

FLACĂRA

Dosar
**Așteptându-l
pe Turist**

Document
**Lista lui
Jägendorf**

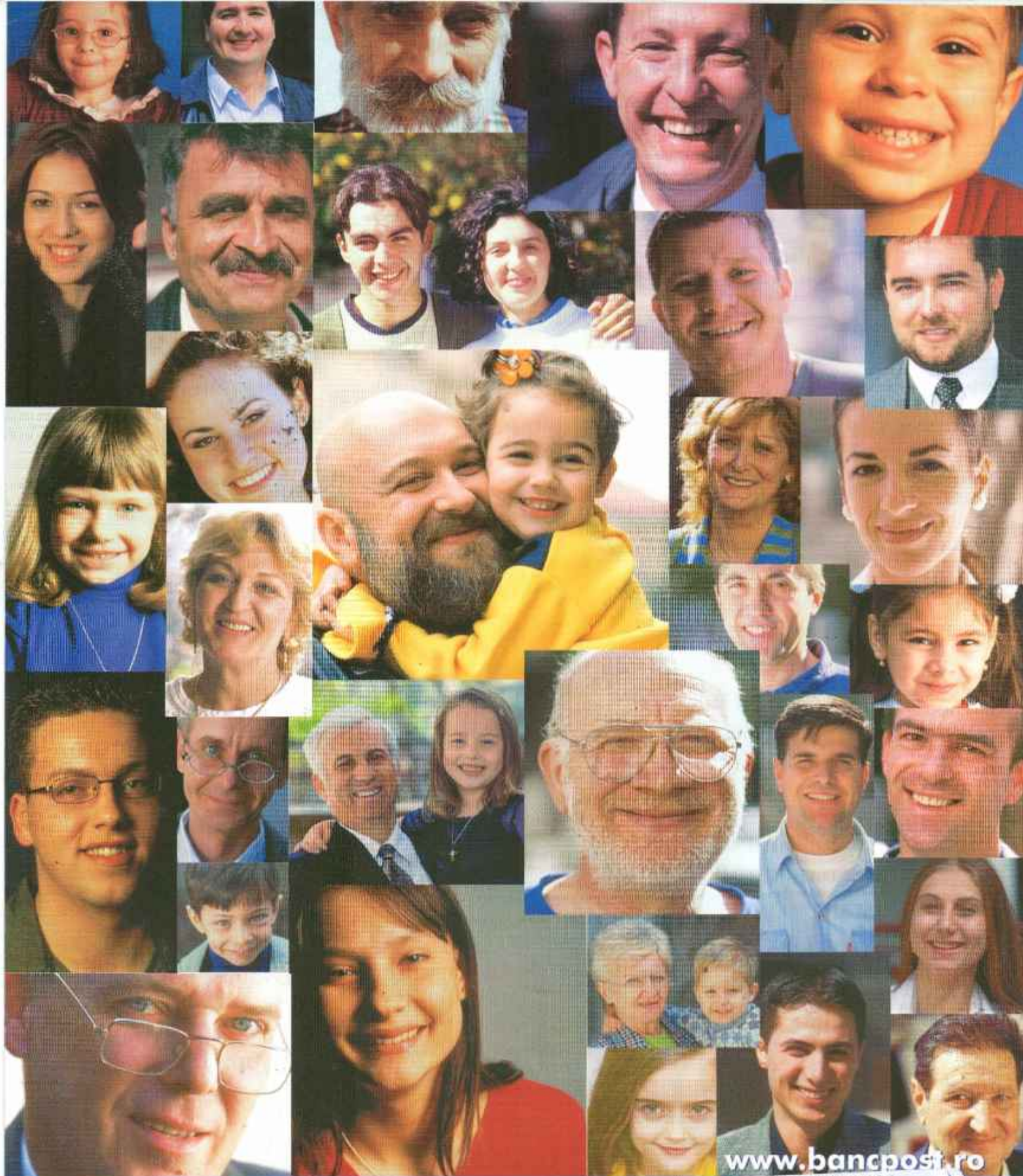
Exclusivitate
**Martori
împotriva
heroinei**

**Reperul
REBENGIUC**

VIP: Radu Mazăre,
Roxana Ciuhulescu,
Angel, TNT

**Cea mai
puternică
mașină din
România**

11201

BANC POST
O bancă a tuturor

www.bancpost.ro

P/11301

De fiecare dată
când te urci la volan, ești altul ...
... dar nu știi când se poate rupe filmul.
Ar fi bine să treci mai întâi
pe la noi!

SALA DE
LECTURĂ

ASIGURAREA DE CARE AVETI NEVOIE

Aceasta este singura
imagine a deportaților
de la Moghilev
existentă
în arhiva Federației
Comunităților Evreiești
din România.
În spatele fotografiei
se ascunde o istorie
cumplicată:
150.000 de oameni
deportați
în Transnistria.

Lista lui

Datorită lui Steven Spielberg, Oskar Schindler a devenit celebru pentru că, în anul celui de-al doilea război mondial, a salvat 1.300 de evrei de la o moarte sigură. Dar câți oameni au auzit despre Siegfried Jägendorf, cel care a reușit să protejeze cel puțin 10.000 de conaționali evrei - el este în ciuda faptului că era el însuși deportat în 1991, editura Harper Collins Publishers, din New York, l-a publicat memoriile din anii 1941-1944, traduse în românește, șase ani mai târziu, la Haseffer, sub titlul *Justificat Minunea de la Moghilev*. Dar abia acum, prin intenția unui sas din Transilvania, stabilit în Germania, care vrea să facă un film despre Jägendorf, autorul miracolului din Ucraina are șanse de a câștiga, postum, recunoașterea pe care o merită.

document

Jägendorf

Majoritatea evreilor
deportați în Europa au
avut o soartă mult mai
crudă decât a celor de
la Moghilev.

„Munca te va elibera”,
sloganul cinic care îi
aștepta pe conaționali
lui Jägendorf la
intrarea în lagărele de
exterminare

ARBEIT MACHT FREI

„Numele tău va fi veșnic pomenit“

Mărturiile îl descriu ca pe un bărbat superstitiat care, chiar și din trenul cu deportați, a coborât într-un costum curat, cu pantofii lustruiți, cu mănuși din piele fină, trăgând dintr-o țigară aflată într-un țigaret lung de zece centimetri! Fostul director de la *Siemens* avea să fie privit de către unii drept un oportunist, care și-a folosit influența în primul rând pentru a-și proteja propria viață. N-au lipsit nici acuzațiile de colaboraționism, pentru că se afla în relativ bune relații cu autoritățile locale. Pe de altă parte, a condus cu mână de fier comunitatea de evrei, impunându-și regulile – dar se putea oare altfel, în condițiile date? Fapt este, însă, că, grație acțiunilor lui, o mare parte dintre conaționali săi supraviețuiește la Moghilev au supravițuit. Jägendorf a înființat o cantină pentru săraci, spitale și orfelinate. Echipa sa de meseriași a pus în funcțiune o turnătorie dezafectată și o fabrică pentru piese de schimb, reușind astfel să se facă utili și să-și salveze viețile.

Schmiel Jägendorf s-a născut la 1 august 1885, în satul Zvinvace, din Bucovina de nord, într-o familie de evrei ortodocși. Împreună cu cele trei surori ale sale și-au petrecut copilăria în ferma părinților, care mai aveau o moară și o mică turmă de animale. Ca adolescent, a început să respingă stilul de viață închisat al familiei și, după primele patru clase de liceu, s-a înscris la un curs de inginerie mecanică, în Viena, unde a devenit membru în organizația studentescă sionistă. A obținut note mari, în ciuda faptului că, suferind de inimă, avea numeroase absențe. După absolvire, s-a specializat în producția de mașini-unelte. S-a căsătorit la Rădăuți cu Hinde Feller, în 9 mai 1909, după ce, ironie a sortii, și-au luat numele ariane de Siegfried, respectiv Hilda. Au avut două fete, Elfrieda și Edith, crescute în tradițiile culturale ale Imperiului austro-ungar. În primul război mondial, Jägendorf a luptat în armata austriacă, având gradul de locotenent, și a fost decorat cu medalia *Franz Joseph*, cea mai înaltă distincție militară. Rușii au pus un premiu pe capul lui, așa că familia s-a refugiat la Bistrița-Năsăud, apoi la Viena. După război, a ajuns director la *Siemens-Schuckert Werke*.

În februarie 1922 familia se mută la Cernăuți și optează pentru cetățenia română. Trăiesc în stil mare: își cumpără un castel în inima Vienei, au o droaie de servitori, poartă haine confecționate în marile capitale europene, dau mese fastuoase, vacanțele și le petrec pe Riviera franceză sau la Karlsbad, participă la spectacolele de gală din locuințele aristocrației evreiești budapestane.

Cele două fete au guvernanta franceză și își fac studiile în Elveția. Față de familie, ca și față

de servitori, Jägendorf cerea supunerea absolută și nu tolera greselile. După ce *Siemens* îl recompensează cu echivalentul a 5.000 de dolari, devine director la *Foresta*. Cum acumulase vreo jumătate de milion de dolari, se decide să intre în afaceri pe cont propriu – idee soldată însă cu rezultate dezastruoase.

În martie 1938, când nemții au intrat în Austria, Jägendorf s-a trezit captiv la Viena. După multe peripeții, reușește să ajungă la Rădăuți, unde se afla familia. Cele două fete, împreună cu soții lor, fug în Statele Unite, dar părinții lor sunt deportați în Transnistria, la

Siegfried Jägendorf
(jos stânga),
Wilhelm Filderman
(jos centru),
Moses Katz,
Max Schmidt,
Max Heissman,
„Baby“ David și
Prinkas Katz,
la Moghilev,
în 1943

12 octombrie 1941, alături de alți aproape 150.000 de evrei din Basarabia, Bucovina și Dorohoi. Aici, se aștepta ca deportații să moară „din cauze naturale”, ceea ce s-a întâmplat pentru mulți. Doar 50.000 dintre ei vor mai fi în viață în martie 1944, când sovieticii recuceresc teritoriul. O cincime dintre aceștia își datorau viața lui Jägendorf.

Jurnalul lui Jägendorf este un documentar sec, dar cu nimic mai puțin impresionant. Absența epitetelor face faptele și mai tulburătoare. Despre rolul pe care l-a jucat de la bun început Jägendorf dă o explicație lipsită de emfază: „Conducătorii comunității evreiești mi-au cerut să organizez exodul, crezând că experiența și statutul meu de cadru conducător ca fost director la *Siemens-Schuckert Werke* mă îndrituiau pentru această sarcină”. Atât!

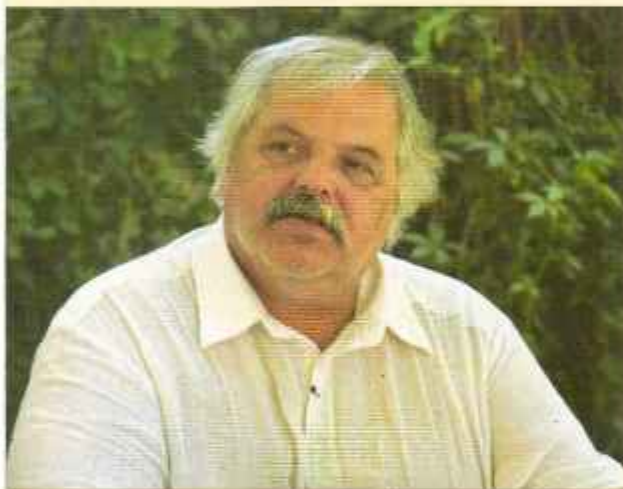
Tot ceea ce a urmat a dovedit cu vârf și îndesat că Jägendorf era omul providențial al momentului. El discută degajat și ferm cu comandanții germani și cu autoritățile locale („luasem hotărârea să mă adresez oricărui funcționar oficial ca unui egal”), pune întrebări incomode, are pretenții incredibile în condițiile date, mituiește când nu se poate altfel și, mai ales, are ideea salvatoare de a oferi serviciile comunității pentru funcționarea unor unități industriale din zonă. El mărturisește cu o simplitate dezarmantă: „În acel moment, fără a fi deplin conștient, îmi asumam soarta evreilor alungați din România”.

Atitudinea lui fermă nu l-a scutit de necazuri: a fost bătut de către un ofițer german, s-a confruntat cu problema informatorilor recrutați dintre evrei, a trăit deziluzia de a nu fi ajutat de către Centrala Evreilor din București, s-a luptat cu epidemia de tifos care a lovit ghetoul, dar și cu furturile și cu tendința unor conaționali de a ignora disciplina. Numai memoriile oficiale și demersurile lui Jägendorf ar putea umple spațiul unei cărți.

Majoritatea, însă, au înțeles că aceasta era scăparea. La „aniversarea” unui an de la bătaia primită, colaboratorii apropiați i-au dăruit o carte de poezii și caricaturi, *Răcnetul Turnătoriei*, care începea cu dedicația: „Te-au azvârlit la pământ, te-au torturat și te-au umilit... Un altul ar fi pierit, însă tu ai răbdat lovirile cu semetie, cu cinste... Numele tău va fi veșnic pomenit...”.

Pe urmele unui miracol

Frieder Schuler este un personaj. Fiu de preot, sas din Ardeal, fost regizor la Teatrul din Sibiu, stabilit în Germania, la München, din 1978, fondator aici al casei de producție *Transilvania Film*, vorbește despre România cu o dragoste pătimasă pe care o împărtășesc prea puțini etnici români. De un sfert de secol revine mereu aici, face filme artistice și documentare (operatorul lui preferat este Florin Mihăilescu, nu de mult rector la ATF), organizează un inedit festival internațional de cultură interetnică, în comuna natală, Cața. Dincolo, încearcă să convingă lumea că România nu este țara handicapaților, aurolacilor și bolnavilor de SIDA, ci, înainte de toate, statul care, în timpul celui de-al doilea război mondial, deși aflat sub influență germană, nu a deportat evrei în lagăre, iar după război nu i-a prigonit pe etnicii germani. „Eu vorbeam germana, sub comuniști, fără probleme!”

La povestea lui Jägendorf a ajuns după ce făcuse un film despre Paul Celan (*În sudul sufletului meu*), care s-a născut la Cernăuți și a trăit cei mai frumoși ani la București, după care a plecat la Viena, apoi la Paris. Poetul a fost propus la Premiul Nobel, pe care n-a mai apucat să-l primească, pentru că s-a sinucis. Ocupându-se și de alți poeți de limbă germană născuți în România, a început să se apropie de problemele evreilor. „Deportarea în Transnistria a fost groaznică, dar n-a fost Auschwitz!”, spune Schuler, care a vorbit foarte mult despre asta cu marele scriitor Heinrich Böll, care îi era prieten și care, lucru mai puțin cunoscut, s-a aflat în România, ca soldat, în timpul războiului. În recent apărutul volum cu scrisorile de pe front ale lui Böll, 70 dintre misive sunt trimise din România!

De altfel, Frieder Schuler a cunoscut bine și alți doi scriitori laureați ai Premiului Nobel, Günther Grass (care l-a ajutat să plece din România, printr-un mesaj adresat cancelarului

Genscher, când regizorul se confrunta cu piedicile puse de Securitate) și Imre Kertész, care-i fusese recomandat drept expert în problema evreiască din Est, înainte ca maghiarul să primească înalta distincție de la Oslo. La telefon a stat de vorbă și cu un al patrulea „Nobel”, Ellie Wiesel, la care a apelat tot pentru documentare.

Despre Jägendorf, Schuler intenționează să realizeze un film care va putea rivaliza cu *Lista lui Schindler*, povestea având două atuuri în plus: Jägendorf era chiar evreu, ceea ce făcea demersul extrem de dificil, și a salvat incomparabil mai mulți oameni – peste zece mii... Stadiul de realizare a filmului: există scenariul, există regizorul (Radu Gabrea), se caută finanțarea. „Un an faci rost de bani, un an faci filmul, un an îl vinzi!”

Schuler a luat legătura cu Muzeul Holocaustului din Ierusalim, a mers la arhive, a citit cu creionul în mână cartea apărută în 1997 la Editura Haseffer din București, a strâns mărturii de la fața locului, în Moghilevul de azi, a făcut poze, a filmat, a mers din om în om și din informație în informație. „Majoritatea sunt în Statele Unite și Israel. Vorbeam cu ei, la început, în engleză sau germană, dar toți deveneau sentimentali auzind vorbă românească! Nu știu ce-a făcut România, dar toți au un dor cumplit de ea!”

În Moghilev „toți vorbesc ucraineste, până zici ceva în română, e greu de spus care e proporția populației românești”. A stat de vorbă cu rabinul-șef Bobu, care are 85 de ani, și cu cei vreo treizeci de supraviețuitori ai evenimentelor din 1941-1944: Ignat, Gavrilescu, doamna Mariana, Mircea Blum... Toți și-l amintesc bine și cu recunoștință pe Jägendorf: „Fără el, eram duși mai departe, și mai departe putea să însemne orice”. Siegfried Jägendorf este o adevărată legendă locală, care merită recunoașterea internațională a faptelor sale. „Era dur, pentru că nu avea de ales, și știa cui trebuie să dea ciubuc pentru ca evreii lui să scape de o soartă mai aprigă. Se vorbește despre ciubuc ca fiind specific românilor, dar cât ciubuc au luat ofiterii SS și câte opere de artă a furat numai Goering!”

După război, Jägendorf n-a fost scutit de reproșuri – pentru că nu-i salvase pe toți! Ba chiar a fost catalogat de unii drept trădător, pentru că avusese relații cu nemții – chiar dacă, fără aceste relații, ar fi murit zece mii de oameni. Măhnit, a emigrat în Statele Unite, unde a trăit ultimii ani ai vieții. „Toată lumea m-a întrebat de ce nu s-a auzit mai mult despre Jägendorf. Din păcate, răspunsul este: pentru că a trăit în România...”

text Tudor Călin Zorojanu

foto Robert Hanciarec,

Frieder Schuler și arhiva FCER

Turnătoria din Moghilev, locul
care a însemnat șansa
supraviețuirii pentru oamenii
lui Jägendorf.

Orfan din Moghilev,
1943

În Moghilevul de astăzi, amintirea
lui Jägendorf nu așteaptă decât un
cuvânt pentru a fi redeșteptată.

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Banu

Publicație auditată BRAT

DIRECTOR: ALEXANDRU ARION

SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE - Renu Stancu

SENIOR EDITOR - Liliana Peruș, Tudor Călin Zădărnă

EDITOR - Gică Iova, Dan Tornea

SPORT - Popilulapireny Dumitrescu

SENIOR EDITOR FOTO - Octavian Tăbăr

FOTOREPORTERI - Paul Agarie, Robert Hancianu, Florin Ioniță

TEHNOREDACTOR - Laura Tăbăr

CULEGERE COMPUTERIZATĂ - Angela Ciocăreanu

COLABORATORI PERMANENȚI

Emil Hancianu, Radu Ionescu,

Nicolae Marinică, Ștefan Nicolae,

H. & Pălapireny, Dan Pavel, Horia Pălapireny,

Basil Ștefan, Alex. Ștefănescu

CORRESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE

Gabriela Adami-Opai (Austria),

Alexandru Craiu (Italia), Ion Nita (SUA)

Grafică tehnoredactare
și prelucrare imagine

Societate comercială înregistrată la
Oficiul Registrului Comerțului București
Scrie / 40/5588/1991 de 03/07/1991
Cod Unic de Registrare 1502225

S.C. PUBLICAȚIILE FLACĂRA S.A. este membru al
Asociației Române de Audit și Tăbăr - BRAT

Consiliul de Administrație:

PREȘEDINTE - DIRECTOR GENERAL: George Arion

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Pășcan

MEMBRI: Mariana Ruxandra Arion, Alexandru Arion, Dorin Stancu

DIRECTOR EXECUTIV: Beatrice Anca Arion

DIRECTOR DISTRIBUȚIE: Gabriel Bumb

CONTABIL ȘEF: Elena Anghel

DIRECTOR PUBLICITATE ȘI MARKETING: Emil Dumitru

Email: emil.dumitru@flacara21.ro

SECRETARIAT: Ileana Tepeșanu Tel: 224.36.88, 224.37.44

Fax: 224.37.13 Email: redactie@flacara21.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Pineri nr. 1, cod 71141

O.P. 33, C.P. 12

Conturi: - 2511 12891/USD BCR, sector 1, București

Completat: - 2511 12893/USD BCR, sector 1, București

Fundația „Premiile Flacăra - România”

Președinte: George Arion

Director executiv: Mariana Ruxandra Arion

Director al publicațiilor de divertisment: ALEXANDRU PĂȘCAN

REBUS

Redactor-șef: MIHAIL ZGUBEA

Revista Rebus are Certificat de Audit elaborat de BRAT

REBUSACHE

Redactor-șef: DANIEL POFA

Redactor grafic: Aurel Ștefan Alexandrescu

Tehnoredactare computerizată: Danu Văliș

Corector: Ioan Gligoraj

Publicitate și marketing: Florin Tornea

Telefon, fax: 222.67.38, 224.36.88

Distribuție (222.66.28; 224.37.44): Marian Celcar,

Constanța Epure, Mihail Ion, Nicoleta Prodanu

Găsiți din țară și din străinătate se pot abona

prin S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A.

Căroni se pot abona și prin: S.C. MT PRESS IMPEX S.R.L., București

Tel./Fax: 021/255.48.15; 021/255.48.16; 021/255.48.17

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis, Flacăra Focus,

Rebus, Almanah Rebus, Rebusache

sunt mădri înregistrate

ale S.C. Publicațiile Flacăra S.A.

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul
articolelor aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenți
de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le
aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: MEGAPRESS - BUCUREȘTI

DOCUMENT

Lista lui Jägendorf

4

EXCLUSIVITATE

Martori împotriva heroinei

INTERVIU

Radu Mazăre

50

18

VIP

Tall Blonde Woman în acțiune

30

DOSAR

Așteptându-l pe Turist

36

AUTO

Cea mai puternică mașină din România

84

REPORTAJ

Meteorele din Munții Buzăului	28
Aventuri cu barca pe uscat	58
Proiectul Halkidiki	90
O artă gustoasă	92

INTERVIU

Mariana Diaconescu	60
Adrian Cioroianu	72

BUSINESS

SIVECO – poveste de succes	67
----------------------------	----

SPECTACOL POLITIC

[D]efecte secundare	70
O struțo-cămilă convenabilă	71

FILM

Cabina telefonică	74
-------------------	----

PREMIILE FLACĂRA

80

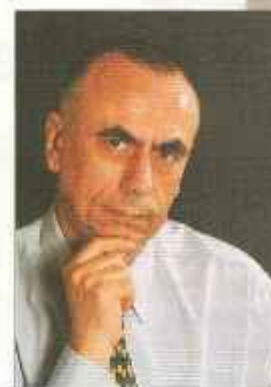
VIP

Angel	86
TNT	88

Coperta 1: Victor Rebengiuc
Foto: Octavian Tibăr

Altceva

În ziua de 19 iunie a.c. a avut loc
Gala de decernare a
Premiilor Flacăra pe anul 2002.

Premiile Flacăra în libertate

Și de această dată, Gala a prilejuit întâlnirea, ca într-un spațiu protector, cu personalități din multe domenii de activitate. Fiindcă *Flacăra* are un adânc respect pentru valorile acestei țări, mai numeroase decât se cunoaște. *Flacăra* crede în bunătate, în modestie, în cinste, în dreptate, în bunăcuviință, în sensibilitate. De aceea, *Premiile Flacăra* nu sunt o demonstrație de putere. *Premiile Flacăra* nu sunt o tentativă de a cumpăra conștiințe. Din 1990, de când se decernează în libertate, *Premiile Flacăra* reprezintă darul pe care și-l fac, an de an, niște oameni dornici să se înconjoare de elita neamului românesc, avuția cea mai de preț pe care o avem.

Sergiu Brîncu

Țarul și regina

Vladimir Putin a devenit primul președinte rus aflat în vizită oficială la Londra. Regina Elisabeta II a oferit în onoarea oaspetelui din Răsărit un banchet de stat la Palatul Buckingham. Acum înțelegem noi de ce Putin nu și-a găsit timp să se întâlnească cu președintele Iliescu...

Ne luați în balon?

În apropiere de Tokyo, în zona râului Tone, peste 20 de baloane s-au aflat într-o competiție care le-a dus la mai bine de 600 de metri altitudine. Dincolo de aspectele sportive se ascunde reconsiderarea avantajelor de transport ale aparatelor mai ușoare decât aerul, estimându-se că în următorii ani se vor construi, la nivel mondial, nu mai puțin de 1.000 de noi dirijabile!

Fisura fatală

Fisura unei ranforsări din carbon a mușchii uneia dintre aripi este „cea mai probabilă” cauză a catastrofei navetei *Columbia* – acesta este verdictul testelor care s-au efectuat recent la Institutul de Cercetări Sud-Vestice din San Antonio. Un fragment de mărimea unei valize a lovit aripa stângă a navetei, deteriorând scutul antitermic, ceea ce a dus la tragedia în care și-au pierdut viața toți astronauții aflați la bord.

Paradis devenit iad

În Arizona, incendiile au distrus peste 250 de locuințe în stațiunea de vacanță Summerhaven, Paradisul Verii fiind astfel transformat în iad. În imagine, un tânăr spălător de geamuri are o perspectivă inedită (și nedorită) asupra focului declanșat la Aspen, la nord de Munții Catalina, lângă Tucson. David Tilley (28 de ani) privește dezastrul aflându-se la... locul lui de muncă, pe fațada complexului *Biosfera 2*, din Oracle.

Lupta cu cancerul

Cancerul de prostată ar putea fi prevenit grație medicamentului testat în acest scop de echipa doctorului Preston Steen (foto). Specialiștii au descoperit că finasterida, folosită deja în diminuarea prostatelor mărite, micșorează de asemenea riscul de cancer. Acesta este primul succes din lunga luptă împotriva forme de cancer care se află pe locul doi în topul mortalității masculine.

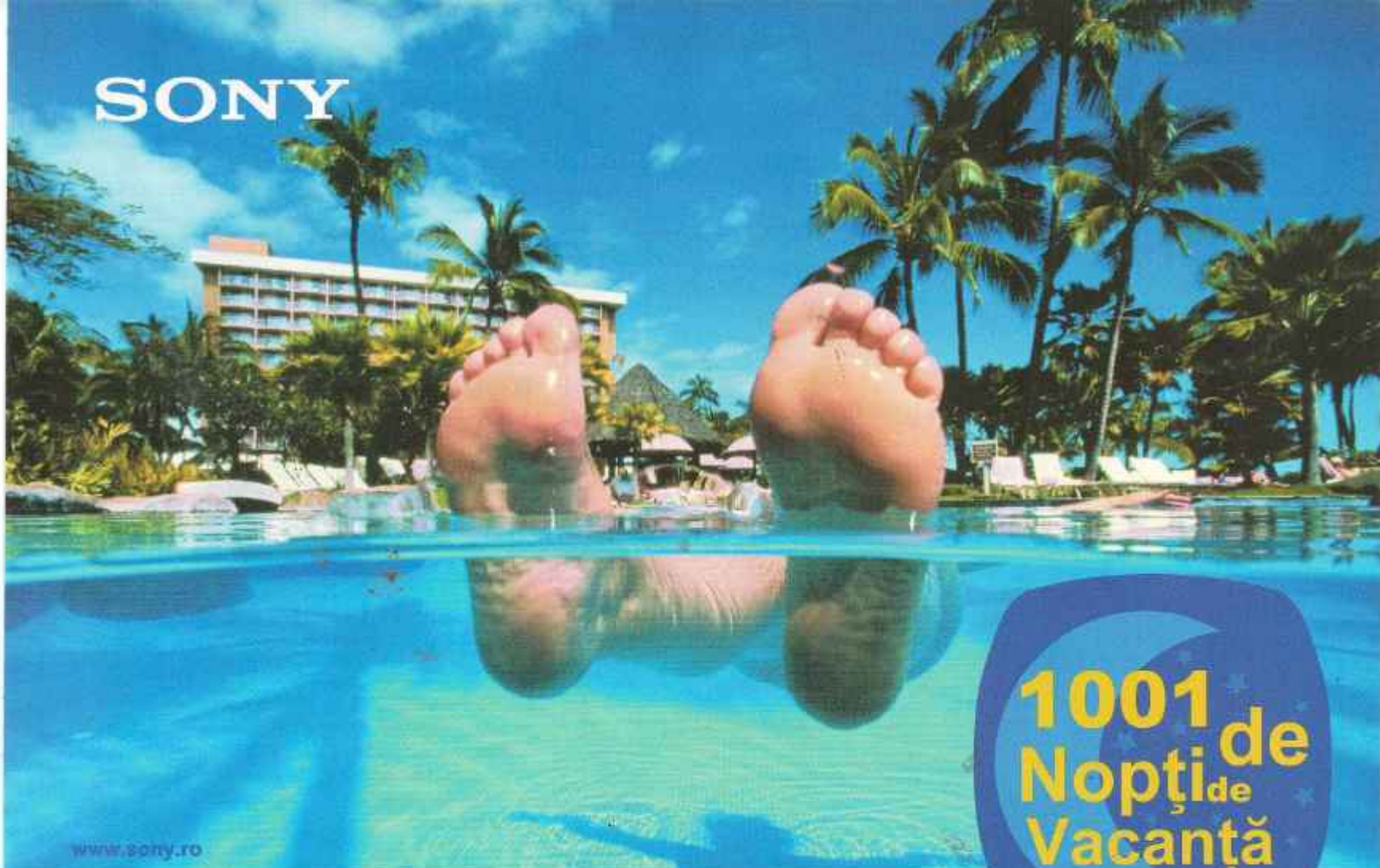
Model de integrare?

Ed Jarrett speră să intre în *Cartea Recordurilor* cu acest castel de nisip ridicat la Falmouth, în Maine. Castelul a atins înălțimea de 29 de picioare și trei inci (circa 9,7 metri), depășind recordul precedent, de 28,96 picioare, realizare de grup din Finlanda anulii 2000. Pozele și documentația au fost trimise spre omologare. Sperăm ca realizările românești în vederea

integrării în Uniunea Europeană, cu iz de recorduri și ele, să nu aibă durata de viață a construcției lui Jarrett.

SONY

www.sony.ro

1001 de Nopti de Vacanță

Sony te atrage. Într-o vacanță ca-n povești!

Cu Sony ai șansa de a petrece o vacanță despre care să poți povesti oricând cu plăcere. Astfel, pe lângă un produs de calitate excepțională, Sony îți oferă și șansa unei călătorii în doi, în locuri exotice, de mult visate. Insulele cu palmieri și nisip fin din Marea Caraibelor sau stațiunile pline de farmec din jurul Mării Mediterane pot fi acum destinația vacanței tale. De fapt, de când nu ai mai avut o vacanță?

Tot ce ai de făcut este să cauți produsele din promoția „1001 de Nopti de Vacanță”, să-l alegi pe cel pe care-l dorești și să-l cumperi. Din acel moment, deja, Sony are grijă de o parte a timpului tău liber. Iar dacă șansa îți surăde, Sony va avea grijă ca soarele să te prindă relaxat, într-un loc ca-n povești. Ce mai aștepti? Ți-ai luat deja un Sony? Sau nu ai nevoie de vacanță?

Cumpără orice produs Sony de cel puțin 1.000.000 de lei între 15 iunie și 31 iulie și poți participa la promoția „1001 de Nopti de Vacanță”. Poți câștiga Marele Premiu - o croazieră de 11 nopți (12 zile) în Marea Caraibelor, pe un traseu la alegere, pentru două persoane sau unul dintre cele 45 de Premii - câte un sejur de 11 nopți (12 zile) în stațiuni de la Marea Mediterană pentru două persoane. Dacă vei cumpăra mai multe produse Sony, de cel puțin 1.000.000 de lei fiecare, vei avea tot atâtea șanse la o vacanță de neuitat. Detalii în magazinele care comercializează produse Sony.

Valoarea comercială a premiilor: Marele Premiu - 4.000USD (TVA inclus), celelalte 45 de Premii - 90.000USD (TVA inclus). Regulamentul de participare/desfășurare este disponibil gratuit la Infoline (021) 224 26 66 (linie cu tarif normal) pe toată durata promoției.

You make it a Sony

Monștri sacri

La festivitatea decernării Premiilor BET, în Los Angeles, James Brown a fost premiat pentru întreaga activitate. Distincția i-a fost înmănată de nu mai puțin celebrul Michael Jackson, care, apoi, a cântat și a dansat alături de venerabilul Brown. O mică reparație de imagine pentru Jackson, după numeroase scandaluri prin care a trecut.

Valoarea lui Van Gogh

O cititoare, tablou de Vincent Van Gogh, nedat, s-a vândut la casa de licitații Christie's din Londra pentru 5,6 milioane de dolari. Alături de alte două pânze semnate de marele maestru flamand, pictura a atins prețul total de 14 milioane de dolari. Oare cumpărătorii, dacă or fi printre ei demnitari, le-or fi inclus în declarațiile de avere?

Fără compromisuri

Proiect W va fi primul film românesc realizat „fără compromisuri”. Bugetul estimativ se ridică la 307 mii de euro, dar inițiatorii sunt convinși că fondurile pot fi procurate prin contribuția celor care au încredere că România merită mai mult. Inițiatorii Proiect W: Dorin Stana – producție, scenariu, regie; Mihai Păcurar – scenografie, scenariu, art-work; Christian Kostyak – director de imagine; Mihai Sibianu – director de producție; Catinca Stana – coordonator de proiect; Delia Tancău – designer costume; Daniel Popa – director de casting. Au acceptat să interpreteze personajele din Proiect W: Marcel Iureș, Florin Piersic jr., Bogdan Stelea, Anna Lesko, Irina Dinescu, Daniel Popa, Gabriel Spahiu.

Potter milionarul

În Mexico City a fost lansată cartea *Harry Potter și Ordinul Phoenix*, în vreme ce alte volume ale seriei sunt pe cale de apariție. Editorul american al scriitorului J.K. Rowling, a cărui fantezie a bătut recordurile de vânzare, a comandat alte 800.000 de exemplare ale celui mai recent volum, tirajul total ajungând astfel la 9,3 milioane!

Ac de Cojocaru

Steven Cojocaru (în imagine pozând în magazinul de haine Barneys, din New York) a intrat în familia emisiunii TV *Entertainment Tonight*. Din luna august, Cojocaru va realiza interviuri cu celebrități, va monitoriza tendințele culturii pop și va face comentarii de modă. O concurență serioasă (peste Ocean) pentru Marius Tucă...

Tancul lui Lae

Mai rară ocazia de a asista, aproape simultan, la lansarea unui film și a cărții care a stat la baza lui! Scriitorul Horia Pătrașcu recidivează în cinematografie la peste trei decenii după celebrissima *Reconstituirea*. Dacă filmul de atunci consacra marele nume al regizorului Lucian Pintilie, recenta premieră *Tancul* îl are ca regizor pe tânărul Andrei Enache, care calcă astfel pe urme ilustre. Distribuția reunește nume cunoscute (Ion Besoiu, Ilarion Ciobanu – revenit și el pe ecrane după o lungă pauză, Boris Petroff) cu cele ale unor speranțe (Mihai Brătilă, Laura Cret, Dragoș Bucur). Acțiunea filmului se desfășoară pe durata a exact 24 de ore (*Reconstituirea* avea loc în doar o jumătate de zi) și pornește de la un eveniment bizar: în ograda lui Lae din Păltiniș apare un tanc! La început nimeni nu-l crede pe tânăr, ulterior tancul devine o prezență obsesivă pentru comunitatea locală. Totul se desfășoară în stil specific românesc, adică la bășcălie... Cât despre carte – doar atât: citiți-o!

Te așteptăm cu ușile deschise...

CITYCENTER
VÂNZĂRI SERVICE

Calea Dorobanților 31-33,

Sector 1 București

Tel./Fax: 021.210.36.76; 021.212.27.01

e-mail: bu30@bx.logicnet.ro

În curând și în Bd. Poligrafiei nr. 1

Matiz – creat pentru tine

DAEWOO
AUTOMOBILE ROMANIA

Telefonul clientului: 0251.144.187
Asistență tehnică 24h: 0251.196.767
www.daewooauto.ro

GARANȚIE 3 ani sau 100.000 km

energie vie

Evoluând perfect adaptați la mediu, giganții Rompetrol asigură energia fiecărei zile.

ROMPETROL

Martori împotriva heroinei

 exclusivitate

Sunt indiferenți la tot ceea ce se întâmplă în jurul lor. Niște legume. Nimic nu-i atinge. Nu iubesc, nu urăsc. Frica se manifestă doar în legătură cu absența drogului. Ritmul somn-veghe li s-a inversat demult. Noaptea bântuie prin catacombe. Ziua se scurg printre noi. Cu somnolența scrijelită pe față. Și în gesturi, în vorbe. De regulă, arată ca niște schelete ambulante. În floarea vârstei, cântăresc în jur de 35 de kilograme. Uneori spun cuvinte lipsite de noimă, alteori mint fără să clipească. Aproape tandru, sigur convingător. Nu-și doresc nimic, nu au vise. S-au obișnuit să fie considerați ultimii oameni. Idealul și crucea lor se întâlnesc, dramatic, în drog.

Nimeni nu se naște dependent de heroină. Dar ajunge în starea asta foarte ușor. Din curiozitate, din disperare. Căutând un sens existenței, un punct de sprijin. Sau un înlocuitor pentru lipsa de afecțiune. Drogații au și ei poveștile lor. De obicei, cutremurătoare. Mentă ascultate. Fără idei preconcepute. Fără să judecăm. Doar spre a înțelege. Pentru a lua aminte. Și, eventual, a întinde o mână de ajutor. Atunci când încă se mai poate. Altfel, suntem complici. Indiferența noastră față de indiferența lor naște monștri. De existență cărora suntem vinovați. Ca oameni, ca societate. Dar mai ales ca lipsă de alternativă pentru drog.

Reconstituire în Ferentari

Drogații se feresc de necunoscuți. De ziariști declarați și mai tare. Să se lase fotografiați, nici vorbă. Pe Alin l-am convins printr-o prietenă. Ne-a arătat „piața” din care își procură marfa. Apoi unde și cum se droghează. L-am luat cu mașina, din Titan. Era speriat, suspicios. Vreo jumătate de oră s-a învârtit între stația de metrou și intrarea în parc. Făcea doi pași spre locul întâlnirii, zece înapoi. Intermediarul „tranzacției” a alergat după el de i-au ieșit ochii. În fine, ne-am

împrietenit. Am reconstituit, împreună, drumul drogurilor din Ferentari. Nu ne-am privit în ochi, am vorbit foarte puțin. Alin avea probleme mult mai importante. Asta știe el să facă, la 22 de ani. După ce a crescut în bătaia vântului, într-o familie destrămată. Cu anturajul din spatele blocurilor. Nu muncește, nu are o iubită, nu-și dorește nimic de la viață. O farfurie cu mâncare, din pensia bunicii, și o doză de heroină îi sunt de-ajuns.

Povestea unui drogat nu se poate țese bazându-te doar pe ceea ce spune el. Riscul este să transmiți minciuni, fantasmagorii, realități deformate, voit sau inconștient. Tocmai de aceea trebuie să precizăm că dramele care urmează sunt verificate și prin alte surse.

Vecini, prieteni, voluntari ai asociațiilor antidrog. Și medici care se luptă aproape cu imposibilul. Respectiv cu ideea că un dependent de heroină nu este iremediabil pierdut.

Cel mai tare din Titan

Nu foarte înalt, plinuț, de fapt umflat din cauza supradozelor. Ten creol, ochi negri, față de puști. Adrian are 23 de ani și este aproape analfabet. Cu chiu, cu vai, a terminat nouă clase. N-a muncit niciodată, are părinți înstăriți. Mama este directoare la o fabrică din București. Tatăl patronează un atelier de reparații auto. S-a apucat de droguri pe la 15 ani. Starea asta îi dădea o anumită detașare. O indiferență plăcută față de problemele din jur. Și, slavă Domnului, avea destule. Un psiholog ar începe cu lipsa afecțiunii materne. Cu o mamă foarte ocupată, pentru care copilul era a cincea roată de la căruță. Mai mult, l-a plasat în grija bunicii. O femeie cam aspră, cu idei gen „bătaia e ruptă din rai”. Nesupravegheat și tratat aproape ca un obiect, căruia îi mai și sugerezi, din când în când, că te cam încurcă, Adrian a intrat sub protecția unui smecher de cartier, mai mare decât el cu vreo șapte ani. Așa a învățat să fure, să mintă convingător, să se descurce pe stradă. Cu tupeu, cu seringi, cu pumnii. La un moment dat, s-a

enormă, practic criminală pentru un tânăr. Și pentru părinții lui. Fiindcă „eroul” nostru nu fură. După ce a bătut-o bine, mama s-a angajat să-i asigure o „rentă” zilnică de aproximativ cinci milioane de lei. De, obrazul subțire cu cheltuială se ține. O familie bună nu-și poate scoate rebuturile în public. Așa că le dozește cum poate. Chiar apelând la Poliție și la trupele DIAS. Care, uneori, îl adună pe Adrian de pe străzi, din subsoluri, din ghetouri. Și îl internează în spital. Pentru o pauză. Nu spre vindecare, asta nu se mai poate. Doar cât să i se refacă venele. Ca nu le mai găsește. Și atunci se chinuie îngrozitor. Plânge, se dă cu capul de mobilă, urlă. Își injectează drogul în gât, în picioare, în penis. Îi cad ochii, îi curg balele șiroaie. Dacă reușește, reacționează ca un om fericit. Râde, dansează, îi îmbrățișează pe cei din jur. Apoi cade în starea de legumă.

A intrat în comă de vreo opt ori. În foarte puținele momente de luciditate – deși termenul este exagerat în context – Adrian recunoaște că este bolnav. Că se distruge și îi chinuie pe cei din jur. A apelat și la un psiholog. Dar nu pentru că ar crede în vindecare. Șansa asta a pierdut-o, acum se află în faza dorinței de sinucidere. Și are nevoie de un prieten. Doar ca să-l asculte. Evident, subiectul preferat este heroina. Cât mai costă, de unde se cumpără, ce combinații se mai poartă.

Vorbește uneori și

despre violență. Despre cum sculpa, face pipi pe stradă, se leagă de oricine, „îl face” pe ala sau pe frate-său. Adeseori își conștientizează ratarea sexuală. A încercat și pe centură și la bordel. Nu mai merge, este un chin. Așa că își proiectează acest complex în altceva. Plătește femei pentru prieteni. Și se distrează uitându-se la „peisaj”. După aceea râde. Sau plânge. Ori lovește pe cineva. La întâmplare.

Știe că este pierdut, că s-a distrus prea tare. Că nu mai există cale de întoarcere. Nici lanțurile nu-l pot ține departe de drog. A încercat mama lui, cu ajutorul unor prieteni polițiști. L-au legat acasă, de pat, i-au dat tranșilizante. Vreo patru zile a trăit așa, cu plosca lângă el. Urla ca un animal: „Când scap, vă omor pe toți”. Și a scăpat. I s-au dezumflat mâinile și picioarele. A reușit să le scoată din lanțuri. A spart grilajul de la bucătărie și a ieșit prin geam. Nu a omorât pe nimeni. Revenirea la heroină i-a fost de-ajuns.

împrietănit cu o față. Ghinionul ei, i-a „predat” lecția despre heroină. Mult prea ușoară și tentantă, ca să nu devină automat un mod de viață. O bătea zi de zi, o dădea cu capul de scara blocului, ca și când ar fi mângâiat-o. După aceea se simtea vinovat. Se pedepsea automutilându-se. Și-a tatuat numele ei pe tot corpul. Dacă-l dezbraci arată ca un ziar. Sau ca un grătar, pentru că liniile sunt mai groase decât scrisul. Dungii scrijelite, tăieturi adânci. De care mai este și mândru: „Fiecare urmă de rană reprezintă un moment din viața mea”.

Adrian se crede acum cel mai tare drogat din Titan. Simte nevoia să fie apreciat pentru asta, să exceleze prin ceva. Obişnuiește să întrebe, adeseori: „Cine trage, bă, mai mult decât mine? Să-l văd!” Și s-ar părea că are dreptate. În mod normal, o bilă, respectiv a zecea parte dintr-un gram de heroină, îi ajunge unui dependent pentru o zi. El a trecut demult de faza cu pricina. După patru ore intră în sevraj. Așa că își injectează 20 de bile pe zi. Ca să fie sigur și să nu ajungă la complicații. O doză

Dependenții de droguri își uită
prietenii vechi, familia, chiar și
eventuala poveste de dragoste.
Sunt atrași de locurile izolate și de
relațiile bazate pe heroină.

Numai mamă de

O femeie care a fost frumoasă, veselă, împăcată cu lumea. Dar toate astea au rămas departe. Doamna Elena a îmbătrânit. Acum este tristă, frământată de griji. Furioasă că puterile ei sunt prea puține. Față de cât de mulți sunt tinerii dependenți de droguri. Care au nevoie de ajutor. Grija asta pentru ceilalți o înobilează. Cu atât mai mult cu cât povestea a început cu o experiență personală: „S-a întâmplat ca băiatul meu să fie, în momentul nepotrivit, la locul nepotrivit. Era o aniversare legată de o decepție în dragoste. S-a drogat cu heroină. Un copil educat, sensibil, are calități intelectuale chiar speciale. Drept dovadă, este un foarte apreciat informatician. Dar nimic din toate astea nu contează când devii dependent. Atunci faci orice: fugi de la birou să-ți iei doza, vinzi din casă, tâlhărești. Educația lui a fost importantă doar în conștientizarea problemei. Și în rezolvarea ei. Când a realizat ce i se întâmplă, a venit și ne-a spus. Ne-a cerut ajutorul. Soțul meu nu a fost de acord. A zis că el l-a crescut până la 18 ani, de acum să se descurce. De unde atâția bani pentru tratament? Mie mi-a fugit pământul de sub picioare. Trebuia să-l salvez. Așa că, după 30 de ani de căsnicie, am plecat în lume cu hainele de pe mine. Plus cu copil dependent de droguri și o mamă de 80 de ani. Nu mă întrebați cum a fost, nici nu vreau să-mi amintesc. De atunci am renunțat la viața mea. Mi-am adunat toate puterile ca să-mi ajut băiatul. Am citit o bibliotecă întreagă despre droguri, am alergat prin instituții și spitale de mi s-a acrit. Pur și simplu nu aveam unde să-l tratez, secția doctorului Bengescu era în renovare. Dar am fost atât de insistentă, și am făcut atâta târaboii la Ministerul Sănătății, încât s-a înființat primul centru din România de întreținere pe metadonă, în str. Argeșel, nr. 5. Calvarul, însă, nu s-a încheiat aici.

Irogat să nu fii

Sâmbăta și duminica eram descoperiți, centrul nu funcționa. Așa că eu procuram metadonă ilicit, puteam să fac și pușcăric, dacă mă prindeau. Într-un final s-a rezolvat și asta, printr-un ordin al ministrului. După aceea a trebuit să mă ocup de dealeri. Am fost pe la ei pe-acasă, le-am plătit datoriile băiatului, le-am spus că alți bani nu mai avem, așa că încetăm orice relație. Acum nici nu-mi vine să cred că am avut un asemenea curaj. De fapt, poate că era înconștientă. Nu mai simțeam pericolul, din cauză că scopul devenise mult prea important. Era o problemă de viață și de moarte. Băiatul meu a înțeles sacrificiul, m-a ajutat. Cât se poate. L-am supravegheat atent, l-am hrănit corespunzător, am avut grijă să fie sprijinit prin psihoterapie. Acum, aș putea să spun că este aproape vindecat. Avem nevoie de metadonă doar în doză mică, de întreținere. Se comportă normal, este apreciat la birou, călătorește în străinătate, are prieteni, ba chiar o posibilă iubită. Simt că a fost salvat. Și asta mă face să uit tot chinul. Eu chiar nu mai conțez, decât în măsura în care îi pot ajuta și pe alții. Când eram disperată, mergeam în biserică și mă rugam: *Doamne, dacă mă ajută să-l salvez, câte zile voi avea și voi ajuta și eu pe cei care au nevoie.* Mi-am ținut promisiunea, lucrez voluntar într-o asociație antidrog. De dimineața până seara alerg prin spitale, cu diverse cazuri de urgență. Cu mine însămi sunt împăcată. Mai trebuie să mă împac și cu ceilalți, mai exact cu indiferența lor. Și vă mai spun ceva. Nu vreau să-l mănii pe Dumnezeu, dar cred că un părinte care are un copil dependent, încercând să-l salveze, își ispășește toate păcatele. Nu există ceva mai cumplit pe lumea asta decât imaginea copilului tău chinându-se în sevrăj."

Tandrețe cu miros de heroină

Florin se droghează de șase ani. Adică de când a trecut majoratul. Atunci s-a simțit bărbat și a intrat într-o gașcă de cartier. Nu l-a oprit nimeni. Părinții aveau alte probleme, se bălăcăreau între ei. Pentru bani, în legătură cu educația celor trei copii sau, pur și simplu, din obișnuință. Florin s-a împrietenit cu niște băieți, cumsecade în aparență, care îi spuneau mereu, ca din întâmplare: „Bă, eu îmi injectez fortrai. E super! Dar nimic nu se compară cu heroina”. El nu și nu, că-i e frică. „Nu fi prost, că nu-ți face nimic”. Azi așa, mâine la fel, până a cedat ispitei. De aici până la dependență nu a mai fost decât un pas. Dar de unde bani pentru doze? A vândut de prin casă, s-a apucat de mici bisnițarele. Nu s-a dat înapoi nici de la furat. Stilul ușor, gen o roată de mașină. Părinții s-au prins prea târziu. Îl fac cu ou și cu oțet, când au chef de ceartă. Dar nu-l ajută cu nimic. Dacă îl găsesc în baie, de pildă, cu seringă în mână, plâng și se jeluiesc cât îi ține gura. Nici vorbă să-l ducă la spital ori să-i plătească un psiholog. Și asta este un păcat, pentru că Florin are voință. Vrea să se lase de droguri, doar că trebuie ajutat. Singur nu rezistă mai mult de două săptămâni. Intervine acel: „Hai s-o mai fac o dată, de amuzament, doar ca să mă distrez”. Și lanțul se reface la loc. Apatie, teamă, indiferență. La un moment dat, pentru că nu avea bani, și nici chef de furat, a trecut sevrăjul „la rece”. Ajutat de prietena lui, care încearcă să-l salveze. Pentru că a văzut în el și partea tandră, o anume sensibilitate, chiar dorință de viață normală. Din păcate, însă, nu e simplu deloc. După sevrăj, a făcut o depresie puternică. În absența drogului, nu prea știe cum să trăiască, ce s-ar putea face cu timpul lui. Deși pare ciudat, viața unui drogat este foarte bine organizată. Ori se injectează și doarme pe el, într-o indiferență totală, ori fuge după bani, după traficanți, fură, vinde ceva. Nu există timpi morți, mereu ai ceva de făcut. De aceea un drogat nu poate ieși de unul singur din criză. Îi rămâne un timp gol, fără legătură cu vechile lui obiceiuri. Nesciind cum să-l folosească, este pierdut.

USTENSILE FOLOSITE PENTRU CONSUM

Sevrăj lângă un înger blond

În primul (și ultimul) an de studenție, la Drept, era o frumusețe. O curtau toți colegii. Ea s-a oprit la un arab. Și de aici i s-a dat toată viața peste cap. Crescută destul de sever, cu interdicții la prieteni și la ore târzii în oraș, Cristina a căzut urgent în extrema cealaltă. S-a apucat de droguri, a început să se prostitueze. În cercuri selecte, cei drept.

La un moment dat, a aflat că arabul ei este homo. De supărare, s-a încurcat cu un fecior de preot. Au și vândut droguri împreună, până când s-a prins popa. Și a intervenit în forță, adică și-a obligat băiatul s-o părăsească. Numai că ea aștepta, deja, un copil. Căruia a încercat să-i caute un tată de împrumut. L-a găsit pe Dan, dependent și el, chiar fericit să recunoască un copil în fața autorităților. Asta îi dădea o senzație de apartenență socială.

Joaca de-a normalitatea, însă, n-a durat foarte mult. Dan a fost arestat pentru trafic de droguri. L-a „turnat” chiar Cristina, într-un moment de înconștientă. Poliția a păcălit-o, în ideea că semnează o simplă declarație. Acum este disperată. Toți drogații din cartier vor s-o taie, pentru „înalță trădare”. S-a întors în casa părinților, undeva pe Moșilor. O prietenă de-a ei povestește: „Nimeni de acasă nu știe care îi este viața, de fapt. Spune că lucrează în ture prelungite, în timp ce se prostituează și vinde droguri. Bani câștigați se duc întâi pe heroină și abia apoi pe necesitățile copilului. Băiețelul este o frumusețe, acum are un an și opt luni. Blond, cu ochi albaștri, parcă ar fi un înger. Deocamdată nu are probleme de sănătate, deși ea s-a drogat și în timpul sarcinii. Am stat cu ea într-o noapte și m-am îngrozit. Era în sevrăj, mă așteptam să moară din clipă în clipă. Copilul plângea, mama urla de durere și disperare. Aș vrea s-o ajut, de dragul bebelușului. Dar nu știu cum.” Spuneam, mai devreme, despre o studentă frumoasă foc. Cristina de acum, deși are doar 26 de ani, nu mai seamănă cu ea. S-a uscat pe picioare, are fața cadaverică și dinții stricați. Dintre cearcănele vineții, de-abia dacă mai clipește doi ochi căprui.

Andra Dicu, psiholog la Policlinica Titan, s-a specializat în terapia drogurilor. Pacienții o simt ca pe o prietenă, pentru că se „coboară la mintea lor”. Stau de vorbă ore în șir, caută împreună motivații pentru consumul și renunțarea la heroină. La urma urmei, asta contează. Care pe care.

Pariul cu metadona

Dependența de heroină se poate trata, cu acordul pacientului, prin substituit sau fără substituit de drog. În ultimul caz, durerile sunt cumplite, starea dependentului este înfrigorată. Calmantele nu rezolvă aproape nimic. Nevoia de-a se injecta din nou crește în intensitate. Este percepută ca fiind singura salvare. Așa stând lucrurile, cam toți drogații care își doresc, într-adevăr, să renunțe la heroină, trec pe metadona, sub supravegherea medicului și a familiei. Pentru cine nu știe, metadona este un derivat sintetic de opium, care dă o dependență, dar foarte ușoară. Ajutat de expertul în toxicomanii, pacientul poate scăpa de dependența fizică într-o lună. Dependența psihică, însă, nu se lasă prea ușor. Dar este tratabilă și ea, în câteva luni, printr-o terapie psihologică. Cristian Bellu Bengescu, medic primar psihiatru, coordonatorul Departamentului de narcodependență al Spitalului Obregia, din București, ne-a schițat un fel de portret robot al consumatorului de heroină: „Dacă are drog, comportamentul este aproape normal. Se observă doar un randament scăzut la școală, la birou, și faptul că lipsește de acasă ori de la muncă fără o motivație anume. Dacă nu are bani pentru doză, însă, lucrurile devin dramatice. Atunci avem de-a face cu un pericol social. Dependentul vinde tot din casă, fură, îți dă în cap, face orice. Se izolează de foști

prieteni, relațiile cu familia se înrăutățesc. Nevoia de afecțiune scade la zero, capitolul sex nu mai există. Orice consumator de heroină vede viața doar prin prisma drogurilor. Nu are alt ideal, în rest nu-l interesează nimic.”

În cadrul Departamentului de narcodependență sunt tratați cu metadona, zilnic, în jur de 150 de pacienți. Foarte puțini, susține medicul Bengescu, dacă aruncăm un ochi spre ultimele statistici: „Doar în București există 45.000 de dependenți, dintre care 35.000 injectabil. Consumul de droguri începe, în general, la vârsta căutărilor. Când nu ești matur psihic, te analizezi, încerci totul ca să vezi ce ți se potrivește, unde te poți regăsi. Este una dintre multele capcane care te pândesc în timp ce tu îți cauți identitatea. Poate cea mai periculoasă, cea mai perfidă. Aș trage un semnal de alarmă în ceea ce privește media de vârstă a dependenților, care scade dramatic, de la un an la altul. Acum oscilează între 15 și 17 ani. Apartenența socială nu contează, educația nici atât. Victimele sunt bogați și muritori de foame, olimpici și analfabeti, fete frumoase și băieți de cartier, studenți străluciți sau puști de-abia ieșiți din canal. Din păcate, heroina chiar nu alege.”

text **Liliana Petruș**

foto **Robert Hanciarac**

și **Toni Salabașev/TSA**

Asociația Română Antidrog este formată doar din voluntari care au avut sau au dependenți în familie. Și s-au luptat cu un sistem medical aproape indiferent față de tragedia consumului de droguri. Au bătut cu pumnul în masă, au hărțuit autoritățile sanitare. Pentru că, la noi, numai așa se poate. Dar, în final, au reușit să înființeze un centru de întreținere pe metadona. Doamna Ilinca Palade, președintele asociației, mai are, însă, multe proiecte în legătură cu dependenții de droguri: „Acum ne străduim să punem pe roate o comunitate terapeutică, pentru că la noi nu există, încă, așa ceva. Or, consumatorul de heroină nu poate fi tratat corespunzător într-un spital de nebuni.”

În urmă cu peste 700 de ani, în zona Bozioru-Aluniș, din județul Buzău, oamenii își rezolvau problemele altfel decât azi. Fără medici, judecători sau primari. Mult mai simplu și mai curat. Prin biserici. Boala, necazul și dragostea se transformau în lăcașuri de cult. Erau lăsate, adică, pe umerii lui Dumnezeu. Care, într-un final, se înduioșează de zbaterea noastră. Și le așază pe toate la locul lor.

Meteorele

din Munții Buzăului

În 1871, Alexandru Odobescu, însoțit de un cercetător elvețian, s-a încumetat la o călătorie de studiu în Munții Buzăului. Descoperirile au fost senzaționale: 29 de monumente rupestre care funcționau ca lăcașuri de cult. Biserițele și schituri, mai mici sau mai mari, săpate în stânci. Pereți de piatră schiși cu legende, în chirilică. Și în alte limbi, încă nedescifrate. Cruci de mărime și forme diferite, ba chiar și anul scrijelirii lor, respectiv 1274.

Istoricii susțin că avem de-a face cu un fenomen unic în România, dar, din păcate, prea puțin cercetat. Mircea Sfârdea, șeful serviciului Patrimoniu, din cadrul Secretariatului de Stat pentru Culte, compară monumentele rupestre de la Bozioru chiar cu *Meteorele* din Grecia. Numai că în jurul peșterilor de acolo s-au construit mănăstiri, șosele, s-a creat o adevărată industrie turistică. Peste grotle noastre s-a așezat doar uitarea.

Drumul este anevoios, o adevărată probă de alpinism. Sunt năpădite de bălării, prăbușite în ele însele, ca o poveste fără crezare. Astăzi doar biserica de la Aluniș mai funcționează ca lăcaș de cult. Localnicii se adună acolo, la baza muntelui, duminica și în zilele de sărbătoare. Pentru slujbe, rugăciuni

Se spune că doi ciobani, Vlad și Simion, speriați de vremea rea, săpau în stâncă un adăpost pentru turma lor. La un moment dat, în măruntaiele pământului au găsit o icoană. Un semn. Așa că păstorii au construit, în locul acela, cu mâinile lor, biserica de la Aluniș.

și cinstirea morților. Tendința vremurilor actuale, în materie de biserici, înseamnă grandoare, poleială, ba chiar elemente de lux. Biserica de la Aluniș nu are nimic din toate acestea. Dar strălucește prin simplitate. Printr-o frumusețe primordială. Altarul este săpat în stâncă. Ferestrele, de asemenea. Peste ele țărani au meșteșugit o construcție de lemn, acoperită cu tablă albastră. O încăpă modestă, cât să încapă în ea credincioșii locului. Însemnată, desigur, cu icoane, suporturi pentru lumânări, cruci și alte obiecte de cult. Nu lipsește nici cutia pentru donații, aflată la vedere, fără lacăt, așa cum suntem obișnuiți. Ca și ușa bisericii, de altfel, care nu se încule niciodată. „Pe-aici nu există să se

fure, doamnă, și-apoi cum să ai gânduri așa necurate în biserică?”, ne dojenește Daniel Militaru, un puști care ne-a fost ghid pentru peșterile crucificate de la Bozioru.

Țărani din zonă cred că biserițele cu pricina sunt aici de când lumea. Că Dumnezeu a poruncit ca ele să fie făcute mai întâi. Apoi au apărut și legende. Cu ciobani, cu semne divine, cu o fată nemaivăzută de frumoasă. O chema Luana și a venit de departe, de undeva din nordul Europei. S-a îndrăgostit de un bărbat al locului.

Postul ei ibovnic, ros de război, cică ar fi pornit un război nimicitor împotriva localnicilor. Luana i-a învățat să se apere săpându-și adăposturi în stânci. Așa s-ar fi născut biserițele *Dionisie Torcătorul*, *Peștera lui Iosif*, *Agaton* sau *Fundul Peșterii*.

Viorica Nica, muzeograf la Colecția de chihlimbar-Colți, ne-a povestit o altă variantă: „Se presupune că aici a existat Țara Colchidei, pe unde argonauții căutau berbecul cu lâna de aur. Înainte vreme, numele localității Colți se scria și se pronunța *Colchi*, de la Colchida.” Că monumentele rupestre de la Bozioru-Aluniș au fost săpate de căutătorii lânii de aur, de disparea unei fete îndrăgostite sau de niște țărani credincioși, pur și simplu, este greu de dovedit. Sigur, însă, biserițele astea încă mai există. Din fericire, deteriorarea lor este un pic mai lentă decât dorința autorităților culturale de a le pune în valoare.

text: **Liliana Petrus**
foto: **Octavian Tîbăr**

UNIUNEA EUROPEANĂ

Program finanțat prin PHARE

GUVERNUL
ROMÂNIEI

Ai putea fi asistentul maternal care i-a redat zâmbetul acestui copil!

Sună la 0800 8 200.200. Apel gratuit oferit de ROMTELECOM

www.suflet.ro

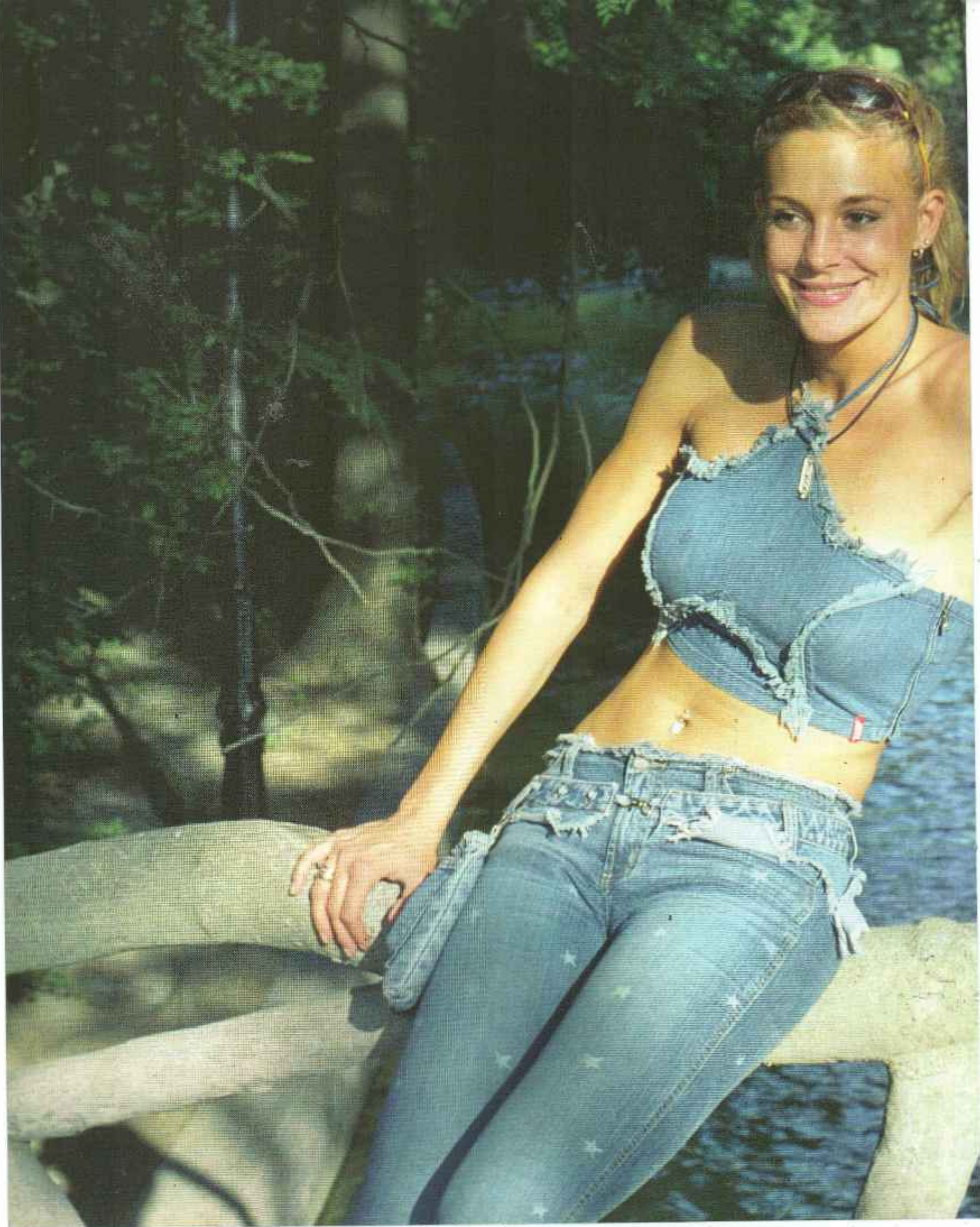
A fi asistent maternal este în primul rând o alegere de suflet. Ocupația de asistent maternal nu este printre cele mai ușoare, așa cum nici să fii părinte nu este simplu, dar poate aduce satisfacții enorme. Gândește-te doar că, pentru o perioadă mai scurtă sau mai lungă de timp, poți oferi unui copil instituționalizat o familie. Pune-ți inima la contribuție.

Dacă vrei să afli mai multe informații despre cum poți deveni asistent maternal, sună la 0800 8 200.200! Vei afla numărul de telefon al persoanei de la Direcția pentru Protecția Copilului care te poate îndruma.

CASA DE COPII NU E ACASĂ

Campania de prevenire a abandonului
și instituționalizării copiilor

Tall Blonde Woman în acțiune

Dinamită, viteză, risc. Acestea sunt principiile de viață ale Roxanei Ciuhulescu. Sau, mai degrabă, plăcerile ei. Se adaugă, de fix cinci luni și jumătate, dragostea aprinsă a lui Dimitris. De când iubește, și a reușit să lase-n urmă dragostea veche, Roxana e foarte fericită. Rolele au aripi, mașinile sunt ușor de strunit, viața e veselă și explozivă.

Pe la 18 ani, Zina Dumitrescu i-a strigat Roxanei, de cum a văzut-o: „Paris scrie pe fruntea ta!” Roxana n-a marșat atunci. A interesat-o ceva mai palpitant decât lumea modei. Nici cu dimensiunile de acum (110 sâni-66 talie-96 șold) n-ar fi prea târziu. Dar Roxana vrea mereu altceva. Din ce în ce mai incitant.

A full-page photograph of a young woman roller skating in a park. She is wearing a blue denim crop top, blue jeans, black wrist guards, black knee pads, and black roller skates. She is smiling and looking towards the camera. A small black and white speckled dog is walking beside her. In the background, several people are walking and sitting on a bench under large green trees.

Cățelușă Mati (de la Matilda) are nouă ani și o urmează pe Roxana pas cu pas. Face poze cu șarm și-i place să-și alerge stăpâna pe role. Sportive amândouă.

„Sunt făcută pentru sporturile extreme”

Toată lumea știe că Roxana este foarte punctuală. Extrem de punctuală, că să folosim un cuvânt care-i place. Faptul că a întârziat un sfert de oră la interviu a pus-o într-o situație neplăcută. Deși vinovat era doar traficul, Roxana și-a cerut mii de scuze. Jena ei e sortită să ne pună pe gânduri. Nu multe vedete sunt atente cu timpul. Nu mulți dintre noi respectăm timpul nostru și al altora. Dar la Roxana totul merge ceas. De ani de zile, de cum s-a trezit aleargă la sală. Sportul, înainte de mâncare. Sportul, înainte de orice? N-ar fi de mirare. Părinții ei au făcut sport de performanță, iar ea a jucat handbal în lotul național. A făcut *shoto-kan*, gimnastică ritmică, dans sportiv, dar și scufundări de adâncime, *bungee-jumping*, motociclism și, mai nou, automobilism de performanță (în două raliuri la care a fost copilot). „Simt că sunt făcută pentru sporturile extreme. Cu cât pericolul e mai aproape, cu atât nu mă mai tem de nimic. Doar de bătrânețe mi-e frică.” Tot sportul a ajutat-o să treacă de complexul înălțimii, pe care l-a întors în favoarea ei. Acum Roxana nu mai este fata lungă, „slabă ca o umbră”, pe care o strigau băieții pe stradă sau o rugau să le spună cât arată ceasul în gară.

„Dimitris este bărbatul ideal. Trăim o

Emisiunea pe care o prezintă Roxana, de trei ani (*ProMotor*), două apariții în *Playboy* și nenumărate alte ședințe foto au ajutat-o să devină ceea ce este acum: o femeie super-activă, frumoasă, cu un trup sculptat atent și surâs ștrengăresc. Uite-o cum aleargă, la 25 de ani, pe role, călcând timpul în picioare. E numai nerv, mușchi încordați. În sens real, feminitatea ei se prelungește mult peste așteptări.

La 1,92 metri înălțime și 1,20 metri de picioare, Roxana are un mare atu. Întotdeauna, înălțimea a fost considerată factor de putere. Acum ea nu mai este o calitate exclusiv masculină. Folosită cu grație și inteligență, înălțimea aduce succes multor femei. De pildă, Roxana tocmai a filmat câteva scene pentru un film SF, în care a jucat rolul Tall Black Woman, devenită, conform realității, Tall Blonde Woman. „Filmările pentru *One Point Zero*, filmul regizat de Jeff Renfroe și Martein

Thorsson, mi-au adus o experiență interesantă. După ce am luat probele, am filmat o zi întreagă, în *Hanul lui Manuc*. Rolul meu îmi cerea să avertizez pe cineva despre pericolul pe care îl reprezenta o persoană. Am participat la o înmormântare science-fiction, iar într-o discotecă am avut o ținută foarte obraznică, sexi. Sigur, mi-aș mai dori să joc în filme. Mi-ar plăcea un rol de fată rea. Asta pentru că fată bună sunt în realitate. Și nici un rol într-un desen animat nu mi-ar surâde.” Toată lumea e de acord că Roxana e fata cea bună. Amira, prietena ei din liceu, cu care a venit să joace tenis în parc: „Eram prin clasa a XI-a, când a venit la mine. «Bună, eu sunt Roxana, nu vrei să stai cu mine?» De atunci am fost nedespărțite.” Vedeta n-ar schimba prietenia șlefuită în timp. Cu cine-ar mai discuta, din când în când, ca fetele? Amira cunoaște toată povestea cu fostul ei iubit, Bogdan Done, de care s-a despărțit „pentru că așa trebuia să

se întâmpla”. Tot Amirei îi împărtășește acum din fericirea ei alături de Dimitris. „Acum e foarte veselă Roxana, e luminoasă, se vede pe ea că trăiește o mare dragoste. Și, mai ales, Dimitris i se potrivește.” Ar fi riscant, ar fi banal s-o întrebăm chiar pe Roxana dacă a găsit bărbatul ideal? „E absolut adevărat! Cred că am găsit exact bărbatul pe care-l căutam. Dragostea noastră e abia la început. Dar cât de frumos e începutul! E aprig, dar nu e extrem, nu e periculos, nu e cu năbădăi. Trăim o dragoste de un roșu intens. Și suntem și foarte buni prieteni”, spune Roxana. Apoi povestește, cine știe a câta oară, cum au petrecut ei *Ziva Îndrăgostiților* în Mexic, „cu delfini, broaște țestoase, soare și multă iubire.” Ba au mai avut și marele noroc că, adunând diferența de fus orar, au trăit o zi de 32 de ore!

Se pare că Roxana e mare prietenă cu Cronos. Toți timpii trec în favoarea ei. Mai

Bijuteria sub formă de broscuță, din buric, are o misiune specială. O înțeapă ca să-i arate că s-a îngrășat. În astfel de situații, destul de rare, de altfel, Roxana la măs-

dragoste de un roșu aprins"

mult, a reușit să recupereze și timpul pierdut al altora. Acum un an a organizat, în secret, cununia religioasă a bunicilor. Se căsătoriseră civil pe 1.05.1950. Roxana știe exact, pentru că bunica i-a dăruit verigheta ei, pe care stătea scris simplu, alături de dată: *Mitică*. A luat măsură și a făcut o verighetă nouă, și încă una pentru bunicul. A dus-o pe bunica la coafor, a vorbit cu preotul și cu nașii (coafeza Roxanei cu soțul). Când totul a fost gata, bunicii și-au pus pirotecțiile. „Am vrut să le fac o bucurie, pentru că țin foarte mult la ei. A fost o zi memorabilă. S-au făcut și glume, ca la nuntă: i-au sugerat bunicului să organizeze petrecerea burlacilor. Chiar nuntașii au așteptat ca mireasa să arunce buchetul. Asta nu s-a întâmplat, dar am avut eu grijă să se poze!” În aceeași zi, și mama i-a făcut Roxanei o surpriză. I-au luat moțul, cum se ia bebelușilor după botez. Uitaseră la vremea respectivă, și-acum s-a trezit Roxana cu turtă-n cap,

iri drastice. Aleargă și trage de fiare.

încercând să-și buchisească viitorul de pe bilețele ascunse-ntr-o căciulă. „Am tras carieră, bani, mașină. Exact ce trebuie. E minunat să fi iarăși copil!” Cu toate astea, parcă n-ar mai vrea să-și aducă aminte de copilărie. După ce a murit tatăl ei, le-a fost destul de greu, doi copii (mai are un frate) și o mămică. O întâmplare încărcată de mister a avut darul să-l lumineze un pic copilăria. „Era chiar ziua în care împlinisem 13 ani. Stăteam în pat, în camera mea, și plângeam. Naveam o viață prea bună noi, pe atunci. Deodată, un bec s-a desprins din fasungul care-l fixa de lustră, a făcut un arc și a căzut lângă mine, pe pat. Am zis că a fost un semn. Un semn bun, de la tatăl meu. Era becul din spatele portretului lui.” Roxana nu vrea să fie tristă: își aduce aminte că unul dintre cei patru papagali avuți odată devenise mult prea trist, nu mai cișcea, nu mai mânca, așa că i-a cumpărat o papagalită. Ca și perușul ei, și Roxana a avut momente de tristețe. „M-am străduit să nu se vadă asta pe ecran. Întotdeauna am avut prieteni care m-au scos din ale mele.”

Perechea ei de-acum, Dimitris, îi umple viața. „Suntem activi amândoi, doar în weekend lenevim. Mai ieșim cu câteul, mergem la munte, la țară, la petreceri... Ne place să jucăm squash, dar acum, fir-ar să fie, Dimitris s-a accidentat la umărul drept și nu mai are voie să facă efort.” Pe lângă toate astea, Roxana nu uită să urmărească, în fiecare sâmbătă, toate emisiunile auto. Ea e un prezentator pasionat. Trebuie să știe tot ce se întâmplă cu mașinile, mai ales acum, după ce a făcut echipă cu George Grigorescu pe un Renault Clio 3S la Raliul Mobil 1 Siromex. „A fost a doua oară când am participat la un raliu. Mai fusesem cu o mașină 4x4, pe un teren accidentat. Am fost copilot, și rolul m-a venit mănășă. Dar am ambiția să fiu și pilot, odată și odată!”

Mama este, dintotdeauna, cel mai bun prieten al Roxanei. Urmărește fiecare emisiune, o face atentă la câte-o pronunție greșită, dar și suferă enorm când fiica ei își pune în pericol viața. După raliu, a durut-o așa tare inima, că-a trebuit să meargă la spital. Copilotul va fi atent altă dată să-și protejeze mama. Că nu renunță la pasiunea ei pentru curse. Toate aceste ambiții, calități native, n-ar fi valorat cine știe cât dacă Roxana n-ar fi muncit să și le cișcească. Îi folosește acum faptul că studiază psihologia. A terminat anul trei, a trecut de ultimul examen. De examene să-i fie frică Roxanei? De nimic. Numai de bătrânețe. Ei chiar i s-ar potrivi tinerețea fără bătrânețe!

text **Gia Iova**

foto **Octavian Tîbăr**

Mama este cea mai bună prietenă.

Anul trecut și-a căsătorit bunicii. Anul acesta i-a cumpărat mamei verighetă.

Tăierea moțului, la 24 de ani, a fost o surpriză specială. Trebuia s-o trăiască și pe asta. În stânga Amira, cea mai bună prietenă.

Cu Dimitris viața debordează de fericire.

Așteptându-l

pe Turist

dosar

Pe 15 iunie s-a încheiat programul social guvernamental intitulat *Litoralul pentru toți*, care a adus la mare, într-o lună și jumătate, amănitoarea sumă de 1.240 de turiști, din cei 10.000 anticipați de defunctul (acum) Minister al Turismului. Tarifele de 648.000 de lei (la hoteluri de două stele), respectiv 749.000 de lei (trei stele), pentru 6 nopți de cazare, s-au dovedit peste puterile românilor cu venituri modeste.

A doua zi, începea sezonul propriu-zis. Drept care, reporterii *Flacăr* au năvălit pe litoral să vadă cât este acesta de pus la punct pentru a primi oaspeti. Stelele oferite de noi stațiunilor nu măsoară, asadar, gradul de confort (ar fi absurd să compari Mamaia cu Vama Veche), ci gradul de pregătire.

Confederația Sudistă

Luni, 16 iunie 2003, ora 6.30, Gara de Nord. Nu sunt locuri la intercity. Ne târâm așadar bagajele până pe Ștefan Furtună, unde ne suim într-un microbuz. Drumul a fost super. Șoferul mergea cu viteză constantă. Indiferent de starea drumului. De bucurie, am sărit tot timpul în sus. Aici sunt rinichii dumneavoastră. Pentru numai 170.000 de lei.

La Constanța, cu saiele făcute praf, aflăm că nu există legături directe cu stațiunile din zona Cap Aurora, unde urma să ne cazăm. Dacă pe relația București-Constanța-Mangalia, deplasarea auto a vilegiaturistilor pare să fie monopolizată de o singură firmă, din Mangalia începe tarla la altora.

La capătul de linie de lângă gara Constanța, oferta de deplasare este strigată precum roșiile-n piață. Un cetățean colorat răcneste: „Mangalia, două minute! Hai, neamule! Plecăm imediat!”, un tinerel încasează banii (30.000) și un al treilea se află la volan. Altfel, aer condiționat, confortabil, meserie. După Tuzla, însă, autocarul devine brusc „rată”: zece oameni pe metru pătrat.

Pe geam - România. Oriunde în România. Apropierea de litoral nu se vede niciun. Case necăjite, magazine oboșite, vile pretentioase (una se cheamă *George V*!).

Din Mangalia, luăm în sens invers un microbuz. De-aici încolo, biletele (care nouă ne trebuie pentru decont) ți se dau doar dacă le ceri. Să moară Fiscul de ciudă.

Cap Aurora *

Ajungem la bază: *Hotel Onix*, care afișează cu modestie două stele. Aveam să constatăm că diferențele de clasificare, implicit de prețuri, par să țină mai mult de plasament și de renume, căci frigider, televizor și aer condiționat avem și noi, iar aer condiționat nu există aproape nicaieri în Sud!

Ne cazăm și ieșim spre nord. Dăm imediat de culisele litoralului: un camion antebelic plin cu gunoaie, prelate puse la uscat, zeci, poate sute de obiecte de inventar vărsate pe o terasă.

Plaja e pustie, căci a plouat recent. Ploaia nu poate să explice însă de ce lipsesc cu desăvârșire amenajările de orice fel care să atragă lumea: de

unde să bei un suc, să cumperi o pereche de șlapi, să închiriezi o umbrelă. Altfel spus, excepând câteva terase - nimic decât mare și nisip.

Pe terase, cea mai scumpă mâncare este tochtura dobrogeană, 66.000 de lei, iar cel mai piperaț preț pentru o sticlă de vin urcă la 150.000 de lei (*Tămăioasă*). Unii patroni au afișat prețurile pe panouri mari, să vadă omul ce și cum înainte să se așeze, alții sunt mai discreți.

Pe o terasă a hotelului nostru, seară, imagine halucinantă: formația muzicală cântă de zor în fața meselor frumos aranjate și a scaunelor cu desăvârșire goale.

Plaja din Jupiter este frumos amenajată, are chiar și o intrare ca de parc. Nu întâmplător, aici e mai multă lume. Pe o terasă acoperită cu stuf, ciorba de burtă e 40.000 de lei. Alături, însă, o multime de tarabe închise. Poate mai spre toamnă. La cele funcționale, o șepcută face 30.000-50.000 de lei, iar prețul la papuci începe de la 45.000 de lei. Pe la celelalte terase, o bere se vinde cu 15.000-20.000 de lei și o porție de mușchi de vită cu 50.000. Mai departe puteți mânca o gogoasă cu 7.000 de lei, iar un mic este oferit la 9.000 de lei.

Lacul e pustiu și în mare parte colmatat. O

Nu puține sunt locurile care arată așa

* Oricât de frumoasă ar fi arhitectura hotelurilor din Cap Aurora, nu putem să acordăm stațiunii mai mult de o stelută.

Jupiter **

Între Cap Aurora și Jupiter, plaja e presărată cu umbrele, dar pustie. Restaurante puține, majoritatea în curs de reamenajare: se toarnă ciment, se montează garduri, se vopsește, duduie pickhamer-ele. Zgomotul șantierelor (aici și în alte părți) e puțin probabil să atragă turistii - anul acesta este primul în care s-a permis continuarea lucrărilor pe perioada sezonului. Bună idee!

mare suprafață de apă, pe care ar putea zburda bărcile cu motor și/sau wind-surf-urile, pe care s-ar putea plimba bărcuțele și unde, de ce nu, s-ar putea amenaja fântâni arteziene, nu este folosită niciun.

Ne oprim pentru o bere pe o terasă cu vreo treizeci de mese, pustie. Ospătarul, cam sictirit, zice că, dacă nu mâncăm, să ne mutăm la altă masă. Ne ridicăm să plecăm. Se răzgândește și ne oprește, „pe răspunderea mea, o să-i spun patronului că vă mai gândiți cu mâncarea”. Ba să-i spună adevărul, că suntem singurii clienți!

Este doar unul dintre motivele pentru care tatăl zeilor nu poate primi decât două stele.

**Cine a făcut Banca Țiriac
parcă m-a întrebat pe mine.**

Contul de Economii

Contul de Economii este cel mai flexibil instrument de economisire.

Mai mult, banca îmi oferă dobânzi avantajoase.

Iar dacă retrag bani prin **Contul** meu **Central**, Banca Țiriac nu oprește comision.

Chiar simt că banca asta este făcută pentru mine.

Puteau să-i spună la fel de bine și Banca Popescu.

Banca Țiriac

Privește înainte

www.bancatiriac.ro

Plajele frumos amenajate din Neptun își așteaptă clienții

Neptun **

În fine, un restaurant super (*Farul*), cu plaja privată aferentă! Imediat în continuare, o a doua plajă privată, prevăzută chiar și cu podeț de lemn, așa cum am văzut la turci, să nu te frigă la picioare – doar că traversele se termină cam devreme, pe la mijlocul rândurilor de umbrele.

Nu ne putem continua drumul pe plajă, căci am ajuns la proprietatea lui Ceaușescu. Ei, nu mai e a lui, dar tot interzisă muritorilor de rând. Dinăuntru se aud tipând păunii. Bine că nu cucuveaua.

La o tarabă (prima de felul ăsta pe care o întâlnim), roșiile se vând cu 30.000 kilogramul.

Magazinele arătau curățele (în general e curat în Sud). La un fast-food se lucra de zor – vizavi, șantierul bisericii cu hramul Adormirii Maicii Domnului părea abandonat. La sala de bowling, tenis de masă, jocuri electronice și discotecă trebuie să plătești o intrare de 10.000 de lei, chiar dacă nu vrei decât să te uiți pe-acolo.

Una peste alta, tot două stele merită și zeul apelor.

Olimp ***

Patria zeilor marchează puncte importante pe harta turistică a litoralului datorită bazarului, în care găsești aproape orice vrei. De altfel, aici auzim și vorbă străină: sunt ceva ruși, francezi și nemți. Pentru amatorii de suveniruri, o sculptură în lemn (chiar frumoasă) face 700.000 de lei, iar un ou pictat ca o icoană – 270.000 de lei. Mai greu să-l transporti fără să-l spargi, căci doar coaja e de el. Pentru infomețați, o omletă simplă – ca să rămânem în domeniu – costă 15.000 de lei.

O terasă cu piscină e în reparații serioase, aflate totuși pe ultima sută de metri. Aici, ca și în alte locuri din Sud, peisajul este stricat de numeroasele panouri publicitare (de mari dimensiuni) care nu fac reclamă la nimic, ci doar flutură rămășițe din trecutele afișe. N-o mai fi rentabil să te promovezi la mare.

În camping, un loc într-o cameră cu grup sanitar costa 160.000 pe noapte (200.000 de la 1 iulie). Dacă te mulțumești cu „ghiuveță”, plătești doar 120.000, pentru un loc în cort – 60.000, un loc de parcare – 20.000.

La capătul celălalt al spectrului de confort, un duplex la *Belvedere* făcea 1,7 milioane (2,1 milioane în sezon de vârf), un single – ceva peste 980.000. La *Amfiteatru* tot cam așa. Întrebând de ce la Mamaia, în aceiași bani, e și *aircon*, răspunsul a fost previzibil: Păi, noi suntem de stat, știți cum e la stat, sperăm să ne privatizeze anu' ăsta.

La *Ciresica*, într-un parc superb, un *Tuborg* era 34.000, un espresso 22.000, iar o înghețată 36.000-44.000. Dar, la ora cinci după-amiază, era pustiu.

O surpriză plăcută: terenurile de minigolf arătau foarte bine (după ani de paragină), iar o partidă (50.000 de lei) e cu timp nelimitat!

Altfel, Olimpul e plin de trandafiri și verdeață, iar trăsurile circulau goale.

Am decis să-i dăm trei stele.

Venus *

By night, așa cum am văzut-o prima dată, zeita frumuseții era înfricoșătoare: o beznă aproape totală. Cele trei mari hoteluri, lipsite fie și de o lumânare, pluteau în noapte ca trei fantome, în mijlocul unui ocean de întuneric întins în jurul lacului și a casutelor în stil maur. Am aflat că *Egreta* ar fi fost luat de Primărie și acolo stau jandarmii (!! – pe întuneric!?).

O excepție: *Raluca*, hotel superb, încă pustiu,

Raluca, o fată frumoasă, mai ales noaptea

cu a sa grădină japoneză și iluminarea unică a curții interioare.

La puținele terase deschise triumfau manelele și se puteau vedea câțiva oameni, mai degrabă de-ai locului decât turiști.

Ziua, stațiunea arăta mai omeneste. O parte dintre străzi erau proaspăt asfaltate, iar majoritatea clădirilor sunt renovate recent. Dacă, însă, ne-am apucat să fotografiem una aflată în curs de amenajare, ne-am atras mânia proletară a unui individ cu lanț de-aur la mână. I-am zis și noi că e pentru albumul de familie.

N-avem cum să-i dăm zeitei mai mult de o steluță.

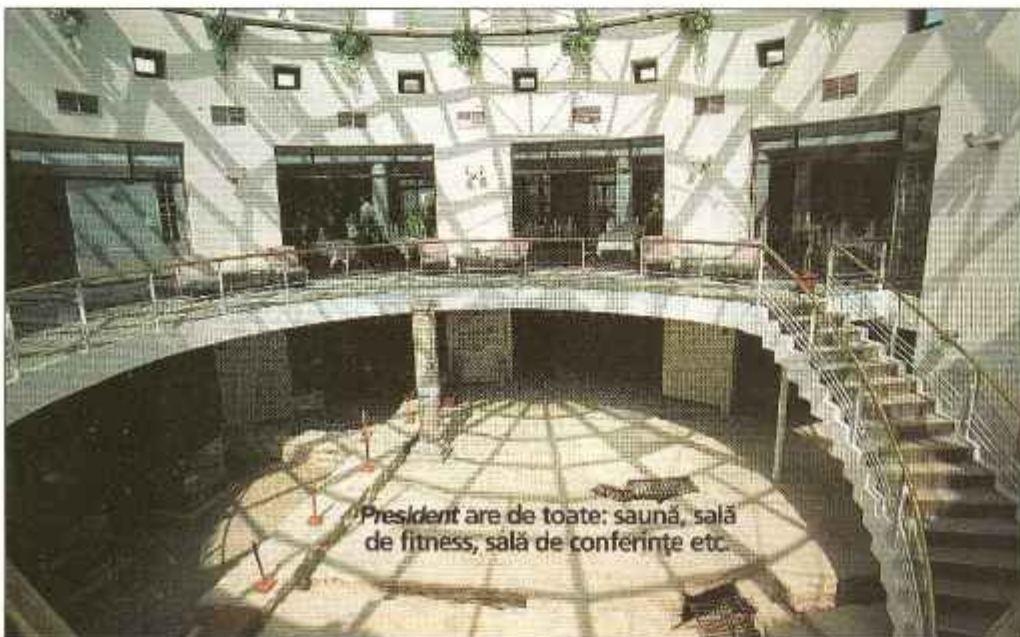
Saturn

O hală (sau seră?) cu geamurile acoperișului sparte te întâmpină la intrarea în Saturn dinspre Mangalia. Clădiri cojite. O casuță la care lucrările de refacere par abandonate. Un băiat care stă trist pe marginea drumului, în mână cu o inutilă pancartă „Cazare”, ne spune că aici a fost un bordel, drept care actualul proprietar a trebuit să radă clădirea „la roșu”.

Acu' doi ani, mai zice băiatul, a fost nebunie. Erau oameni care nu și-au găsit cameră decât la

Negru Vodă și veneau de acolo la plajă, cu mașina, cale de 60 de kilometri! „Se rugau de mine să le primesc mașina în curte, pentru 400.000 pe noapte, da' nu era loc. Anu' trecut, însă, ne rugam noi de ei să vină”. De!, România progresează.

President are de toate: saună, sală de fitness, sală de conferințe etc.

O plajă largă, mărginită de rare tarabe. Un parculeț de distracții, cu utilajele (inclusiv montagne-russe și mașinuțe electrice) răspândite aiurea pe un teren nici nisip, nici gazon. Hectare întregi nefolosite, ale nimănui.

Nici măcar o stea.

Mangalia ***

Capitala Sudului arată OK din toate punctele de vedere și strălucește de curățenie. În fața gării, am fost asaltați de „gazde”: 200.000 camera, la bloc sau la casă, „avem de toate, și apă caldă”. Învârtindu-ne prin centrul elegant, în care singura notă discordantă era un afiș din farmacie: „Nu eliberăm rețete gratuite și compensate”, am dat peste splendorul hotel de patru stele (pe bune) President. Complexul este, în mod original, construit pe un sit arheologic, care a fost, evident, prezervat: în două spații ale complexului, vestigiile antice pot fi admirate de sus, precum mozaicul din Constanța. Unul dintre cele două spații este curtea interioară, spre care se deschid numeroase spații comerciale, printre

care o cofetărie în care poate fi vizitată o expoziție de desene. Dotat și cu aer condiționat, President are prețuri în consecință: de la 1,6 milioane o noapte single, la 6,7 milioane *luxury penthouse*. Dai un ban, da' stai în sit.

Cu bani mai puțini te poți descurca la hotelul care poartă numele orașului: 1,2 milioane camera dublă, 780.000 single, 1.980.000 apartamentul.

Primul segment de plajă, dinspre nord, e îngrădit de stabilopozi, din care s-a ridicat și o insuliță în golful respectiv. Separată printr-un dig, a doua plajă începe îngust, zonă în care e impracticabilă din cauza bolovanilor trântiți pe mal pentru a stăvili eroziunea solului (activă pe întreg litoralul românesc). Se lărgeste apoi, în partea ei cea mai frecventată, spre care coboară scările din centrul stațiunii.

În jurul plajei, terasele și magazinele îți oferă cam totul. O pizza e 60.000, o ciorbă de burtă 35.000, iar o înghețată la cornet 7.000.

Peisajul Mangaliei are de câștigat și datorită existenței falezei, loc de promenadă seara.

Singurul lucru pe care l-am putea reproșa Mangaliei este că, totuși, în cea mai mare parte a ei, arată mai mult a oraș de provincie decât a stațiune marină, motiv pentru care ne limităm la trei stele.

Vama Veche *

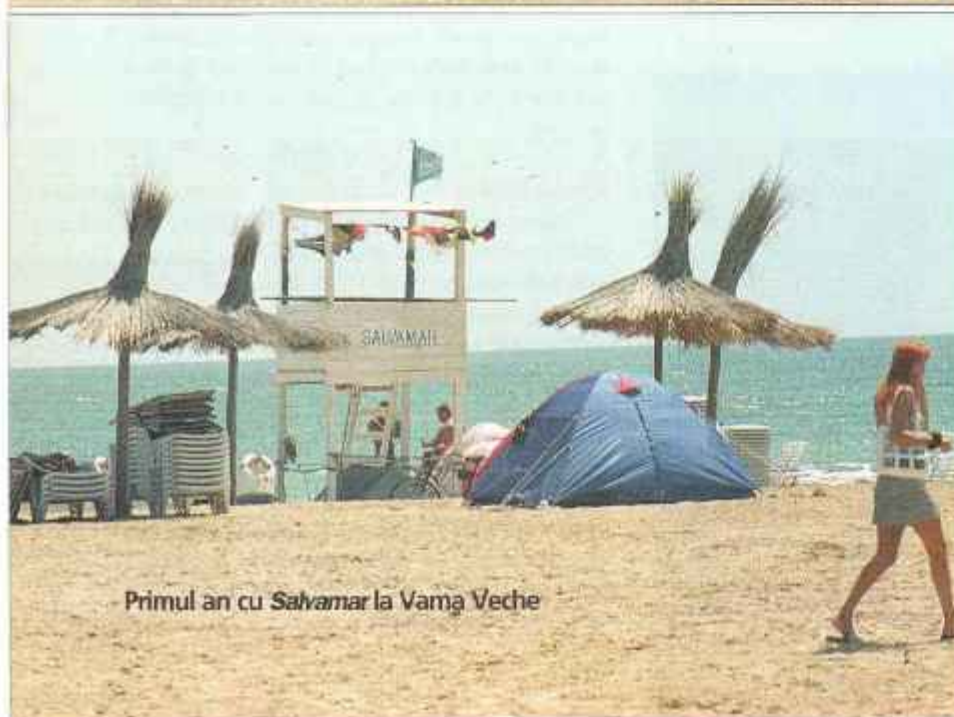
Extremitatea sudică a litoralului, despre care revista noastră a scris pe larg anul trecut, nu mai e de mult ceea ce a fost, adică un loc romantic și nonconformist. În ultimii ani s-a construit (și se construiește încă) de-a valma, care cum l-a tăiat capul: un viitor mic ansamblu de blocuri are balcoanele spre spațiul interior și întoarce spre mare... gemulețele de la closete! O altă clădire, care e gata, își înșiră camerele în sistemul „vagon”, perpendicular pe mare, și nu paralel, cum ar fi fost logic. Largi spații sunt nefolosite, în schimb în alte zone căsuțele se înghesuie unele într-altele, și anume în toate stilurile arhitectonice cu putință, inclusiv unele pe care nu

Turistă cu suport de umbrelă

Fără prejudecăți, fără slipuri

Primul an cu Savamar la Vama Veche

cred că le-ar semna vreun arhitect.

E drept, în Vamă a rămas cea mai ieftină cazare de pe litoral: zero lei, în cort, pe plajă, acolo unde o pancartă anunță inutil „Camparea interzisă”. Alături, un *Fiat Tipo* afișa pe un geam: „De vânzare”, iar pe altul: „O caut pe Ea, până în 25 de ani, iubitoare de copii și cunoscătoare de limbă germană”. Un om care știe precis ce vrea.

Nudiștii sunt aici la ei acasă, ca întotdeauna, în schimb din celebra epavă n-a mai rămas, în mod misterios, decât un vârf deasupra apei. Prin Capitală se zvonește că ar fi fost tăiată în beneficiul unor artiști plastici care expun „opere” din metal torsionat.

O intrare la WC costă 5.000 de lei (dacă nu ai bon de consum de la o terasă), un *hot shower* 25.000, o omletă 15.000, cea mai scumpă consumație, din câte am văzut noi, fiind spaghetti milaneze – 95.000 de lei porția.

În Vamă s-au folosit toate particularitățile peisajului, astfel încât *Corsarul*, de pildă, la care tocmai se repara acoperișul, se ridică pe fundația unei foste cazemate.

E drept, pe terasele amenajate chiar pe plajă se ascultă, în loc de manele, *Beatles* sau *Doors*, iar veteranii din Vamă se cunosc toți cu toți. Ei își jură că nu mai vin aici, mai ales că în week-end e nebunie, dar revin în fiecare an. Prea puțin, totuși. O biată stea.

2 Mai *

Pentru informarea dumneavoastră completă, doamnelor, domnișoarelor și domnilor, am străbătut pe jos, pe marginea râpei care coboară spre mare, cei cinci kilometri care separă Vama de 2 Mai, sub soarele nemilos, dar, e adevărat, printr-un peisaj mirific. La începutul acestui drum am dat peste o familie numeroasă care-și lua prânzul (roșii, brânză, pâine) pe botul *Daciei*. Benzina-i scumpă.

Unitatea militară de la intrarea în 2 Mai s-a transformat în Centru de cinematografie, pendinte de Ministerul Culturii. Nu știu dacă se filmează ceva pe-acolo, dar spațiul era la fel de blindat ca și pe vremuri.

În 2 Mai poți să stai în gazdă foarte civilizat (baie, apă caldă, televizor, frigider, aer condiționat și mic-dejun) pentru 14 euro pe noapte camera – 20 de la 1 iulie, 25 în sezon de vârf.

Și aici se construiește pe rupe, pe lângă vilele deja existente, printre care cele ale lui Sergiu Nicolaescu, Stela Popescu sau Vladimir Găitan.

„La nudiști” erau două corturi. „La textiliști” (adică ăia care fac plajă cu textile pe ei) – ceva mai multă lume. Unele terase erau închise, pe altele beau o bere prietenii casei, iar bucătăria era încă în vacanță. Totuși, noi am mâncat foarte bine într-un local de la șosea, unde ciorba de vită era 40.000, iar o porție de piept de pui la grătar 65.000. Mai mult de o stelută ar fi însă exagerat.

Dacă ar fi să tragem niște concluzii, acestea ar fi:

1. În mod evident, după 13 ani de piață liberă, litoralul românesc este, în cea mai mare parte, departe de ceea ce ar putea (și ar trebui) să fie. Printr-o poate nu întâmplătoare coincidență, chiar în timpul anchetei noastre, Ministerul Turismului a fost desființat!

2. Diferența dintre hotelurile privatizate și cele ale statului sare în ochi. Iar cei peste zece ani pierduți cu privatizarea sunt greu de recuperat.

3. Este inadmisibil să aștepti să vină mai mulți turiști ca să aprinzi luminile în „sat”. Cineva încercă efectul cu cauza.

4. Îndușător efortul celor care n-au aplicat principiul de mai sus și așteaptă cu motoarele în pin să se întâmple ceva. Din acest punct de vedere, vina nu este a hotelierilor și comercianților, ci a agenților de turism, care nu știu să vândă bine și prima parte a sezonului.

Text Tudor Călin Zorojanu

Foto Octavian Tibăr

BONTON DĂ TONUL

APA TONICĂ DE LA BUCOVINA

"BonTon dă tonul bunei dispoziții. BonTon este mai mult decât o apă tonică: e o stare de spirit efervescentă. E o băutură care, în proporțiile potrivite, dă tonul amar-dulce-acrișor al cocktailurilor. Se combină și te combină cu tot ceea ce este de bun gust. E de bonton să bei BonTon!"

Producător: Bucovina Mineral Water SRL, distribuitor: Rio Bucovina Distribution SRL, tel./fax: (021) 667 42 87

Sexy, ca întotdeauna?
Dintr-o stațiune de studenți, Costinești tinde să devină o destinație pentru familisti

Costinești **

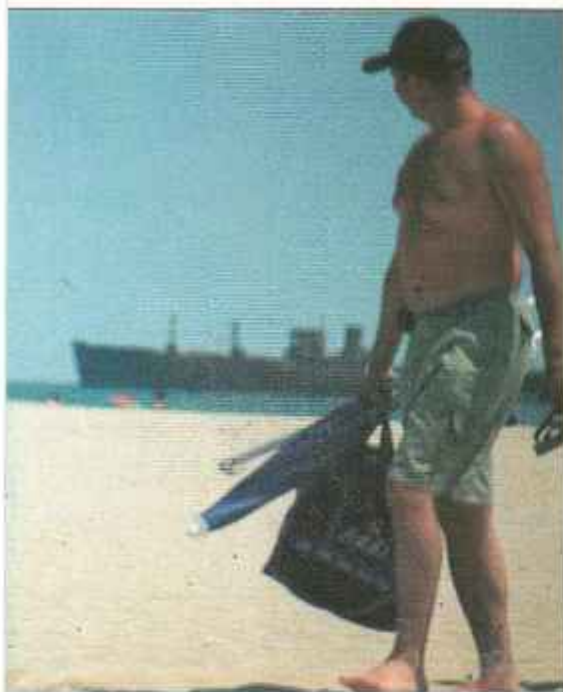
Luna iunie nu e perioada cea mai potrivită pentru a surprinde esența stațiunii Costinești. În această lună lipsesc tocmai cei care au dat și dau viață acestei stațiuni: tinerii. Studenții sunt probabil cu gândul aici, dar încă mai au examene de dat, elevii încă nu au luat nici ei vacanță.

Și cum e o stațiune fără spiritul ei? Ei, bine, e goală. Dar e, de asemenea, urâtă. Ca și cum n-ar avea nici o identitate. Dar toate acestea nu-i pot șterge o calitate: este dinamică. Costinești este cu siguranță stațiunea în care s-a construit cel mai mult, dar și care, probabil, s-a dezvoltat cel mai mult și cel mai haotic. Fără planuri urbanistice clare, fără concepte, fără multe pretenții, Costinești se transformă totuși an de an. În locul șantierelor de anul trecut vezi vile gata finisate, invitându-și turiștii, iar casa unde vara trecută ai închiriat o cameră n-o mai recunoști pentru că are acum un etaj în plus.

Tot acest dinamism, împreună cu kebaburile de pe marginea drumului, plus casele înghesuite și parcă în continuă construcție, dar fiecare afișând o firmă de pensiune, cu haosul general și bișnițăriia care pare să domnească aici, apropie Costineștiul mai degrabă de Kuşadası, stațiunea turcească de la Marea Egee, și o îndepărtează tot mai mult de ceea ce era odinioară: o mini-stațiune studențească și avangardistă.

Într-adevăr, tinerii sunt și acum turiștii stațiunii. Dar din ce în ce mai mult pe plajă sau pe stradă poți observa familii cu copii în locul obișnuitelor găști gălăgioase. Unele dintre familii, precum cea a lui Mihai Petriă din Timișoara, venit la Costinești împreună cu soția sa Valentina și cei doi copii, Andrei și Alina, nu sunt întâmplător aici. Este locul unde Mihai și Valentina obișnuiau să vină în perioada lor de studenție și vin dintr-o oarecare obișnuință și nostalgie. „Costineștiul nu mai e cel pe care-l știam noi, dar nici noi nu mai suntem aceiași.

Dezordinea Centrului

Important e că poți găsi liniștea necesară unei familii, dar și atmosfera tinerească. Poate unora li se pare mai bătrânicios, dar dacă n-ar fi evoluat așa noi nu am fi putut veni cu copiii în acel Costinești din vremea studenției", spune Mihai.

Familia Petria pare să aibă dreptate. Într-adevăr, Costineștiul nu mai arată ca înainte,

atmosfera e mult mai comercială, iar familiile cu copii îi vor face pe tinerii liberi la vorbă să fie mai circumspecți când dau drumul unei înjurături pe stradă. Dar dovada că această stațiune a rămas a tinerilor se află chiar în centrul Costineștiului: un internet-café. Probabil că nu este singurul de pe tot Litoralul, dar este singurul pe care l-am putut găsi după căutări zadarnice în toate celelalte stațiuni pe care le-am parcurs într-o săptămână.

Iar când sesiunea s-a terminat și vacanța poate să înceapă, unele amănunte chiar nu mai au nici o importanță. Singurul lucru care contează este că ai asigurat un pat cu 100.000 de lei pe noapte, chiar dacă mai departe de plajă și într-o construcție mai puțin estetică. E momentul în care tot Costineștiul își regăsește spiritul.

Eforie **

Eforie Nord arată ca un adevărat șantier în mijlocul lui iunie. Lucrările erau în toi, în special pe șoseaua ce se întinde de-a lungul falezei, între hotelul Europa și Astoria, ele însele constituind câte un șantier.

Cel care a pus la lucru pe toată lumea este George Copos. Patronul Rapidului a devenit cel mai mare investitor din stațiune, iar una dintre condițiile pe care le-a pus pentru a pompa peste 20 de milioane de dolari în hotelurile Europa și Astoria, pe care le-a cumpărat anul trecut, a fost

ca Primăria Eforie să pună la punct și infrastructura stradală din perimetrul acestora.

Edilii nu doar că au acceptat această condiție, dar i-au dat mână liberă lui George Copos să supravezeze chiar el calitatea lucrărilor plătite de primărie, astfel încât oamenii lui Copos, sau chiar patronul însuși, puteau fi văzuți adesea dând indicații cum trebuie să arate o dală sau alta.

Nu este nici un dubiu că punctele de atracție din Eforie Nord în acest an vor fi hotelurile lui Copos și în special Europa, care după mai bine de 13 ani de paragină va fi redeschis în toată splendoarea lui ca un hotel de cinci stele, cu săli de conferință, centre de sport și sănătate, parcuri supra și subterane uriașe.

Desigur, cei mai mulți turiști ai stațiunii se vor bucura doar de priveliștea pe care acest hotel nou renovat o va arăta ochilor, întrucât facilitățile sunt destinate în special turiștilor străini cu care au fost deja încheiate contracte nu doar pe perioada verii.

Europa va fi o insulă de lux în mijlocul unei stațiuni recunoscută până acum ca una a muncitorilor și pensionarilor. Aceștia vor fi cei care vor popula, cu bilete prin sindicat, restul hotelurilor din stațiune în lunile iulie și august. Hotelierii spun că nu contează de unde vin banii, atâta timp cât locurile au fost deja contractate în proporție de peste 80%.

Paris - în viața parizienilor, circuit 10 zile - 380*
Servicii incluse în preț: transport cu autocar modern
minim 21, cazare 10 noapți, 7 mic dejunuri, ghid specializat.

Coasta de Azur și Paris, circuit 12 zile - 390*
Servicii incluse în preț: transport cu autocar modern
minim 21, cazare 12 noapți, 7 mic dejunuri, ghid specializat.

Paris-Londra - O incursiune în istoria Europei, circuit 14 zile - 480*
Servicii incluse în preț: transport cu autocar modern
minim 21, cazare 12 noapți, 7 mic dejunuri, transfer aeroport
Calea Europei pariet, ghid specializat.

**Fascinația Italiei și rafinamentul
Coastei de Azur, circuit 13 zile - 370***
Servicii incluse în preț: transport cu autocar modern
minim 21, cazare 10 noapți, 7 mic dejunuri, ghid specializat,
supliment opțional.

Italia-Grecia - O incursiune în timp și legendă, circuit 13 zile - 390*
Servicii incluse în preț: transport cu autocar modern
minim 21, cazare 10 noapți, 7 mic dejunuri, transfer aeroport
Insulele Paros, în seaport, ghid specializat, supliment
opțional.

**Italia-Franța-Spania - O incursiune în lumea
Iazului, circuit 15 zile - 450***
Servicii incluse în preț: transport cu autocar modern
minim 21, cazare 12 noapți, 7 mic dejunuri, ghid specializat.

Italia-Franța-Spania-Portugalia, circuit 18 zile - 600*
Circuitul este o extensie a celui de mai sus și include în plus
Italia-Franța-Spania - O incursiune în lumea Iazului și
amplasamentele deosebite de spectaculoase. Transport cu autocar
Servicii: Locațiune, 2 mic dejunuri.

Romantic Travel Studio
Calea Măgării 145/22 București
Tel: 201 15 14, 21 132 18, Fax: 211 0783

Romantic Travel Sediul Central
Str. Mihail Gheorghe nr. 24/21 București
Tel: 326 04 35/36/37/38/39/40
Fax: 326 30 36

office@romantic.ro
rezervări on-line: www.romantic.ro

Călătorește și descoperă cu
25€/zi

Romantic Travel

Steaua Nordului

Aproape trei hectare din zona aflată între hotelurile *Perla* și *Dunărea*, cu deschidere la bulevardul principal din Mamaia, s-au transformat parcă peste noapte într-un *Aqua Park*: lucrările au demarat în martie și acum e gata – timp record în lume!

2.500 mp spații comerciale, 4.000 mp luciu de apă, 3.000 mc/minut volum de pompare, 5.000 mp locuri de plajă – sunt doar câteva dintre cifrele care definesc noul loc de distracție din Mamaia. Grație parcului acvatic, Mamaia a fost inclusă în circuitul turistic internațional de pro-

fil, *Aqua Magic* fiind invitat să adere la *World Waterparks Associations* din Statele Unite, spune Adriana Stratinski, director de marketing și PR la SC *Aqualand SA*. Proiectul a fost inițiat de primărie și susținut de fostul Minister al Turismului. Proprietatea parcului este însă privată.

În *Aqua Magic*, care urma să fie inaugurat marți, 1 iulie, de ministrul Miron Mitrea, se vor organiza jocuri, concursuri cu premii, pentru copii, de aici se vor transmite emisiuni TV, se vor organiza spectacole și petreceri nocturne.

Parcul dispune de parcări, casete de valori, vestiare, asistență medicală permanentă, punct de informare și, firește, pază. Toboganele sunt asigurate conform normelor UE, iar personalul a fost instruit de firma olandeză implicată în proiect, *Van Egdom BV*, care a furnizat echipamentele.

Taxa de intrare: 10 euro/zi pentru adulți, cu timp nelimitat. Copiii cu... înălțimea de până la 1,20 m beneficiază de gratuitate, iar cei până în 14 ani plătesc jumătate din tarif. Bețivii nu au acces!

foto Paul Agarici

Senzații tari în Parcul de
distracții din Satul de vacanță,
la intrarea în Mamaia

Greu de găsit un loc liber: în Mamaia a început sezonul mai devreme

Mamaia ****

Încearcă să-ți rezervi o cameră la unul dintre hotelurile din Mamaia, dar nu fi surprins dacă vei primi răspunsul: „Nu mai avem locuri”.

Dacă totuși ai noroc de o cameră, încearcă să mergi la plajă la prima oră a dimineții în caz că vrei să mai prinzi un șezlong liber. După ora 11 s-ar putea să nu mai găsești acest obiect la prețul de 50.000 de lei și să fii nevoit să plătești un extrapret. Toate astea ar suna normal, pentru un vârf de sezon pe Litoral, precum în luna iulie. Ni s-a întâmplat totuși în Mamaia în mijlocul lui iunie, o perioadă considerată de obicei aproape extrasezon.

Surprinsă pare a fi fost chiar și primăria Constanța care a demarat lucrările abia în luna mai pentru cele patru benzi ale șoselei principale din Mamaia. Drumul va fi cu siguranță cel mai bun de pe tot litoralul românesc în acest an, dar asta nu i-a împiedecat pe turiști să-i acuze pe administratorii stațiunii că și-au găsit de lucru tocmai în plin sezon. Edilii au considerat că este timp suficient pentru finalizarea lucrării până în iulie, când începe afluența mare de turiști români pe litoral. „Ce să fac dacă sezonul a început mai devreme în acest an?”, se apără primarul Constanței, Radu Mazăre.

Într-adevăr, în Mamaia, spre deosebire de restul Litoralului, sezonul pare să fi început mai devreme și în acest an. „Luna iunie este încă puțin mai proastă decât anul trecut dacă ne referim la numărul de turiști”, spune Tănase Caratas, directorul hotelului *Amiral*, care este totuși nevoit să refuze le telefon câteva solicitări de cazare pentru week-end-ul care urmează.

Amiral este parte a grupului *Unita Turism* care deține în total patru hoteluri pe litoral din cele 27 în toată țara. La fel ca anul trecut,

conducătorii acestor hoteluri intenționau să se reunească la Mamaia spre sfârșitul lui iunie pentru o ședință comună a consiliilor de administrație. „Din păcate, va trebui ca toată lumea să se mute la Cap Aurora, la hotelurile pe care le deținem acolo și unde avem locuri libere”, spune Marius Pintilie, director în *Unita Turism*.

La fel ca și *Amiral*, majoritatea hotelurilor din Mamaia erau deja ocupate în proporție de peste 90% în luna iunie. „Avem contractate aproape toate camerele pentru iulie-august așa că procentul de ocupare va fi cu siguranță 100%”, spune și recepționera hotelului *Flora*.

Într-adevăr, o mare parte dintre turiști sunt străini care, deși umplu plajele și hotelurile, preferă vacanțele liniștite și mai puțin viața de noapte a stațiunii. Afluența lor în acest an se datorează contractelor pe care hotelierii din Mamaia le-au încheiat cu tur-operatorii europeni. Este un compromis pe care au trebuit să-l facă: acceptă tarife mai mici de cazare și pensiune pentru turiștii străini, în schimb beneficiază de ei și în lunile mai-iunie sau septembrie, în care turiștii români sunt mai puțini.

Și totuși, încetul cu încetul, Mamaia redevine stațiunea preferată a românilor. Conform unui sondaj al Ministerului Turismului din acest an, aproape o treime dintre români consideră Mamaia destinația preferată pentru vacanță, cu următoarea clasată, Eforie Nord, situându-se undeva la 10%. Procentul arată o revenire în forță a stațiunii Mamaia după degradarea în care intrase în anii '90, când românii s-au orientat mai spre sud și, în special, spre Neptun-Olimp.

Acum vremurile bune par să fi venit înapoi pentru Mamaia. „Arată ca o stațiune adevărată și nu ca un uriaș bazar cum era câțiva ani în

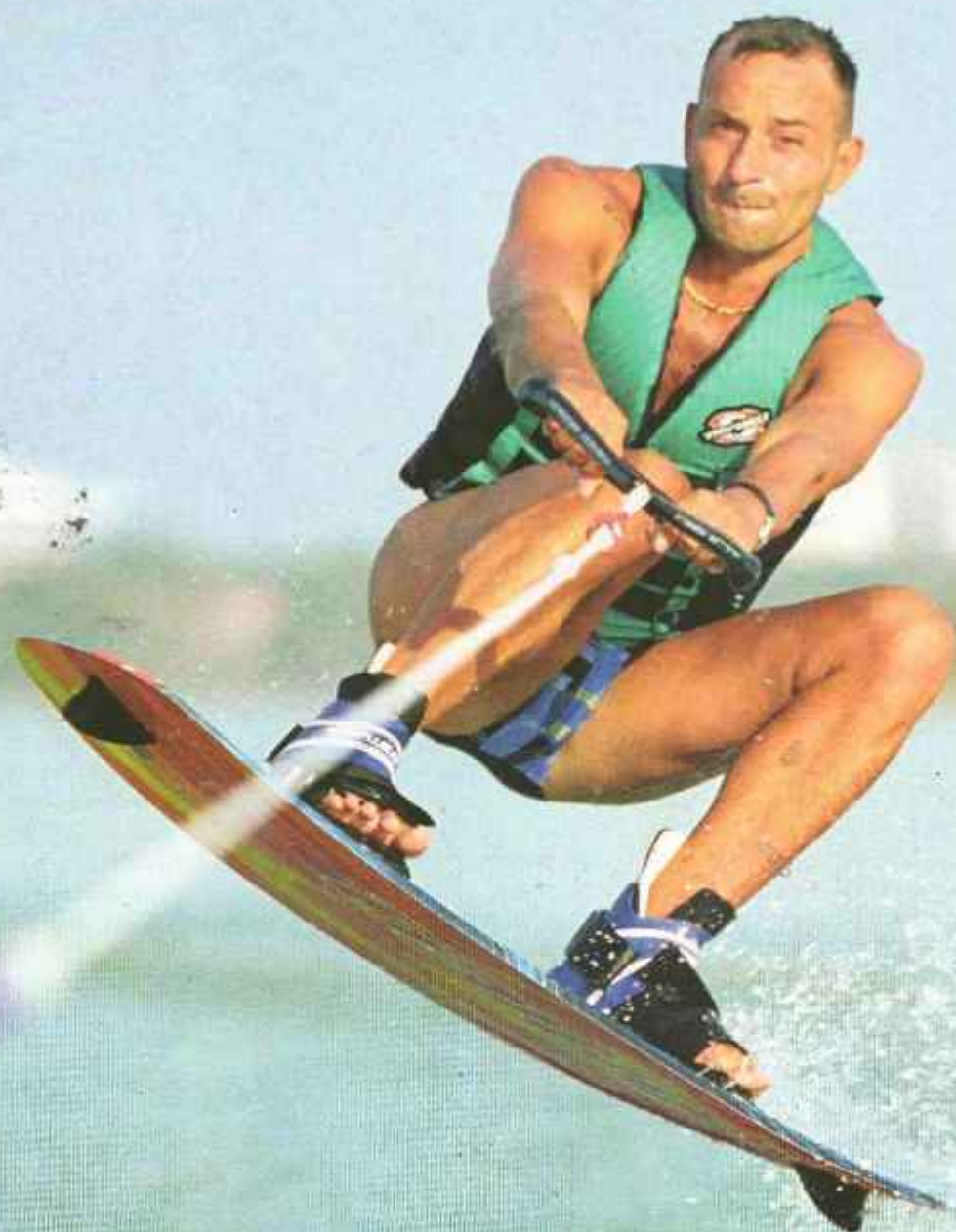
urmă”, spune Mioara Vasile, o economistă din București care afirmă că s-a reîntors în stațiune la recomandarea unor prieteni, după ce mai mulți ani la rând s-a refugiat în Neptun sau pe litoralul turcesc: „Nu regret decât că n-am avut parte de mai mult soare până acum”.

Dar asta nu ține de hotelieri sau Primăria Constanța. Aceștia au făcut mai degrabă tot posibilul pentru a-i apăra pe turiști de căldură. Aproape fiecare hotel din Mamaia are aer condiționat, de pe plajă se pot achiziționa umbrele, iar spațiul verde din stațiune este protejat și udat permanent. În plus, tot pentru răcoare este indicată și noua investiție privată de mare amploare din Mamaia, a cărei inaugurare a fost programată pentru 1 iulie: parcul acvatic, primul și, până acum, singurul din România. *Aqua Parc*-ul din Mamaia nu este, într-adevăr, de anvergura celor din Turcia sau Grecia, dar este un loc excelent unde te poți răcori la un cocktail în piscină, supraveghindu-ți în același timp copiii ce se joacă pe toboganele uriașe. Va fi fără îndoială atracția Litoralului în acest sezon.

Un singur lucru i-ar putea face concurență: micii din satul de vacanță, pe care-i poți cumpăra la 4.000 de lei bucata. Satul cuprinde peste patruzeci de restaurante, grădini de vară și terase. Concurența acerbă este cea care ține prețurile destul de jos. În fapt, chiar dacă kebabul pare încă rege și aici, iar pe terase se ascultă de zor manele și muzică lăutărească, atmosfera și construcțiile indică totuși un loc civilizat. Iar multitudinea de jocuri din parcul de distracții alăturat n-are cu siguranță rival pe tot Litoralul.

Semne că în Mamaia tot mai multă lume a descoperit un lucru: nu e nevoie de hoți pentru a goli portmoneele turiștilor.

text și foto Dan Tornea

Rămâne ce faci sau ce se scrie că faci?

Interviu cu Radu Mazăre, primarul Constanței

„Presa trebuie să critice”. Radu Mazăre a urmat acest crez ca ziarist și conducător de gazete și lui îi datorează ascensiunea politică. Articolele la adresa oamenilor puterii i-au adus, în 1995, fostului redactor-șef și fondator al cotidianului *Telegraf* din Constanța, o condamnare la închisoare, mult mediatizată, de care a scăpat cu ajutorul grațierii lui Ion Iliescu, dar care l-a propulsat direct în fotoliul de deputat PD.

Ce-ar putea să facă Radu Mazăre acum, când, ajuns la putere, experimentează el însuși cum e să fii în bătaia tunurilor? Ales în 2000 primar în Constanța, Mazăre a purtat un lung război de uzură cu presa, în special cu *Jurnalul Național* și *Antena 1*. Toate aceste scandaluri l-au transformat într-unul dintre cele mai controversate personaje din România.

Dar notorietatea bucureșteanului Mazăre a crescut, nu doar prin scandaluri, dincolo de granițele orașului de provincie pe care-l păstorește. Românii care în această vară coboară în gara Constanța îl întâlnesc într-un fel sau altul: pe autobuzele viu colorate, pe plăcuțele din parcurile cu palmieri importati, la bariera de taxare la intrarea în Mamaia, pe prima pagină a săptămânalului *Constant*, distribuit în microbuzele care circulă prin stațiune.

Aici pot citi turiștii din toată țara dezvăluiri despre afacerile apropiatilor lui cu Primăria, intitulate *Caracatița Mazăre*, caricaturi, articole zeflemitoare la adresa ultimelor sale inițiative sau taxe. Iar omul care a știut să folosească presa mai bine ca nimeni altul pentru a-și atinge ambițiile politice, care pare să găsească soluții curajoase pentru toate problemele edilitare ale Constanței, omul care are o viziune, finanțări și proiecte pentru a reface din Mamaia perla litoralului, pare să fie total neputincios când e vorba de gestionarea imaginii lui în mass-media. O instituție care, el ar trebui să știe, i-ar putea scădea acțiunile cel puțin la fel de mult pe cât i le-a crescut.

„Într-o mare de rahat

Mai întâi sosește o Dacie pe care scrie Primăria Constanța. O tânără blondă, înaltă, coboară și anunță că șeful ei va sosi dintr-o clipă în alta: este Roxana Poalelungi, 25 de ani, șefa de cabinet a primarului. Terasa hotelului Flora, din Mamaia, destul de goală pe la ora 11.30 dimineața, începe să forfotească. Cel care trebuie să sosească nu e doar primarul orașului, ci, toți angajații știu, și unul dintre proprietarii hotelului.

Primarul se lasă așteptat. La o jumătate de ceas după ora stabilită pentru interviu privinând puștinilor turiști de pe terasă se întorc înspre intrarea în piscina de la Flora: un bărbat întră agale, ca la el acasă, vorbind nestins la mobil. Neras de vreo două-trei zile, pare un turist în concediu. Unul important după badigarul musculos care-l urmărește îndeaproape.

Bărbatul atât de bine păzit nu este înalt, dar are o constituție atletică. Poartă șlapi uzați, un maiou albastru care lasă să se vadă un lanț mare de aur la gât, și un șort portocaliu ce acoperă jumătate dintr-o cicatrice lungă pe piciorul drept. „A sosit Radu”, pronunță Roxana, familiar, prenumele primarului de Constanța.

- Domnule Mazăre, așa umblați îmbrăcați de obicei prin stațiune?

- Da, când mă duc în control pe șantier, când verific plaja, construcțiile. Când mie frig port pantaloni lungi, dar nu costum.

- S-au obișnuit oamenii să vă vadă în pantaloni scurți și șlapi?

- Da, s-au obișnuit și ascultă. După ce am negociat contractul de asfaltare, de finanțare cu companii străine și bănci, când nu mai am treabă cu avocați sau reprezentanți de companie, ce rost mai are acum să umblu în costum?

- De ce faceți lucrările de asfaltare în Mamaia acum, în toul sezonului?

- Sunt în toul sezonului pentru că s-a devansat sezonul. În aprilie erau temperaturi de minus 5 grade noaptea și nu ai voie să asfaltezi sub temperatura asta.

- Și se vor întinde pe tot parcursul sezonului?

- Dacă asfaltezi iarna sau toamna zice lumea că, uite, asta asfaltează când e frig. Dacă asfaltezi primăvara și vara, că de ce asfaltezi acum.

- Taximetristul cu care am venit vă înjura că asfaltați când clienții stau la coadă.

- Era un prost dacă nu a știut că nu se asfaltează sub minus 5 grade.

- Când va fi gata acțiunea?

- În trei zile la Mamaia. După aceea continuă în restul Constanței. E un program foarte vast ce costă 49 de milioane de euro pe patru

ani de zile, din care un procent de 55% e finanțat de antreprenorul general, două companii mari din Israel și una din România, pe garanții locale.

- Din ce o să restituiți banii?

- Drumurile au garanție pe 4 ani. Plătim ce ne-a finanțat evreul din banii care altfel i-am fi cheltuit cu reparațiile.

- Drumul bun din Mamaia îi va costa pe turiști o taxă în plus față de cea care v-a făcut faimos?

- Nu, doar cea pe care o plătesc și acum. Numai că anul trecut am scos 10 miliarde din taxa asta, iar șoseaua pe care ați venit dumneavoastră aici, care străbate toată Mamaia, costă 2,4 milioane de euro. Era normal ca la suma asta să participe și turiștii, nu numai constănțenii. Cel 2,4 milioane de euro înseamnă vreo 100 de miliarde de lei, deci amortizarea din taxa pe care o plătesc turiștii s-ar face abia în 10 ani.

- Totuși, taxa de stațiune v-a adus neplăceri și o reputație proastă.

- A adus neplăceri, dar toată populația vine să facă plajă și sejurul la Mamaia. E pustiu Neptun, e pustiu Olimp, Eforie, toată lumea e la Mamaia, cu toate că e de plătit această taxă. E un cerc vicios: dacă noi stăm în sărăcie, turiștii nu vin și așa mai departe. Ori eu zic că stațiunea deja poate fi comparată

„Vino pe ghiot că la ora unu avem vânt”, l-a sunat la 10 dimineața Radu Mazăre pe fotoreporterul nostru Paul Agarici, o veche cunoștință a primarului. Chiar dacă este convins că „nu există oră mai proastă pentru a face fotografii”, Agarici a ajuns punctual la Corsarul, baza nautică de pe lacul Siutghiol din Mamaia, tocmai bine pentru a-l găsi pe Mazăre în mijlocul prietenilor săi, cel mai apropiat colaborator de la Primărie. Și nu a regretat: nu doar vântul, dar și primarul Mazăre au fost în formă, iar fotografiile, luate „cu chinuri groaznice” (Agarici), au ieșit excelent.

cu orice stațiune obișnuită de nivel occidental. Turiștii s-au obișnuit cu taxa: preferă să plătească 20.000, o intrare, 30.000, pe o zi, sau să-și facă un abonament pe săptămână, dar să stea într-un loc civilizat, fără țigănie.

- Ați avut o anumită viziune asupra stațiunii când ați venit la primărie?

- Dacă vă arăt poze cum era acum trei ani de zile stațiunea, nu vă vine să credeți: cârpe, tarabe, mici, kebab, bișnițari, valutiști, mizerie. Fără lumină, aici era un bec alb, dincolo unul galben și trei nu mergeau. Nu exista nici fântâna din piațetă. Arătați-mi mie una mai frumoasă în România.

- Dar multe dintre realizări se datorează privatizării stațiunii și investițiilor hotelierilor.

- La investiția în hoteluri, noi am dat un impuls, pentru că, dacă proprietarii au văzut că lucrurile se mișcă în stațiune, au venit să bage bani. Nu puteai să bagi bani, să faci un hotel de 5 stele, iar ăla ieșea din hotel și-l acosta țiganul. Nu avea lumină, nu avea asfalt, nu avea spațiu verde, nu avea, nu avea... Într-o mare de rahat degeaba pui o floare.

- Cum s-a ajuns la modelul actual al stațiunii?

- Mai întâi am făcut un concept pentru stațiune. Am făcut niște studii, ne-am dat cu părerea, am întrebat pe arhitecți, urbanisti și așa mai departe și am făcut un concept care funcționează.

- Am înțeles că fântânile arteziene din sensurile giratorii sunt ideea dumneavoastră.

- Toate fântânile din Mamaia sunt ideea mea. La Casino e fântână nouă, la Perla e fântână nouă. Piațeta de la Casino e desenată de mine cu creionul pe hârtie.

- Ce treabă are un primar să deseneze o piațetă? Nu vă băgați în prea multe lucruri?

- Mă bag în lucrurile pe care le consider importante. Stațiunea e principala sursă de venit a orașului și e treabă importantă. Asfaltarea și negocierea contractului de asfaltare pentru tot orașul e treabă importantă, la fel și achiziția de autobuze sau iluminatul. Nu mă bag în toate amănuntele, dar mă bag în lucrurile care știu că sunt importante și se văd.

- Ce venituri vă aduce stațiunea Mamaia?

- Venituri directe nu ne aduce, dar aduce venituri indirecte. Principalele surse de venit în orașul Constanța sunt activitatea din port și activitatea turistică. Turiștii vin aici, cheltuie, consumă benzina, constănțenii lucrează la cârciumi, hoteluri. E o infuzie de bani.

- Faptul că în ultimii doi ani Mamaia a crescut ca număr de turiști și ca importanță se reflectă în bugetul primăriei?

- De când am venit eu primar, am dublat bugetul. E adevărat că sunt niște taxe suppl-

degeaba pui o floare"

mentare în Constanța. Nu pe populație, ci pe agenții economici. Exemplu: mult discutata taxă de creștere a gradului de siguranță, care a fost numită de mulți „taxă de protecție”. Din aceste taxe se plătesc gardienii și badigarii pe care-i vedeți în Constanța. Ați observat că aici nu sunt cerșetori la intersecție?

– **De ce mai plătim poliția dacă puneți badigari în intersecții?**

– Păi în București cum e: de la spălatul mașinii, la deschisul portierei și umflatul genții. N-aveți poliție acolo? Aveți. Pe de altă parte, prin lege există gardianul public care este arondat la primărie și plătit în funcție de câți bani are primăria.

– **Dar firmele private?**

– Primăria poate să angajeze firme private pentru siguranța și paza unor obiective – intersecții, școli, faleza de la cazino, faleza și plaja din Mamaia. Badigardul angajat de noi, când îl prinde pe domnul bișnițar, îl ia, îl duce la poliție, îl face proces verbal și așa mai departe. Altfel nu scăpăm de țigănie.

– **Faptul că ați cumpărat autobuze din Belarus v-a adus acuze că ați avea legături cu mafia rusă.**

– Dar vă plac?

– **Prețul biletului e mai mare decât în București, dar vin mai repede.**

– Niciodată să nu faceți comparație între un oraș de provincie și Capitală. La Capitală 60% din impozitul pe profit rămâne la bugetul primăriei, într-un oraș de provincie doar 35%. În Capitală metroul e subvenționat din banii guvernului, în provincie nici un transport nu e subvenționat din banii guvernului. În Capitală au beneficiat pentru asfaltare de garanții guvernamentale pentru banii de la Banca Europeană de Investiții și de cofinanțare – deci bani gratis – de la Guvernul României. În provincie, pentru nici un leu nu s-a dat garanție guvernamentală și nici un ban de la guvern.

– **Cum e cu autobuzele din Belarus și mafia rusă?**

– Ei, ca să vezi! Păi, dacă eram să fac combinații, făceam de la bun început licitația de așa manieră de n-ar fi câștigat Rocar. Aici a fost o licitație, a câștigat-o Rocarul, amărății ăia nu au fost în stare să le furnizeze. Ce era să le fac? Eu să le dau bani, ei să-i mănânce prin salarii și acum să am hârburi prin Constanța? Eu știu o treabă: dacă nu a îndeplinit contractul, l-am reziliat și m-am dus să-mi rezolv treaba cu aceste autobuze. Rezolvat treaba înseamnă motorizare Renault, caroserie Neoplan, podea joasă. Voi nu aveți în București decât un singur autobuz cu podea joasă, la noi sunt toate, și pe bani mai puțini. Asta-i economia de piață.

– **Vă place să fiți primar?**

– Da, dar nu mai stau decât un mandat.

– **Și pe urmă?**

– Nu știu, că-i peste 5 ani. Să fim sănătoși!

– **Dar ați putea pierde alegerile.**

– Totul e posibil pe lumea asta, dar nu cred. Dar dacă le pierd înseamnă că nici nu mai are rost să mai fiu primar. Înseamnă că tot ce am crezut eu a fost greșit și n-avea rost să mai fiu primar. Orice om are nevoie de confirmare pentru ceea ce face, iar alegerile sunt o astfel de confirmare.

– **Cum stați în sondaje?**

– Toate sunt peste 65%. Depinde cine și când le-a făcut. În cele de după ieșirea din iarnă eram la 65% și de atunci am mers în sus.

– **Vă curtează mult partidele. De ce preferați să rămâneți independent?**

– Pentru că sunt destul de rebel ca personalitate și nu am avut șef niciodată. Dar colaborez destul de bine cu guvernul, sunt miniștri cu care sunt prieten și pentru care am o considerație deosebită.

– **Unul dintre ei tocmai nu mai e ministru, Agathon...**

– Da, unul dintre ei nu mai e, dar ministrul s-a dus la altul pentru care am o considerație și mai mare.

– **Deci vă înțelegeți bine cu Mitrea.**

– Da, pentru că este un tip extraordinar de serios cu care dacă stabilești ceva, bați o palmă, așa rămâne. Nu-mi plac politicienii care fac vorbărie multă și nu fac treabă. Oricum, nu sunt eu de partid, prea multe ședințe, prea multe indicații, nu e felul meu de a fi...

– **Cu PD-ul de ce nu a mers?**

– Pentru că una au spus și alta făceau. Șase luni am stat la ei.

– **Multă lume spune că încercați să-l imitați pe Băsescu: energic, hotărât, dur.**

– Eu cu Băsescu mă cunosc dinainte. El are o carieră pur politică. După părerea mea, aleargă acum cu doi pepeni în brațe: vrea să fie și șeful opoziției și un bun administrator, și a eșuat. Orașul ăla e împuțit, nu vă supărați. La posibilitățile pe care le avea trebuia să arate cu totul altfel. Nu se poate să stai cu 300 de milioane de euro garanți de Guvernul României la Banca de Investiții și să mai ai 300 de milioane cofinanțare, și, cu tot bănetul ăsta, să ai drumurile ca după bombardament!

– **Se poate dacă ai și un consiliu, un guvern și un prefect care îți pun bețe în roate.**

– Asta-i treaba lui. Așa puteam să am și eu consiliu, dar am avut consiliu care a înțeles că e nevoie să facem lucrul ăsta în oraș și am și găsit bani, fără garanții guvernamentale.

– **La 34 de ani aveți deja în spate un mandat și un altul se prefigurează. Trebuie să aveți și ambiții politice mai mari.**

– Nu am avut nici un fel de satisfacție ca deputat. Meseria de primar îmi dă satisfacție: mă bucur când merg pe stradă și văd lucruri făcute de mine, mă enervez când văd lucruri care nu merg, oameni care nu le apreciază. Acum două zile am văzut o femeie care fura niște flori, nu erau scumpe florile, dar dacă fiecare face așa... Am oprit mașina, am tipat, i-am zis că o să chem poliția, a început să plângă, dar a pus florile la loc.

– **Pe autobuze, alături de sloganuri gen „transport gratuit pentru pensionari” ați trecut numele dumneavoastră. Nu sunteți prea tânăr pentru a fi populist?**

– Ce înseamnă populist? Eu nu sunt populist, eu sunt un constructor.

– **Dar de ce a trebuit să vă puneți numele pe autobuze, pe plăcuțe în parcuri?**

– Ați coborât din gară, ați văzut autobuzele

Ridică subit ochii de pe havana uriașă: „A început interviul?”, întreabă Mazăre, când reportofonul era de mult pornit. Primarul nu pare să aibă vreo teamă în fața acestuia, căci și-a lăsat badigarii la piscină și a luat cu el doar două ajutoare: pe Roxana, șefa sa de cabinet – „o fată de treabă și modestă”, o descrie – și pe Răducu, fiul său de nouă ani, un mator important când primarul afirmă că a dat școlilor din Constanța calculatoare de un miliard. „Bă, ai primit sau nu calculator la tine la școală?”. Iar puștiul, singurul om din Constanța care pare să aibă curajul să-l înfrunte în față pe primarul Mazăre, dă aprobator din cap.

frumoase și nu ați știut că lucrurile astea au fost făcute de mine. Și uite așa, citind ce scrie pe ele, ați aflat.

– **Și acesta e tot populism.**

– Populism înseamnă să ieși și să împarți bere la alegători, sau să le promiți că le dai nu știu ce facilități, să iei banii pentru aceste facilități din alte lucruri mult mai importante. Eu am pus să se scrie *Primarul Mazăre* pentru

lucrurile au evoluat, sunt și eu acum parte a autorității statului pe care l-am dat în judecată.

– **Dar dumneavoastră dați jurnaliști în judecată. Cei de la Jurnalul Național care v-au atacat s-au trezit cu zeci de procese intentate de dumneavoastră sau prietenii dumneavoastră.**

– Jurnalul Național și Antena 1 mă atacau la comandă și, după cum vedeți acum, când cel care comanda nu se mai află în fruntea sucursalei județene a partidului care controlează aceste platforme media, nici Antena 1 și nici Jurnalul nu mă mai atacă. Președintele Consiliului Județean, Dușu, a plecat de la PUR la PD și domniile de la Antena 1 și-au isprăvit problemele cu Mazăre.

– **De ce continuați atunci procesele cu ziariștii?**

– Pentru că au scris fantasmagorii și fiecare trebuie să răspundă pentru ceea ce face, chiar dacă e ziarist.

– **N-ați avut prea multă pasiune pentru meseria de ziarist. Altfel de ce-ați schimbat-o pentru una administrativă?**

– Dacă ești de 10 ani ziarist și critici și pe ăla și pe celălalt, fiindcă datoria ziaristului e să critice, îți pui și problema de cum ar trebui făcut. Și dacă ai posibilitatea să schimbi lucrurile conform principiilor și conceptului tău, atunci ți se oferă o satisfacție.

– **Unul dintre lucrurile care vi se reproșează e că ați concentrat prea multă putere în mâinile dumneavoastră. Este așa?**

– Ce poate să facă un biet primar independent într-un oraș și o țară dominată de PSD? Sunt oameni importanți care conduc o țară, un guvern.

– **Dar toți vin vara pe litoral și, vrând-nevrând, au de-a face cu primarul Mazăre.**

– Și nu veneau și înainte? Oamenii importanți vin aici de când e marea.

– **Vara deveniți unul dintre cei mai importanți oameni din România. Inaugurați hoteluri, parcuri, împreună cu miniștri, oameni de afaceri.**

– Exagerați. Dar cinstiți, vă dați seama că PSD și-ar fi dorit să aibă unul dintre oamenii lui la Primăria Constanța. Însă la nivel central au constatat că am făcut treabă. Acuzațiile curg la adresa mea, dar nimeni nu poate spune că Mazăre nu face sau nu se mișcă. Eu apreciez faptul că domniile din PSD consideră că trebuie să aibă niște relații bune cu cineva

care a reușit să capeteze niște energii. Ce-ar trebui să facem, un scandal permanent ca și în București? Eu cred că mai important e că am băgat un milion de dolari în calculatoare pentru școli.

– **Băiatul dumneavoastră învață la o școală privată?**

– Nu. Învață la nr. 9, o școală de cartier. Și tatăl său a învățat tot la o școală de cartier, nu la una privată.

– **Dar tatăl său umblă cu badigarzi după el.**

– Asta e cu totul altceva. Umblu cu badigarzi pentru că am fugărit tot ce înseamnă lume interlopă, astfel încât dumneavoastră să umblați fără nici un risc pe stradă.

– **Vă simțiți amenințat?**

– Când am adunat căruțele de țigani din oraș și le-am dat foc, fiul meu, care nu locuiește cu mine, a primit amenințări acasă la el și eu a trebuit să-i trimit pază.

– **Țiganii cu căruțe nu sunt totuși lumea interlopă.**

– Lumea interlopă sunt bișnițarii, valutiștii, șmenarii. Toți aceștia trăiau de pe litoral. Acum câțiva ani presa scria mereu povești cu nemți sau cu italieni care au fost păcăliți la Mamaia, dar acum stațiunea e sigură și nu mai vedeți nici un borțos cu aur la gât care vrea să schimbe dolari pe stradă. Lumea a uitat repede acele vremuri.

– **Am înțeles că Aqua Park-ul se va deschide pe 5 iulie, cu patru zile peste data inițială. Asta ca să corespundă cu ziua dumneavoastră de naștere?**

– Aqua Park se deschide pe 1 iulie ora 10 fix. Sunteți invitat.

– Care a fost implicarea dumneavoastră în această investiție?

– Investiția e privată. Au fost mai multe societăți care s-au asociat. Eu le-am dat suportul necesar, începând cu concesionarea rapidă a terenului, până la relațiile cu ceilalți, deținătorii de utilități. Au trebuit să fie mutate rețele electrice, de apă, canalizare. La anul facem Telegondola care va trece peste hoteluri la 50 de metri înălțime.

– **Asta a fost tot ideea dumneavoastră.**

– Da, în totalitate. Aqua Park-ul l-am gândit împreună cu Agaton. Pentru Telegondolă începem lucrul în septembrie. Avem bani, avem tot. Aqua Magic este o investiție de 3,5-4 milioane de euro, iar Telegondola va costa vreo 3 milioane.

– **Sunteți tânăr, necăsătorit, faceți sport, mergeți pe mare cu yachtul. Încercați să proiectați imaginea unui primar nonconformist?**

– Mă comport conform vârstei. Nu chem pe nimeni să mă fotografieze când stau de dimineața până seara pe ghiol. Nu e important că ești tânăr, că ești bătrân, că ești însurat sau nu, nici dacă pozezi într-un fel sau altul. Oamenii pot să fie buni sau răi, nu contează. Rămâne după ei numai ceea ce au făcut.

intervi de Dan Tornea

foto Paul Agarici

Mișcarea pe care Radu Mazăre o execută cu catamaranul, un vaș extrem de greu de dezechilibrat, solicită multă măiestrie. Și, nu doar pe mare, dar și în politică tânărul primar de Constanța a știut să facă o bună echilibristică până acum: a reușit să rămână independent, dar în același timp să mențină o relație bună cu partidul de guvernământ, al cărui reprezentanți de frunte au fost până nu demult ținta atacurilor fostului ziarist.

că toate acestea au fost făcute în timpul mandatului meu. Când o veni următorul poate să le scoată și să-și pună numele.

– **Nu mi-ați răspuns dacă ambițiile dv. politice sunt mai departe de primăria Constanței.**

– Nu. Deocamdată am o treabă pe care vreau s-o fac și să pot umbla cu fruntea sus.

– **Tocmai ați pierdut un proces pe care l-ați intentat României la Strasbourg...**

– Ba l-am câștigat.

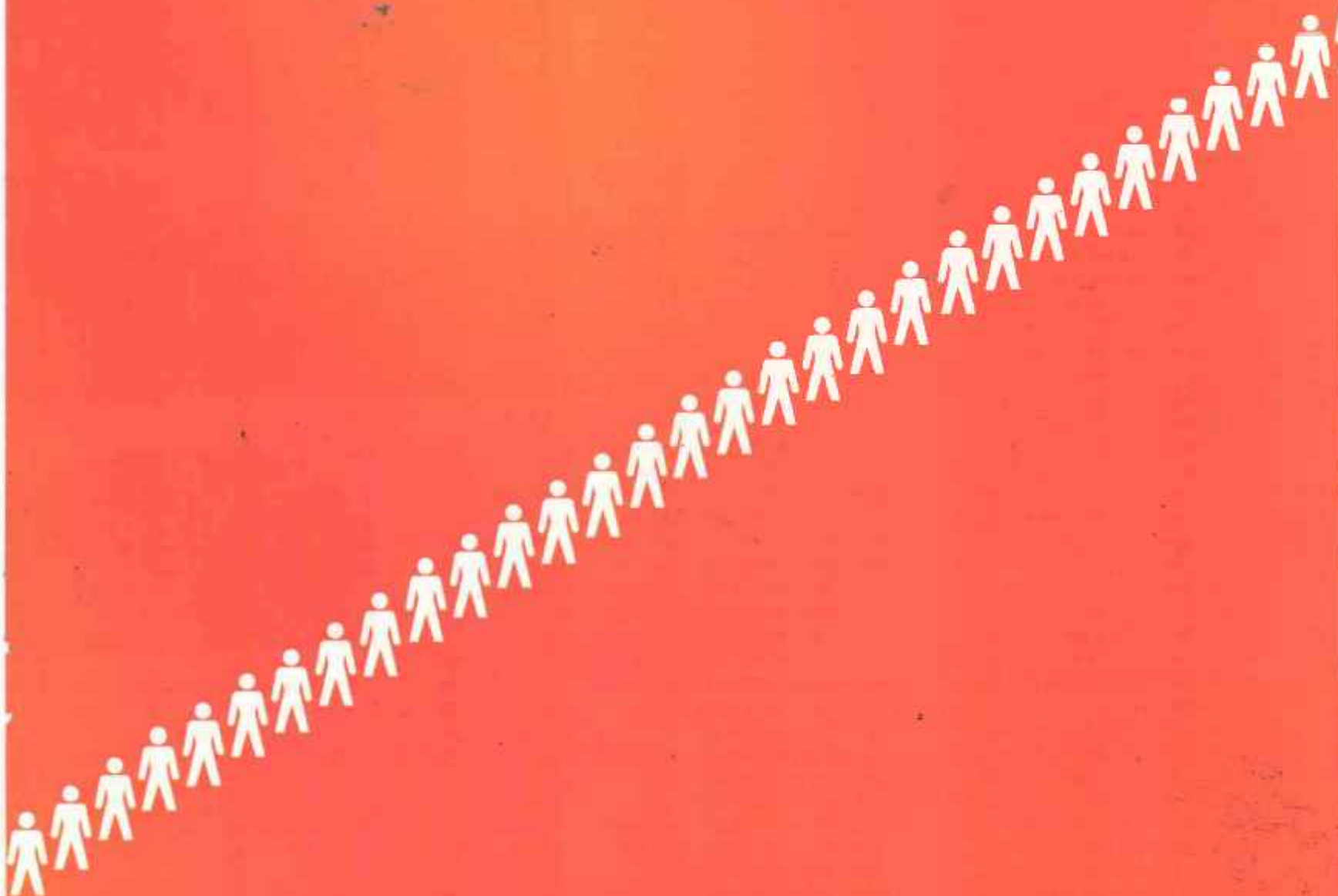
– **Păi toată presa a anunțat că ați pierdut.**

– N-am câștigat?! Parcă așa știam. Acum nici nu mă mai interesează: a fost, e o treabă încheiată, fusesem condamnat la pușcărie pentru un articol scris în ziar și eu aveam dreptate. Nu cred că ziariștii trebuie condamnați la pușcărie, chiar dacă nu au dreptate. La perioada respectivă, când am fost condamnat, normal că am mers mai departe. Între timp

te regasesti in noi

Folosim cea mai moderna tehnologie
Toți specialiștii noștri sunt români
Vitorul reprezintă pentru noi o provocare.
Vom reuși împreună

Suntem INTRAROM

INTRAROM

Luna martie anunța perspective sumbre în legătură cu petrecerea vacanței de vară. Sosirea militarilor americani la Mamaia, pneumoniei atipice păreau să pună ceva „bețe-n roate” planurilor de vacanță. Situația s-a ameliorat în unele privințe. Pentru cei salariați medii pe economie puteți avea un concediu frumos pe litoralul românesc sau în superbe insule grecești. Dacă v-ați

O vacanță frumoasă

Primăvara lui 2003 încetoșă tendința de dezvoltare a sectorului turistic. Declanșarea războiului din Irak a cauzat pierderi însemnate în turism, la nivel mondial. Creșterea preconizată pentru acest an ar putea fi cu puțin peste un procent iar ponderea turismului în produsul intern brut (PIB) ar oscila în jurul valorii de 10,2%, respectiv 3.527 miliarde dolari, se estimează într-un studiu realizat de Consiliul Mondial al Turismului și Călătoriilor (WTTC), menit să evidențieze impactul războiului în Irak asupra sectorului turistic în 2003.

Războiul din Irak a determinat modificări în comportamentul turistic. Turcia, deși neimplicată direct în conflictul militar, are neșansa de a avea graniță cu Irakul. Antalya, care reprezenta în 2002 o destinație favorită atrăgând prin perfectă îmbinare a raportului preț-calitate, se află la 500 kilometri de bazele militare americane. „Încă de la declanșarea războiului din Irak tour-operatorii germani au scos Turcia de pe lista destinațiilor turistice pentru vara lui 2003”, susține **Mihaela Nagy**, director general la *Zenit Voyages*. Sfârșitul războiului din Irak nu aduce încă o deschidere a porților, în zonă, pentru turiști. Iminența unui nou conflict militar, de data aceasta în Iran, creează noi temeri. Se pare că zona va rămâne una neagreată de turiști, toată vara aceasta.

Nici în România lucrurile nu au fost mai roz. „Am pierdut trei grupuri de turiști germani, care urmau să facă itinerarii pe teritoriul României în lunile aprilie și mai, ca urmare a blocării înscrierilor pe incoming. Stagnarea înscrierilor, ca urmare a războiului din Irak, ne-a adus deja o pierdere de peste 30.000 dolari, față de aceeași perioadă a anului trecut”, ne-a declarat **Mihaela Nagy**.

Modalitatea de transport a influențat mult numărul de turiști către țara noastră. „A existat o reținere a turiștilor străini pentru zborurile

aeriene. Cei care nu au dorit să călătorească cu autocarul au renunțat să mai aleagă România ca destinație pentru vacanță”, afirmă **Mihaela Nagy**. Marile companii aeriene au recurs la majorări ale prețurilor biletelor ca o modalitate de a-și acoperi pierderile pricinuite de reducerea numărului de călători. Tarom-ul a majorat tarifele cu 10%. Feed-back-ul acestei majorări a determinat o diminuare și mai mare a numărului de călători.

Asia a fost și este o altă țintă a forței răzbunătoare. Temerile legate de pneumonia atipică au provocat scăderea drastică a traficului spre Asia. Sindromul respirator acut sever (SARS) lovește din plin sectorul turistic deja șubrezit din cauza războiului din Irak. Veniturile sectorului turistic în 2003, substanțial diminuate din cauza războiului din Irak, sunt estimate de WTTC, prin considerarea impactului SARS, la aproape o treime, adică 1.280 miliarde dolari. Studiul WTTC arată că principalele victime sunt China, Vietnam, Hong Kong și Singapore. Aici vor dispărea în acest an 2,9 milioane locuri de muncă, reprezentând 4,3% din totalul locurilor de muncă din turismul internațional. Numai în China se vor desființa aproape 2,8 milioane posturi iar veniturile sectorului turistic se vor diminua cu 25%. O înjumătățire a veniturilor preconizate în condițiile neaparitiei SARS se va înregistra la Hong Kong și Singapore.

Există, din fericire, și zone în care vă puteți petrece câteva zile frumoase de vacanță. Litoralul românesc sau țările din spațiul Schengen se numără printre acestea. Aici nici nu va fi război și nici SARS nu se anunță a bate prea curând la ușă.

Românii preferă încă litoralul românesc. Mult controversata barieră de la intrarea în stațiunea Mamaia se va deschide în vara lui 2003 și pentru cei care nu au buzunarele doldora de bani. Ministrul Agathon l-a avertizat pe hotelieri că trebuie să țină

Față de anul trecut, tarifele practicate în turismul românesc sunt mai mari cu 20%, în lei. O creștere deloc importantă ținând cont că în această perioadă leul a mai fost puțin prăfuit de inflație. Astfel, un sejur de șase zile pe litoralul românesc, la un hotel de două stele, cu pensiune completă, în plin sezon, costă în jur de 160 euro de persoană. Costul este similar celui pentru un sejur cu aceeași durată în Antalya.

cont, atunci când fixează tarifele, atât de ceea ce se întâmplă în lume cât și de puterea de cumpărare a românilor, de faptul că unele țări cu tradiție în turism ar putea practica în acest an prețuri de dumping. Se pare că hotelierii români s-au adaptat, poate și ca urmare a campaniei recente inițiate de Turcia pentru atragerea turiștilor din estul Europei. „Cererile pentru stațiunile de pe litoralul nostru sunt la același nivel ca și anul trecut, pentru această perioadă”, ne-a declarat **Dana Cazacu**, branch manager la *Marshal Turism*. Prețurile ținute la niveluri acceptabile determină un comportament similar

declanșarea conflictului armat în Irak, amenințările teroriste ale dictatorului irakian, temerile legate de apariția sindromului care nu și-au făcut programul de vacanță nu este încă timpul pierdut. Din fericire există și zone liniștite. Cu echivalentul a două descurcat ceva mai bine în ultimul an atunci capitalele vest-europene pot fi puncte de atracție pentru un concediu mult visat.

să

cu sau fără prea mulți bani

cu cel de anul trecut în ceea ce privește alegerea litoralului românesc ca loc de petrecere a vacanței.

Grecia a reprezentat în ultimii ani pentru români „Occidentul pe bani puțini”. „Insulele Greciei au fost ținte atractive pentru petrecerea vacanței de vară în 2002, tendința menținându-se aceeași și pentru această vară. Cele mai solicitate sunt destinații ca Rodos, Creta sau Atena”, afirmă Dana Cazacu.

Prețurile la cazare sunt similare celor de pe litoralul românesc. Cu 15-20 euro pe noapte o persoană își poate asigura șederea la un hotel de două stele. Dacă pretențiile sunt ceva mai mici atunci și banii cheltuiți pot fi mai puțini. Pentru o noapte într-un apartament de vacanță o

Marile capitale europene rămân o atracție turistică irezistibilă. Din păcate, însă, un itinerariu de acest gen depășește posibilitățile materiale ale românului de rând care, dacă își permite un concediu în Turcia sau în Grecia se poate declara fericit.

persoană va trebui să scoată din buzunar în jur de nouă euro. Cu încă 30-40 euro pe zi puteți avea un concediu în care să vă permiteți și unele mici nebunii cum ar fi să vă răcoriți cu o bere-două pe terasă sau să luați cina la restaurant. Pentru un sejur de 10 zile veți scoate din buzunar cam aceiași bani pe care i-ați cheltuit pe litoralul românesc. În plus veți mai plăti cam 100 euro pentru transport.

E bine să fi reușit să puneți ceva bani deoparte. Aveți un spectru mult mai larg pentru a vă alege locul de petrecere a vacanței. Dacă suma acumulată nu este atât de mare încât să vă permiteți răsfățul pe plaja *Waikiki* din Hawaii, *Ihuru* din Maldive sau *Cancun* din Mexico, atunci alegeți ca alternativă Europa. Deschiderea granițelor Europei o face pe această mult mai accesibilă. Mirajul unei vacanțe de vis la Barcelona sau Ibiza nu poate fi ușor de stăpânit. „Am înregistrat deja un număr însemnat de cereri pentru petrecerea vacanțelor în Spania. Încă din primăvară, când conflictul militar din Irak era în plină desfășurare iar Spania era una dintre țările direct implicate în acesta, fiind amenințată de Saddam Husein cu atentate teroriste, aveam deja organizate curse charter pentru această vară. Cererile pentru Spania au crescut mult mai mult în ultima vreme”, ne-a comunicat Dana Cazacu.

Un itinerariu prin capitalele vest-europene este visul oricărui român care nu prea a ieșit din țară. Agențiile de turism oferă excursii organizate cu itinerarii fixe. Este suficient să consultați 2-3 agenții, să plătiți prețul excursiei, să vă mai luați și ceva bani în plus și concediul este aranjat. Însă vă puteți simți foarte bine și pe cont propriu. Cu 2.000 euro în buzunar și în jur de 300 euro pentru un bilet *InterRail* visul poate deveni realitate. „Am consultat ofertele agențiilor de turism pentru a-mi alege un itinerariu prin Europa. Programele propuse mi s-au părut destul de rigide așa că am

hotărât să plec pe cont propriu. Am călătorit cu trenul și am avut ca puncte de ședere marile capitale europene Viena, Amsterdam, Bruxelles, Luxemburg, Paris, Roma. A fost ceva de vis”, ne-a mărturisit Corina Dascălu, om de afaceri.

Dacă vă hotărâți să vizitați Europa pe cont propriu va trebui să plătiți în medie 60 euro pe noapte pentru o cameră cu două paturi la un hotel de două stele cu micul dejun inclus. Cele mai mari tarife le veți găsi la Amsterdam și Copenhaga. Mai aveți nevoie de vreo 20-30 euro pentru a vă asigura hrana zilnică din supermarket-uri. Dacă intenționați să luați masa la restaurant atunci calculele vor trebui făcute pentru cel puțin 100 euro pe zi. Nu uitați să vă păstrați bani pentru a vă plăti biletele de intrare la *Atomium* și *Petite Europe* la Bruxelles, *Turnul Eiffel*, *Versailles* și *Euro Disney Land* la Paris sau muzeul de la Vatican. Nici un bilet nu costă mai puțin de 10 euro. „Am cheltuit ceva bani în concediul acesta dar nu voi uita niciodată imaginea superbă a Parisului văzută de la ultimul nivel al *Turnului Eiffel* sau de pe platforma din fața bisericii *Sacré Coeur*. Parisul și Roma m-au impresionat cel mai mult. Sunt adevărate oaze de istorie și civilizație”, își amintește Corina Dascălu.

În drumul de la Paris spre Roma nu ezitați să vă abateți puțin pe litoralul Mării Mediterane. De la Cannes și până la Monte Carlo nu veți găsi, ce-i drept, plajele întinse și nisipoase de pe litoralul Mării Negre dar veți trăi, în schimb, feeria muntelui care „coboară” în mare. În plus, veți descoperi splendoarea palmierilor „la ei acasă”. Pentru o noapte veți plăti la Nisa, spre exemplu, 70 euro pentru o cameră cu două paturi și mic dejun inclus la un hotel de două stele, deloc scump ținând cont că veți fi pe Coasta de Azur.

Text: **Giani Grădinaru**

Aventuri cu barca pe uscat

În București se construiesc iahturi! Andrei Rochian și-a amenajat șantierul într-o hală din apropierea Șoselei Giurgiului. Aici se proiectează, se construiesc, ba chiar se restaurează bărci cu motor și iahturi. Foarte curând, în premieră în România, aici se vor realiza și ambarcațiuni pentru competițiile transatlantice.

Andrei a căzut de la înălțimea unui iaht de 10 metri. Proiectase interiorul bărcii și totul era aproape gata, când s-a petrecut accidentul. Au urmat câteva luni de paralizie și doi ani de recuperare. Ambiția unui veritabil meșter Manole l-a dat ghies să se

excelează în meserie. „E un lucru foarte rar să găsești meseriași așa de buni. Mă străduiesc să aibă o viață liniștită, așa că încerc să-i plătesc cât mai bine. Avem 10 muncitori, tâmplari, matriteri, lucrători în fibră de sticlă.” Costel și Costel sunt unii dintre cei care lucrează foarte bine în echipă. Nu numai că îi cheamă pe amândoi la fel, dar sunt la fel de valoroși. Primul Costel lucrează aici de un an de zile. „Am mai lucrat prin alte părți, dar rar găsești un colectiv așa bun. Câștigăm bine și, mai ales, nu ne plictisim. În fiecare zi facem altceva, învățăm ceva nou.” Celălalt Costel face parte din echipa lui Andrei din '97 și a făcut restaurare, pictură, pirogravură. Și aici e nevoie de așa ceva. Una dintre bărcile din hală este un model din anii '60, din acelea în care se fotografiau Brigitte Bardot sau Sophia Loren. Această *Riva Super Florida* va fi restaurată de meseriași lui Andrei și trimisă înapoi, în Lacul Como. Alături de muncitorii de aici, de două zile face practică un tânăr francez. Jean-Baptiste are 21 de ani și vine dintr-o familie cu îndelungă tradiție în construcția de bărci. „Am venit aici pentru că am nevoie de o experiență nouă și am ce învăța de la români. Fac practică pentru Facultatea de Inginerie a Lemnului, din Caen, la care studiez. Românii sunt extraordinari, și, chiar dacă în București nu poate fi vorba de o tradiție în construcțiile de bărci, am fost surprins să văd cât de buni sunt meseriași.”

Ambițiile lui Andrei Rochian acum sunt mari. Tocmai negociază construirea unui iaht de 12 metri și 8 tone. Și mai propune să realizeze ambarcațiuni pentru concursurile transatlantice. Pentru priceperea lui, acum un an a primit un premiu de 5.000 de dolari de la unul dintre cei mai mari și mai longevivi inventatori ai lumii. John Haipern, de 96 de ani, inventatorul *Evrikardului* (a câștigat un milion de dolari doar din invenții), a fost impresionat de munca lui Andrei și l-a răsplătit pe măsură. Un motiv în plus ca să-și continue aventura.

Text: **Gia Iova**

Foto: **Robert Hanciu**

Din afară, hala nu pare atât de mare încât să găzduiască 4-5 ambarcațiuni în construcție, dintre care una de 8 metri și ceva. Într-adevăr, afară-i vopsit gardul (un gri discret, metalizat), înăuntru-i leopardul care în curând va fi pus la apă. Împrejurul lui, câțiva muncitori prevăzuți cu măști speciale șlefuiesc, bocănesc, în cunoștință de cauză. Să te-apuci să faci o asemenea construcție presupune multă migală și, desigur, responsabilitate mărită. Andrei Rochian, cel care s-a apucat de așa o treabă grea acum 10 ani, reușește să dea personalitate ambarcaunilor pe care le proiectează, la prețuri un pic mai mici decât cele practicate pe piața mondială. Probabil de aceea găsește clienți obișnuiți cu mărci puternice, care preferă munca artizanală românească, trainică, valoroasă, dar fără mari pretenții bănești.

După ce a terminat Academia de Nave și o școală de sculptură, Andrei și-a deschis un atelier în care producea genți și haine din piele. În acea vreme un american l-a propus să construiască un iaht. Pentru că a reușit de minune, a urmat hotărârea de a deschide în România un șantier pentru ambarcațiuni de agrement. „Am reușit să vând iahturi în America și în insule, unde oamenii au mare experiență în astfel de construcții. Asta demonstrează că proiectele noastre sunt de o calitate foarte bună pe piața mondială.”

Toate mergeau foarte bine, când, chiar de ziua lui, acum patru ani,

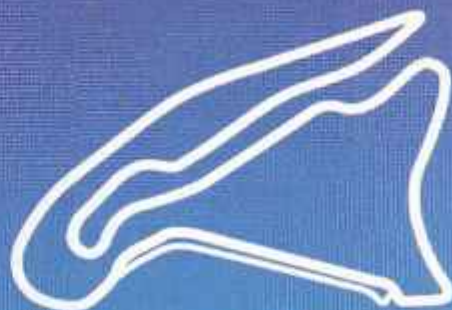
Un custom (o producție unică) e ca și o bijuterie. Îmagazinează muncă multă, de mare finețe, dar și mult suflet. Personalitatea constructorului se regăsește în fiecare detaliu, chiar dacă multe dintre părțile care trebuie asamblate sunt produse de serie. Produsul final trebuie să aibă stil! „Nu mă tem de concurența din România. Eu mă bazez numai pe piața externă”, spune Andrei Rochian.

apuce iarăși de treabă. A avut noroc să se refacă foarte repede, în doi ani. E un timp bun pentru un om, ținând cont că pentru o barcă de mari dimensiuni e nevoie cam de 6-7 luni. Atât a durat și construcția celui mai important prototip aflat acum în hală. „Proiectul meu e o sinteză a informațiilor clasice privind bărcile de pescuit americane, dar se pot recunoaște și unele amănunte personale. E un iaht din clasa *Picknic Cruiser* cu care s-ar putea ajunge din România la Istanbul în 10 ore și în 16-18 ore până-n Marea Marmara. Am proiectat un spațiu de dormit pentru trei persoane, cu tot confortul: aer condiționat, apă caldă, apă rece, duș, aragaz, frigider. Am folosit numai fibră de sticlă și rășini speciale. Avem motor special, adus din Austria, Turbo Diesel Injectie. Prețul unui astfel de iaht pleacă de la 65.000 de euro.”

Andrei se mândrește cu cei mai buni meseriași din București. Sunt oameni care mai înainte nici n-ar fi visat să construiască iahturi, dar acum

in direct

**Magny-Cours
Marele Premiu
al Frantei**

**Calificari - Sambata
5 Iulie ora 15:00
Cursa - Duminica
6 Iulie ora 15:00**

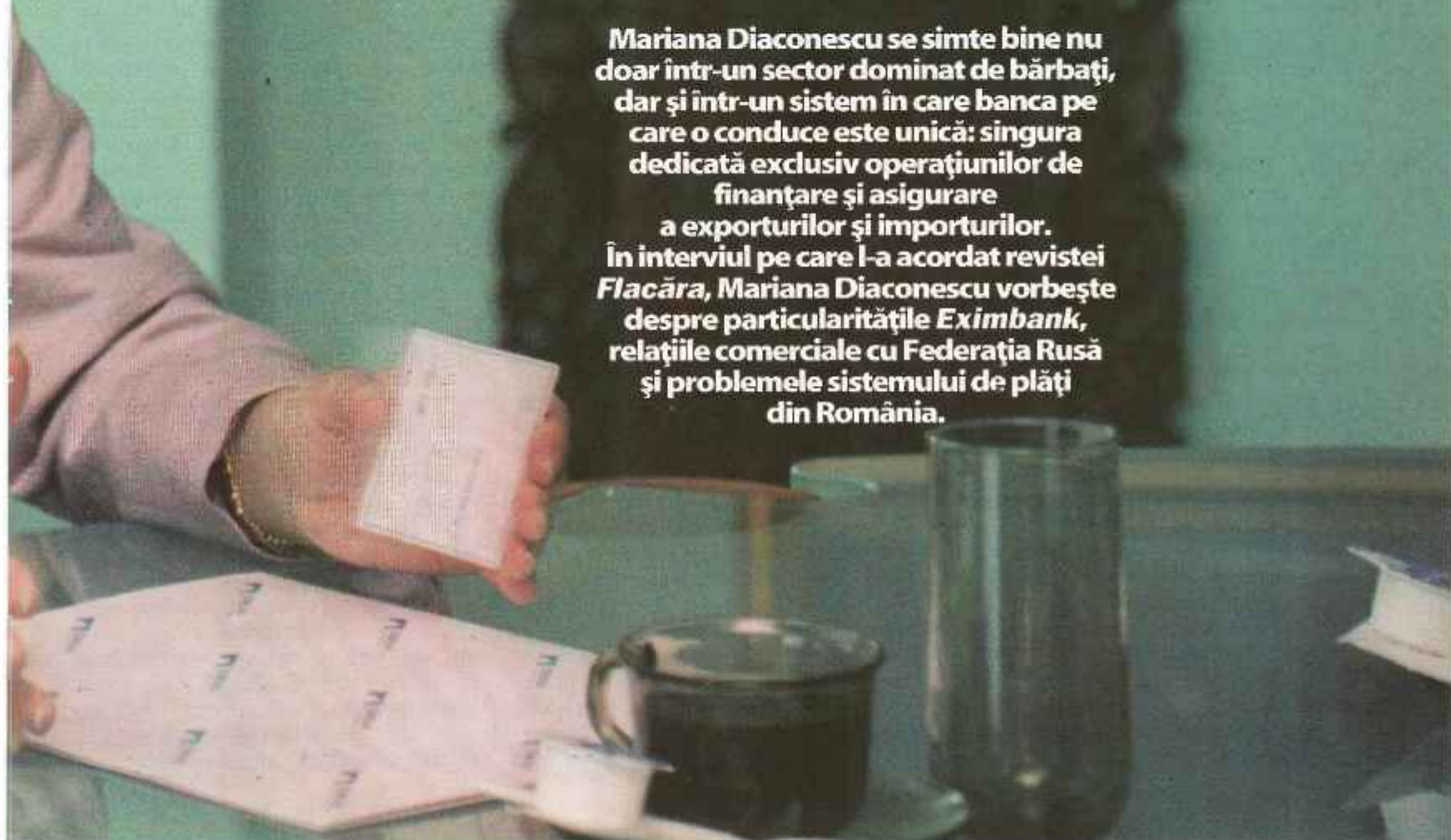

Exporturile de uzine la cheie s-au înmulțit

Interviu cu Mariana Diaconescu, Președinte *Eximbank*

Mariana Diaconescu se simte bine nu doar într-un sector dominat de bărbați, dar și într-un sistem în care banca pe care o conduce este unică: singura dedicată exclusiv operațiunilor de finanțare și asigurare a exporturilor și importurilor. În interviul pe care l-a acordat revistei *Flacăra*, Mariana Diaconescu vorbește despre particularitățile *Eximbank*, relațiile comerciale cu Federația Rusă și problemele sistemului de plăți din România.

„Tratatul va da siguranță relațiilor

▼ Doamnă Președinte, acum cuvintele de ordine în sistemul bancar sunt: *retail*, rețea largă de sucursale, credit ipotecar. Cum e să conduci o bancă fără asemenea cuvinte în „vocabular“?

Avem șase sucursale: în București, Bacău, Constanța, Cluj, Brașov și Timișoara, dar, într-adevăr, suntem o bancă fără rețea, mai ales în comparație cu băncile care au sute de sucursale. Însă o bancă în care nu se folosesc operațiuni de *retail* nu este o excepție. Oriunde în lume există bănci de investiții, bănci care lucrează cu corporațiile sau bănci

care funcționează ca bancă și societate de asigurări sub același acoperiș. În plus, nici o tranzacție la noi, nici o cerere a unui exportator nu seamănă cu alta. Suntem, într-un fel, unicat.

– După titulatură te-ai putea gândi că aici se fac mai multe deplasări în străinătate decât la o bancă comercială obișnuită.

– În principiu, operațiunile de comerț exterior presupun și multe deplasări în străinătate. N-aș putea spune că noi, ca bancheri, călătorim mai mult, dar clienții noștri o fac pentru

derulează contractele. Nu încasăm bani pentru activitatea de consultanță decât în situații foarte rare și când ni se cere expres să analizăm dosare și să ne exprimăm opinia privind aspectele financiare incluse în ele.

– Ce pondere au firmele de stat și cele particulare în volumul de finanțare pe care-l acordați?

– Nam realizat astfel de statistici, dar vă pot spune că orice solicitare de finanțare se analizează după bonitatea clienților și după obiectul finanțării. Nu contează dacă acționarul majoritar al companiei este de stat sau particular ci doar dacă sumele împrumutate sunt rambursate la timp. Avem clienți unde majoritar este încă statul și fac exporturi foarte bune și care n-au avut nici o problemă.

– Care este clientul cel mai mare?

– Unul dintre cei mai mari clienți este *Oltchim*, unul dintre capii producătorilor de îngrășăminte în lume.

– Este și unul dintre cei mai mari îndatorați.

– *Oltchim* este împrumutat de bănci, dar pentru operațiunile de export n-are nici un fel de problemă cu băncile.

– Este activitatea unei bănci de comerț exterior mai riscantă decât a unei bănci comerciale?

– Vorbiți acum cu președintele unei bănci care prin lege este creată pentru a prelua riscuri politice și comerciale acolo unde celelalte bănci nu pot să și le asume. În schimb, operațiunile de finanțare a exportului sunt pe termen scurt, până la 12 luni. Din punct de vedere al scadenței, operațiunile pe termen scurt sunt mai puțin expuse riscurilor, dacă ne gândim doar la riscul de dobândă sau la cel valutar. Dar în ultima perioadă urmărim să sprijinim exportatorii de produse complexe cu cicluri de fabricație de 5-7 ani, cum ar fi uzinele la cheie, instalații mari și unde România a avut o tradiție.

– Mai exportă România fabrici întregi?

– În ultima perioadă cererile pentru finanțarea acestor exporturi s-au înmulțit. *Industrialexport*, *Romenergo*, *Romelectro*, *ISPE* exportă fabrici întregi, instalații de mare tensiune, transformatoare. Sunt lucrări complexe pe care noi fie le finanțăm sau, dacă sunt finanțate de alte bănci, noi le garantăm în contul statului și le asigurăm.

– *Eximbank* și-a majorat recent capitalul social. Ce faceți cu banii și în ce activități se regăsesc ei?

– Se regăsesc în creditele destinate exportatorilor. Avem un portofoliu de peste 1.500 de miliarde de lei, angajamente de creditare. Cu tot cu garanții și asigurări avem angajamente de peste 2.400 miliarde în cont propriu. Nu discutăm de operațiunile în contul statului și care stau pe fondurile statului.

de *retail*. *Eximbank* a fost creată printr-o lege specială, ca bancă destinată sprijinirii exportatorilor. Nu este nici simplu, nici dificil să te ocupi de acest tip de operațiuni specializate. Ne străduim să oferim exportatorilor români ceea ce au cel din alte țări.

– Ca bancă specializată pe o anumită nișă, priviți cu detașare toată această luptă a băncilor pentru clienți și o felle cât mai mare din piață?

– Privim cu oarecare detașare ponderea pe piață. Asta datorită faptului că nu facem concurență băncilor ci, dimpotrivă, le ajutăm. Prin obiectivele și strategia noastră urmărim obiectivele legii prin care instituția a fost creată și nu maximizarea profitului.

– Nu trebuie să vă luptați pentru a lansa produse noi, nu trebuie să vă gândiți la strategii de fuziuni și achiziții. Ce are totuși spectaculos o bancă de comerț exterior?

– Pentru mine, ca absolvent al Facultății de Comerț, cu specializarea pe comerț exterior, este foarte spectaculos faptul că pot să îmbin tehnica operațiunilor de comerț exterior cu tehnica bancară. Ai deschidere spre operațiuni de finanțare-garantare și, probabil că știți, de asigurare a creditelor de export. Suntem sin-

ci încheia contractele. De regulă noi vedem contractele deja încheiate, dar sunt situații în care clienții ne solicită să îi însoțim la negocierea contractelor care conțin clauze legate de modalități de plată, preț, condiții de asigurare pentru ca exportatorul să-și primească contravaloarea mărfurilor. Clienții ne solicită să-i însoțim pentru a-i consilia.

– Așadar, aveți, practic, și o activitate de consultanță?

– Eu aș merge până acolo încât aș evalua astfel: circa 40% din activitatea salariaților băncii implicați în relația cu clienții este una de consultanță sau asistență financiară. Prin lege suntem instituția care organizăm activitatea Comitetului Interministerial de Garanții și Credite de Comerț Exterior care aprobă angajarea de credite externe sau emiterea de garanții suverane pentru programe naționale, infrastructură sau importuri de gaz și de țiței. Aceste dosare sunt extrem de complexe și, inițial, *Eximbank* le analizează și-și spune opinia dacă ele sunt eficiente sau nu.

– Banca percepe comision și pentru consultanță de la companii?

– Banca iese în câștig doar atunci când

or comerciale cu Federația Rusă"

– Ați deschis de curând o linie de creditare de 10 milioane de dolari pentru *VneshtorgBank* din Rusia, destinată finanțării importurilor în Rusia a produselor românești. Cât s-a folosit până acum?

– Cu *VneshtorgBank* am semnat la finele lunii martie o linie de finanțare de credit cumpărător, adică exportatorii români în Rusia sunt plătiți de către noi la livrarea mărfurilor, în condițiile în care este certificată cantitatea și calitatea de importatorii ruși. Abia s-au încheiat toate actele și demersurile necesare. De aici încolo urmează derularea tranzacțiilor. Avem deja trei sau patru exportatori de mobilă și nave care ne solicită să-i sprijinim.

– Zece milioane de dolari este totuși o picătură într-un ocean dacă ne gândim că deficitul comercial al României în relația cu Federația Rusă este de peste un miliard de dolari. Are *Eximbank* resurse să crească asemenea linii de credit?

– E o valoare mică, dar e un început. Este un sistem revolving, important va fi rulajul pe această linie și nu plafonul de 10 milioane de dolari. Sper ca, pe măsură ce contractele se vor derula, să perfectăm cu colegii noștri de la *VneshtorgBank* o majorare a acestui plafon.

– De ce credeți că firmele românești sunt atât de timide în relația cu Federația Rusă?

– Naș vorbi de o timiditate. Volumul schimburilor comerciale este un rezultat al evoluțiilor politice, economice și sociale din cele două țări.

– Vă așteptați la o explozie a relațiilor comerciale cu Federația Rusă de acum înainte?

– Nu aş miza pe acest cuvânt. Dar cred că semnarea Tratatului de bază va determina o mai mare siguranță a raporturilor comerciale dintre cele două țări.

– Cu un euro puternic de o bună bucată de vreme, profiturile exportatorilor români trebuie să arate excelent acum. Se reflectă acest lucru și în cifrele *Eximbank*?

– Noi am cedat o parte din profitul nostru pentru profitul lor. Începând cu anul trecut am scăzut dramatic dobânzile. În 2002, la început, aveam o dobândă de 42%/an la lei, iar la finele anului aveam 23%. Acum avem o dobândă de bază nu mai mare de 17% pentru operațiunile de export, cele mai scăzute din piață. Pentru noi, scăderea dobânzilor înseamnă diminuarea profitului, dar cu toate acestea, la sfârșitul anului trecut am avut 242 miliarde profit brut.

– Lucrați de 11 ani în sistemul bancar românesc. Ați mai lucrat în vreo bancă comercială?

– Nu, în 1991 am venit la *BNR* direct de la catedra de Relații Economice a ASE, unde eram lector.

– *Bancorex* a fost, la un moment dat, banca fanion a României în relațiile de comerț exterior. Cât de mult a preluat *Eximbank* din rolul acesteia?

– Încă din 1991, când *Bancorex*, adică fostul *BRCE*, s-a transformat dintr-o bancă specializată în operațiuni de comerț exterior și de garantare în contul statelor într-o bancă universală, *Eximbank* a preluat aceste operațiuni.

– *Eximbank* va rămâne doar o bancă strict specializată pe domeniul de activitate actual sau ar fi posibil să-și diversifice activitatea?

– *Eximbank* va rămâne o bancă și o instituție de asigurări foarte specială, care va opera în permanență cu acest concept, de

torul acestei direcții. Din păcate *BNR* a ezitat la începutul deceniului trecut să-și reglementeze niște sisteme firești de compensare și decontare. În 1999 am prezentat la Comisia Europeană proiectul de automatizare a sistemului de plăți și am solicitat 10 milioane de euro. Au fost aprobați banii pentru modernizare, dar după 2000 nu știu ce s-a mai întâmplat. Conform proiectului, în 2001 sistemul ar fi trebuit să fie în funcțiune și dumneavoastră să vă primiți banii în timp mai scurt.

– Suntem în 2003 și avem unul dintre cele mai deficitare sisteme de plăți din Europa. E de vină *BNR* pentru asta?

– Răspunsul e complicat. După 2000 *BNR* a cedat ștafeta rezolvării acestei probleme băncilor comerciale care și-au creat un sistem propriu, societatea *Transfond*, la care trei din nouă administratori sunt totuși ai *BNR*.

– Faptul că o serie de bănci nu-și pot încasa biletele la ordin emise de *Petrom* în acel scandal de la Arad nu este un semnal că sistemul de plăți este prost?

– Noi nu am fost în situația celorlalte bănci, dar din ce-am înțeles de la colegii mei erau cecuri semnate de reprezentanți ai *Petrom* pentru care nu s-au găsit fonduri necesare din care să fie făcute plățile. În momentul acela, conform legii, acele cecuri trebuiau să fie investite cu valoare de titluri executorii, printr-o simplă cerere la judecătoria pe raza căreia s-au întâmplat acele evenimente și imediat conturile *Petrom* puteau fi blocate, orice încasare trebuind să acopere cecurile respective. Dacă s-a întâmplat așa sau nu, nu mai știu.

– Ce se întâmplă când au loc astfel de accidente în sistemul bancar?

– Este o chestiune foarte gravă. Publicul își pierde încrederea în niște hârtii legale. Dintr-o dată, eludând legea, titlurile nu mai merg pe drumul firesc și legal, iar oricine are o asemenea hârtie de valoare își pune întrebarea dacă poate să aibă încredere în ea.

garantare și asigurare în contul statelor a riscurilor comerciale și politice. Nu va deveni o bancă comercială sau universală și nu va lucra cu persoane fizice niciodată. În momentul în care România va adera la UE, *Eximbank* va trebui să cedeze o parte din atribuțiile sale companiilor private de asigurare a creditelor de export.

– Sunteți expert în sisteme de plăți și decontări. Puteți să-mi explicați de ce durează trei zile până îmi intră în cont banii plătiți la o altă bancă de partenerii mei?

– Eu am lucrat nouă ani în sistemul de plăți și decontări al *BNR*, chiar am fost direc-

interviu de Dan Tornea
foto Robert Hanciarac

Biserica de pe net

Când vine vorba despre Internet nimic nu este așa cum te aștepti. De exemplu, nu ne-am fi așteptat să găsim atâtea pagini care să vorbească despre religie. Se pare, însă, că în ziua de astăzi misionarismul nu se mai face ca pe vremuri. Acum, religia vine prin Internet...

Poate părea surprinzător, dar Biserica Ortodoxă Română are un site de Internet foarte modern și cuprinzător. De fapt, este vorba despre un site realizat cu binecuvântarea BOR. La intrarea pe www.crestinism-ortodox.ro te întâmpină o prezentare animată cu imagini și sunet care te introduce în atmosfera caracteristică unei biserici. Același sunet, un cor bisericesc, te încântă pe toată

durata vizitei. Structura paginii web este aceea a unei cărți cu 12 capitole. Fiecare capitol poartă numele unui domeniu de interes: *Viață religioasă în România*, *Calendarul Creștin Ortodox* și *Sinaxar*, *Istoricul Creștinismului*, *Sfânta Scriptură* sau *Biblia* etc.

La rândul lor, capitolele sunt cât se poate de cuprinzătoare și ne bucură cu prezentări detaliate la care se adaugă imagini (nu foarte multe) și uneori sunete în format mp3.

Practic, cele mai importante aspecte legate de ortodoxismul din România: concepte, ierarhie, mănăstiri ș.a. sunt explicate celor care accesează acest site. În plus, faptul că poți obține varianta în format electronic a Bibliei este un pas înainte interesant făcut de BOR.

www.patriarhia.ro este site-ul oficial al Bisericii Ortodoxe Române. Față de primul site prezentat, acesta are o alură mai rece. Este evident că el prezintă în principal instituția BOR, cu rolul ei, cu activități, cu structură, cu hotărâri, cu comunicate și publicații. De altfel, atmosfera monahală nu se mai face simțită în ciuda numeroaselor link-uri către pagini ortodoxe,

citadelor din Evanghelie și imaginilor reprezentând icoane. De vină este probabil și grafica, foarte aglomerată, cu scris mic, greu de citit.

4

CONCURS

O gravură originală semnată de Paolo Mercuri oferită de Fundația Culturală Paolo Mercuri.

Vizitați site-ul Fundației Paolo Mercuri: www.paolomercuri.ro, și completați corect talonul de mai jos. Un talon asemănător veți găsi și în următoarele numere ale revistei *Flacăra* din acest an. Puteți ajunge mai ușor în posesia premiului, completând și trimițând pe adresa redacției toată seria de taloane. Câștigătorul gravurii ce reprezintă portretul lui **Fra Giovanni De Capistrano**, va fi anunțat în nr. 10/2003 al revistei *Flacăra*.

Cine este autorul biografiei Mercuri de pe site-ul Fundației?

Răspuns.....

Nume Prenume

Adresă

Vârstă

Telefon

Pagina este totuși foarte utilă. Abundența de informații permite oricărui vizitator să înțeleagă mai bine mecanismul Bisericii Ortodoxe Române, iar știrile de pe site prezintă poziția oficială a instituției în care românii au cea mai mare încredere.

La adresa <http://biserica-sfantul-silvestru.ines.ro/> se găsește pagina de prezentare a Bisericii Sfântul Silvestru din Capitală. De această dată, grafica nu mai este la fel de încântătoare, dar site-ul este destul de cuprinzător. Aveți la dispoziție un program liturgic, prezentarea celor trei părinți care slujesc aici, un istoric și câteva informații sumare despre programele de asistență socială susținute de Parohie. Dacă sunteți interesat de arhitectură bisericească, vă stau la dispoziție și câteva imagini cu Biserica Sfântul Silvestru. Tot de pe acest site puteți comanda una dintre cărțile de la magazinul virtual de carte ortodoxă. Plata se face prin card bancar.

Revenim însă asupra artificilor graficii care depășesc un pic măsura bunului gust. De exemplu, la una dintre paginile de pe site ești însoțit de doi îngeri de dimensiuni generoase care se încâpățânează să plutească pe ecran. Iar la pagina de prezentare a Părintelui Galeriu, cursorul mouse-ului are legat de el, asemeni unei codițe unduitoare, textul: „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-ne pe noi!” Poate pe unii îl va încânta jocul cu îngerași sau cu textul, nouă însă ne-a readus în minte icoanele cu becuțe.

O prezentare a site-urilor, chiar și una scurtă cum este aceasta, ar fi fost incompletă fără prezentarea unei pagini construită de românii din strălănatate. Din multitudinea de pagini de profil am ales www.bisericaromana.com. Sediul acesteia este în Phoenix, Arizona, SUA. Site-ul nu este însă o inițiativă venită din partea

Bisericii. Toate cheltuielile sunt susținute de un singur om, care a considerat că demersul său ar putea fi util pentru comunitate. El a creat cu timpul diverse secțiuni, de la anunțuri și până la „pagina copiilor”, toate la cererea vizitatorilor. Nu toate e-mail-urile pe care le-a primit au fost însă felicitări. Unii dintre vizitatori au fost oripilați de ideea asocierii anunțurilor matrimoniale cu biserica ortodoxă. Până la urmă a fost găsită o soluție de compromis și se pare că acum toată lumea este mulțumită. Povestea site-ului o găsiți la secțiunea „anunțuri personale”.

Și, dacă porția de religie de până acum v-a fost suficientă, citiți și câteva dintre textele scrise la secțiunea „pagina copiilor”: „Dacă aș fi vrăjitor aș vrea să transform toate examenele în dulciuri” (Tanja - 11 ani).

Int. Mugurel Mărgărit

CRÉATEUR D'AUTOMOBILES

RENAULT
MEGANE

Forța de atracție Mégane

- Siguranță maximă
 - Gamă completă de motorizări pe benzină și turbodiesel common-rail
 - Tehnologie pentru confortul și siguranța
 - Țiută de drum dinamică și precisă
- Dacă vrei să redescoperi plăcerea de a conduce, poate ar trebui să încerci ceva nou. Mégane - forța de atracție. Preț începând de la 9.981 EURO* și rată leasing pornind de la 118 EURO/lună**.

Vizitați www.renault.ro

Aleasă „Mașina anului 2003 în Europa”.

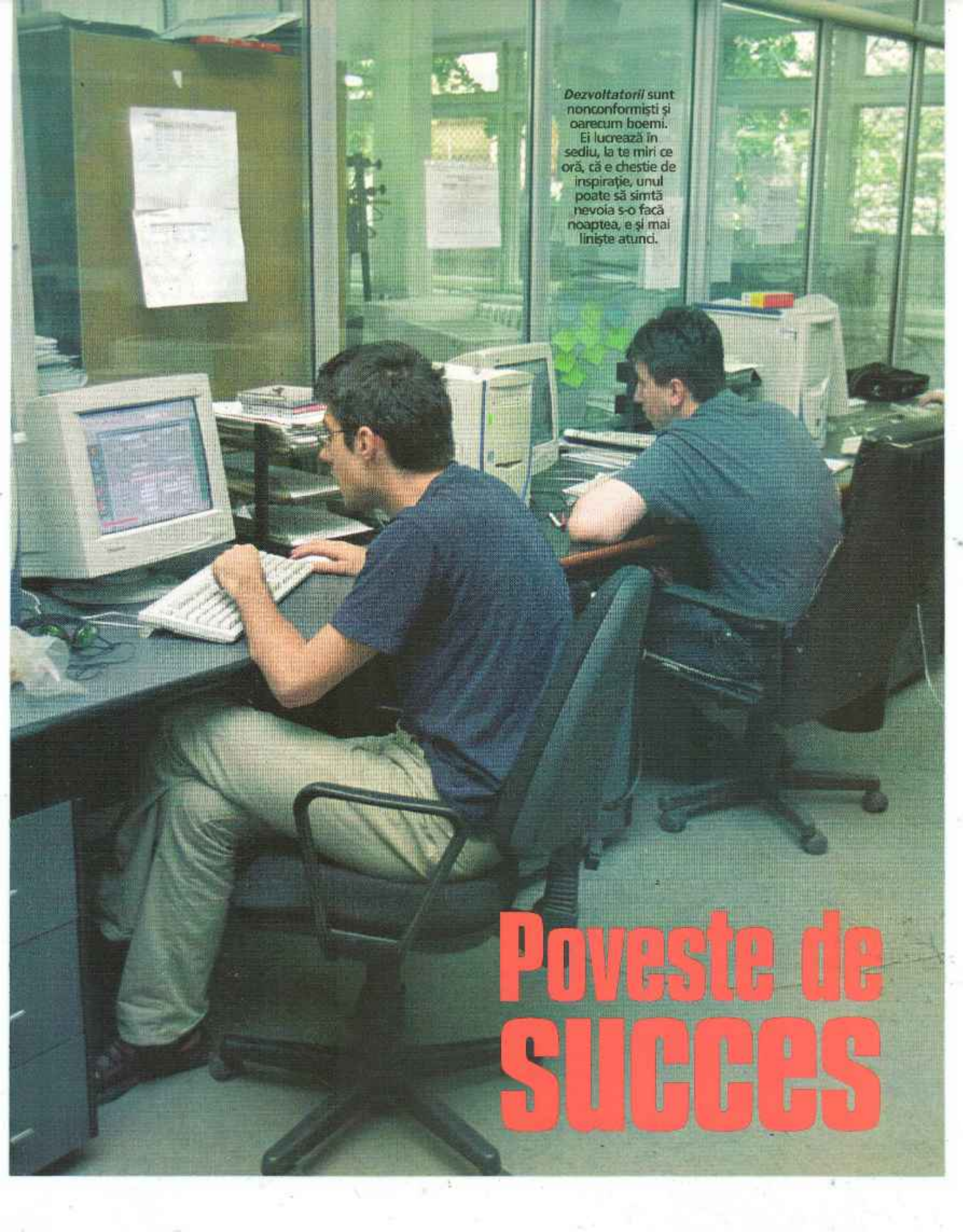

Concesionar Mach 1, str. Călușei nr. 3-5, sector 2; Tel.: 021/252 56 09
e-mail: renault.vn@mach1.ro
web: www.mach1.ro

www.ASA.ro

Cu noi sunteti deja in viitor...

Ala Apoteanu - Fondator Presedinte

A photograph of two men working in an office. They are seated at desks with large CRT monitors, typing on keyboards. The office has large windows in the background, and the scene is lit with natural light. The man in the foreground is wearing a blue t-shirt and light-colored trousers, while the man in the background is wearing a dark t-shirt. The desks are cluttered with papers and office supplies.

Dezvoltatorii sunt
nonconformiști și
oarecum boemi.
Ei lucrează în
sediu, la te miri ce
oră, că e chestie de
inspirație, unul
poate să simtă
nevoia s-o facă
noaptea, e și mai
liniște atunci.

**Poveste de
SUCCES**

„Nu e suficient să fii bun, tr

Implementatorii sunt obligatoriu spilcuiți, doar reprezintă interfața cu clienții. Sunt mai toată ziua pe teren,

Unii creează, alții vând. Atât de diferiți între ei, n-ar putea trăi unul fără alții. Se mai adaugă, desigur, alte servicii și conducerea firmei, iar întregul rezultat este o felie de Occident numită SIVECO România.

Primul lucru care sare în ochi atunci când intri în sediul SIVECO de pe Bulevardul Maresal Averescu este organizarea spațiului: birourile au, toate, pereți din sticlă, astfel încât dintr-o privire poți fotografia ansamblul. Transparență totală, cu alte cuvinte. Și totuși, fiecare compartiment are personalitatea lui, construită în jurul oamenilor, majoritatea tineri și foarte tineri. Intrând într-una din camere, beneficiezi de salutul politicoase, dar atât: oamenii au treabă, și se întorc repede spre calculatoarele din care stau să iasă noi produse de vârf.

Irina Socol, director general al SIVECO România (foto), este secondată de directorul tehnic Alexandru Rădășanu, șeful departamentului Siveco Applications, Lora Crusti, șeful departamentului Internet Space, Florin Ilia, și Dasa Bichir, director a două departamente: Asigurare și control al calității, respectiv Resurse umane.

Anca Crahmalnic, marketing manager, ne explică pe îndelete cum devine cazul cu SIVECO România. Firma care deține o bună parte din volumul total al exporturilor românești de software s-a înființat în 1992, ca SRL în cadrul SIVECO Group. În 1997 a devenit societate pe acțiuni, acționar majoritar fiind grupul olandez de investiții Danel Business Venture. Misiunea propusă a fost ambițioasă: să devină cel mai important furnizor și integrator de soluții ERP, de e-Business și de proiecte la cheie din România.

În 2002, SIVECO România a ajuns la o cifră de afaceri de 8,6 milioane de dolari, după un ritm de creștere care a variat între 32% și 76%. Pentru anul acesta se estimează o cifră de afaceri de 12 milioane de dolari.

Încă din 1998, firma a fost implicată în derularea unor proiecte de mare anvergură, interne și internaționale, ai căror beneficiari au fost, între alții, Administrația Porturilor Maritime Constanța, Aerostar, Bulan Gas, Direcția Generală a Vănilor, SNP Petrom, ABB Belgia, Felâmann Media Group Germania, VSOFI Israel, Cesky Mobil – dintr-un total de peste 1.300 de clienți din 30 de țări și 130 de companii din România!

Domeniile principale: informatizarea unor mari organizații, proiecte guvernamentale (ADLIC – primul sistem de admitere computerizată în școli și licee, AEL – sistem de asistență educațională etc.), gestiunea mentenanței și altele. Unul dintre cele mai interesante produse este Internet Driver, care asigură transcrierea textelor dintr-un alfabet nelatin în cel latin și reciproc, fără să schimbe protocolul de Internet. În același timp, SIVECO este integratorul ambițiosului proiect de informatizare generală a învățământului preuniversitar, alături de furnizorii de hard HP, IBM și Fujitsu Siemens. Surpriza plăcută a acestui proiect a fost că mulți profesori (nu neapărat de Informatică) și elevi s-au implicat cu entuziasm și competență în concursul de soft educațional!

Oferta firmei cuprinde soluții informatice eficiente, execuția de proiecte informatice majore și soluții informaționale globale. Pentru realizarea acestora, SIVECO are azi aproape 200 de angajați, care oferă servicii pentru toată durata de viață a unui proiect: ingineria cerințelor, analiza detaliată, scrierea de cod sursă, asigurarea și controlul calității, implementarea, întreținerea și suportul tehnic, managementul de proiect. Beneficiarii sunt în permanent contact cu echipa de dezvoltare, li se fac rapoarte de progres și, dacă doresc, livrări intermediare.

Pachetul integrat Siveco Applications este produsul în jurul căruia gravitează succesul firmei. Lansată în 1994 și ajunsă acum la versiunea 10.2, această soluție ERP completă, dezvoltată integral în România și funcțională pe Web, cuprinde module care rezolvă principalele probleme ale oricărei organizații medii sau mari: gestiunea economică, automatizarea fluxurilor de date, consistența și coerența datelor, regăsirea și raportarea rapidă a informațiilor, reproiectarea fluxurilor informatice.

trebuie să te aliniezi ritmului"

drept care spațiul alocat lor este mai mult simbolic, dacă s-ar nimeri toți o dată în birou ar fi distractiv.

Anca Crahmaliuc spune că nu e o problemă ca *SIVECO* să-și găsească oameni de valoare. „Am fost prezenți la târgurile de joburi, dar primim și foarte multe cereri directe”. Solicitanții sunt, firește, trecuți prin teste serioase, și nu puțini sunt aceia care le trec cu succes. De altfel, angajații urmează în mod regulat cursuri de perfecționare, inclusiv cu specialiști aduși din străinătate. „Dar nu e suficient să fii bun, trebuie să te aliniezi ritmului, cerințelor, lucrului în echipă”, precizează directorul de marketing.

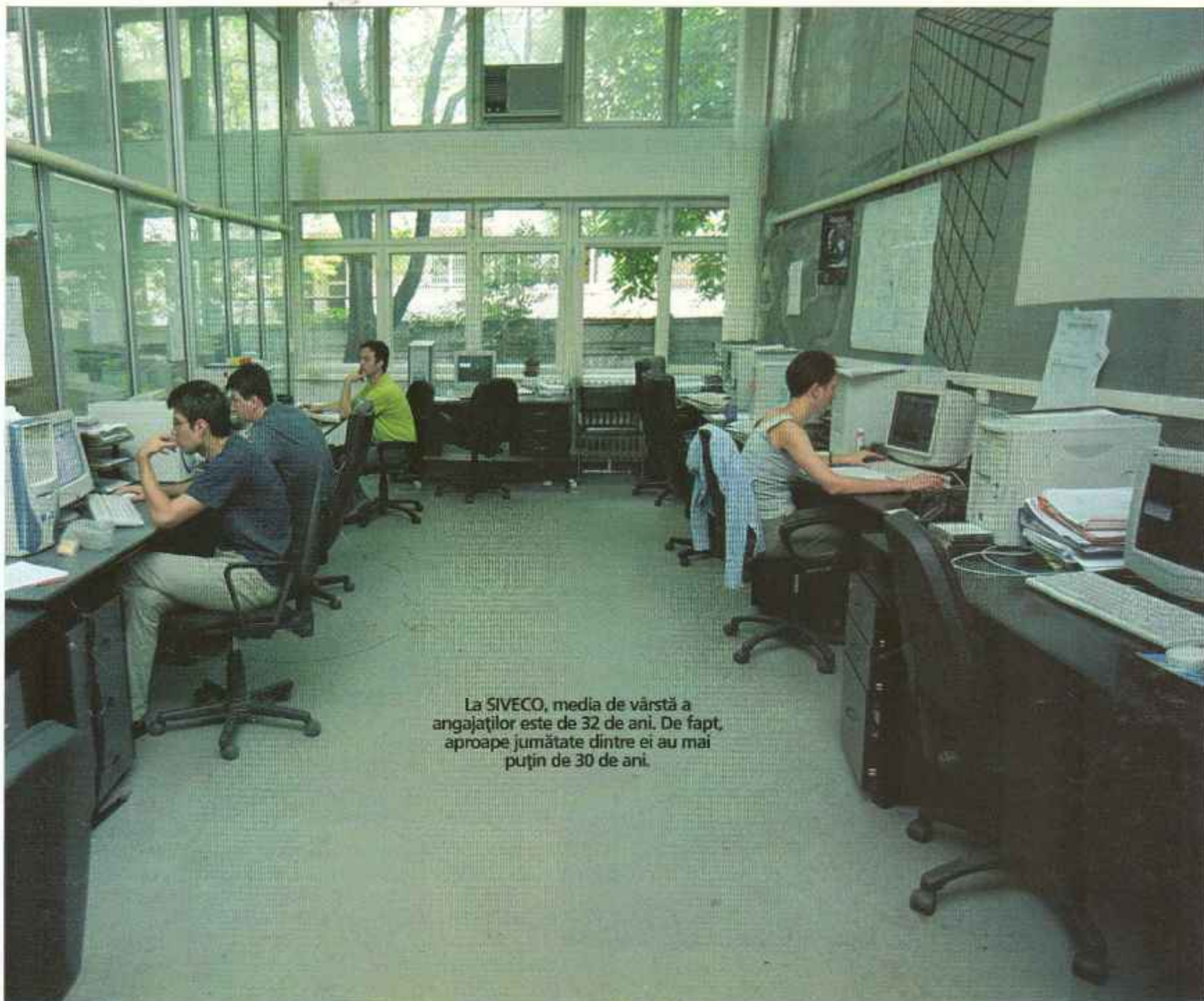
În același timp, este evidentă schimbarea de mentalitate a managerilor de organizații, care la începutul anilor '90 cumpărau la nimereală ce produse informatice se găseau (cu sau fără licență!). Acum, cererile vizează soluții specifice fiecărui domeniu. Oamenii au înțeles că propria lor competitivitate depinde de asta. „Nu cred, de pildă, că mai există firme care să-și țină contabilitatea altfel decât informatic”, spune Anca Crahmaliuc, adăugând: „Saltul înainte este extraordinar!”

Părăsim sediul *SIVECO România* cu sentimentul că am avut privilegiul de a pătrunde într-o insulă bucureșteană de capitalism adevărat, în cel mai dinamic dintre domenii, informatica.

Se pot scrie povești de succes și în România!

text: **Tudor Călin Zorojanu**

foto: **Robert Hancianec**

La *SIVECO*, media de vârstă a angajaților este de 32 de ani. De fapt, aproape jumătate dintre ei au mai puțin de 30 de ani.

Tudor Călin Zarojanu

(D)efecte secundare

Taman atunci când se reagitaseră apele pe tema holocaustului, o instanță bucureștenă (Judecătoria sectorului 1), printr-o singură frază, a rescris istoria. Nu a evreilor, ci chiar a românilor. Fundația ICAR solicitase ca statul să-și ceară scuze (atât!) pentru dramele perioadei comuniste, în special pentru victimele terorii politice. Tribunalul, însă, a dat câștig de cauză statului (ce surpriză!), admitând „excepția lipsei de interes”. În limbaj profan asta se traduce-așa: de vreme ce reclamanții nu au nimic concret de câștigat (pe meleagurile mioritice numai banii sunt un câștig), ce dracu' mai umbă cu procese.

Ne amintim (sper!) că Punctul 8 al Proclamației de la Timișoara avea o pretenție la fel de modestă: foștii securiști și activiști PCR să nu candideze, vreme de cinci ani, la nici o demnitate publică (adică plătită din banii noștri). În rest, puteau să fie orice, inclusiv prosperi oameni de afaceri – ceea ce, de altfel, au și devenit, în covârșitoarea lor majoritate. Dar fără coledzi!? Era prea mult pentru ei!

Efectul secundar al deciziei judecătorei bucureștene este halucinant: dacă nici măcar scuze nu se pot oferi pentru cele cinci decenii de comunism, este ca și când acestea n-ar fi existat – sau, mai știți, or fi fost benefice poporului român.

Incălcabilele efecte secundare va avea și recenta restructurare-remaniere a Guvernului. Că am avut, în acești 13 ani, peste trei sute de miniștri – treacă-meargă. Că a plouat cu remanieri, nici o problemă. Dar e de tot râsul faptul că s-au desființat, s-au reînființat, s-au scindat și s-au comasat ministere. Cel al Economiei, de pildă, a mai existat, în '90, și era condus de Victor Athanasie Stănculescu. Ce să ne mai plângem (noi, dar și investitorii străini) că se schimbă mereu legislația, ce să ne mai uimim că învățământul obligatoriu a scăzut de la zece la opt ani, pentru ca acum să revină la zece, sau că, abia reintrodus, examenul de Capacitate va fi desființat – când nici măcar **structurile** care trebuie să gestioneze țara nu sunt aceleași, ieri și azi? Știe cineva ce se va întâmpla cu funcționarii ministerelor

desființate sau comasate? Cu antetele, ștampilele, actele deja emise, arhivele etc.? Cu bugetele și ordonatorii de credite? Cu clădirile, dotările și inventarele? Cu relațiile externe (inclusiv cele stabilite la nivel personal)? Liniște și pace.

În fine, un alt exemplu de efect secundar la care pare să nu se fi gândit inițiatorii unei idei este cel provocat de intenția – salutară, altfel – de a deduce din impozitul pe venitul global cheltuielile de amenajare a locuinței. Sună promițător, nu? Facem pariu că o să fie o nebulie din care nimeni n-o să înțeleagă ce înseamnă și ce nu înseamnă amenajarea locuinței (vă dați seama că unul care-și trage vilă ar putea să-și scadă din impozit câteva zeci de mii de dolari)? Și prin ce documente se dovedește? Și cum se menționează în declarația ala pe care oricum numai câteva sute de români au reușit s-o înțeleagă? Drumul spre iadul birocrăției e pavat cu bune intenții.

Dar să nu ne mirăm de nimic: trăim în România.

În alb și negru

Secretarul american de stat Collin Powell a participat (bine-dispus, după cum se vede) la una dintre festivitățile ocazionate de Luna Muzicii Negre, în... Casa Albă. Luna Muzicii Negre este un tribut adus rolului pe care afro-americanii l-au jucat și îl joacă în arta sunetelor, în special prin gospel, jazz, blues, rock-and-roll, rap și hip-hop. Congresul a decis anul acesta ca sărbătoarea să fie dedicată jazzului și bluesului. La festivitatea din Camera de Est a Casei Albe a participat și președintele Bush.

A fost odată Lady Di

Mohammed Al Fayed, proprietarul lanțului de magazine Harrods, a cerut unui tribunal scoțian să revadă decizia prin care fusese respinsă solicitarea lui privind o anchetă publică asupra

morții fiului său. Dodi Al Fayed se afla alături de Prințesa Diana, la 31 august 1997, atunci când mașina acestora s-a zdrobit într-un tunel parizian, ambii pasageri fiind uciși. Cauzele accidentului au rămas până azi destul de neclare.

Droguri parlamentare

Uwe Jensen, fost parlamentar danez, este escortat la Tribunalul Federal din Houston. Jensen și-a recunoscut dubla vinovăție: conspirație pentru susținerea terorismului străin și distribuirea de cocaină. Procurorii susțin că danezul a fost implicat în schimburi de droguri contra arme, realizate cu forțele paramilitare columbiene. Pentru mulți demnitari români, puterea însăși este un drog... ■

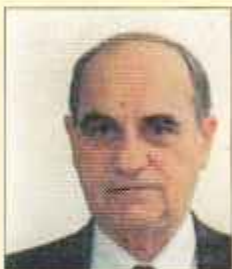

Frate-frate, dar...

Conform consilierului Song Doo-hwan (foto), istoricul summit inter-coreean din urmă cu trei ani a avut la bază... o mită de stat: guvernul fostului președinte sud-coreean Kim Dae-jung ar fi plătit Nordului 100 de milioane de dolari ca să fie de acord cu înținirea de împăciuire. Miza nu era doar națională, căci în urma acelui summit, Kim a primit Premiul Nobel pentru pace... ■

Din-spre Cuba!

Felipe Perez Roque, ministrul cubanez al Afacerilor Externe, prezintă publicului volumul *Disidenții*, o compilație de documente și interviuri cu agenți ai serviciilor secrete, din care ar reieși că opoziția față de regimul de la Havana a fost și este fabricată de către guvernul american. Măi, să fie... ■

Bazil Ștefan

Constituția europeană – o struțo-cămilă convenabilă

Nu este pentru prima dată când, din cauza copacilor, clasa noastră politică, în bună măsură și mass-media, nu disting pădurea: la Consiliul European de la Salonic a fost adoptată prima Constituție europeană, dar la noi s-a vorbit mai mult despre asigurările primite de România în sensul că UE sprijină încheierea negocierilor ei de aderare până la sfârșitul anului viitor. Asta deși adoptarea acestui text fundamental, fără de care însăși extinderea Uniunii, deci și primirea României, nu ar fi fost posibilă, este de un interes major, cu atât mai mult cu cât schimbă considerabil mecanismele comunității din care vom face parte peste numai câțiva ani. Textul Constituției adoptate la 20 iunie la Salonic, după 16 luni de elaborare în cadrul Convenției prezidate de Valéry Giscard d'Estaing, pune bazele unei Uniuni care să fie funcțională și eficientă și cu 25-30 de membri. Schimbările aduse ating toate instituțiile comunitare și ar trebui bine cunoscute de toți românii, mai ales că unele prevederi îi privesc și în modul cel mai direct. De pildă, acest document creează o cetățenie europeană care dă resortisanților

statelor membre dreptul de a călători, a se stabili și a lucra în oricare țară a Uniunii, de a fi aleși în structurile administrației locale din zona în care locuiesc, precum și în forurile europene. Este drept că legea fundamentală a UE nu dă satisfacție deplină nici adeptilor unei Europe federale (cuvântul federal lipsește din textul ei), nici partizanilor metodei interguvernamentale. Este însă un compromis meritoriu între tendințe care se bat cap în cap, o struțo-cămilă convenabilă, care oferă UE coerență, funcționalitate și, nu în cele din urmă, șansa de a-și putea asuma un rol internațional mai apropiat de ponderea și potențialul său. Să reținem, deci, principalele modificări:

- în locul actualei președinții semestriale, exercitate prin rotație de statele membre, Consiliul European își va alege un președinte cu un mandat de doi ani și jumătate, reînnoibil o singură dată. Atribuțiile sale: stabilește agenda summiturilor UE, conduce Consiliul și reprezintă Uniunea pe plan extern

- cu acordul președintelui Comisiei, Consiliul European numește un ministru de externe, însărcinat cu politica comună externă și de securitate

- toate statele membre vor dispune de un comisar (în prezent țările mari au dreptul la câte doi), dar numai 15 dintre aceștia vor avea drept de vot, prin rotație, la fiecare 5 ani

- instrumentul de decizie în Consiliu va fi dubia majoritate calificată, ceea ce înseamnă că, începând din 2009, deciziile trebuie să întrunească majoritatea statelor membre, dar acestea să reprezinte și minimum 60% din populația totală a UE

- prerogativele legislative ale Parlamentului European vor fi sporite, acesta obținând drept de „co-decizie” în mai multe domenii.

În concluzie, Uniunea la care va adera România se va deosebi considerabil – și numeric, dar și din punct de vedere al funcționării ei – de cea existentă în prezent. Schimbarea cea mai importantă va consta în faptul că va fi un factor mai important pe plan internațional, întrucât, pe lângă instituțiile necesare în acest sens – președinte și ministru de externe – acum va dispune și de personalitate juridică. Ceea ce îi dă dreptul să semneze acorduri internaționale în numele statelor membre. ■

Adrian Cioroianu: „Guvernul Năstase nu va face o politică de reformă, ci una cu gândul la alegeri”

▼ **Sunteți istoric. Cum comentați istoria remanierilor guvernamentale post-decembriste?**

– Nu pot să mă împiedic a mă gândi la guvernul Ionel Brătianu din 1926, care avea 12 membri și chiar funcționa... Este punctul de reper pe care îl folosesc în cursurile mele de Istorie, dar și în discuțiile din PNL. După 1990 problema s-a pus în alți termeni. La început, ceea ce a contat în primul rând pentru electorat n-a fost numărul ministerelor. Toată lumea a fost atentă la oamenii care au schimbat gamitura comunistă. Abia în a doua parte a anilor '90, analiștii politici, sub presiunea opiniei publice, au adus în discuție schema destul de încărcată a ministerelor și cred că nu puteam găsi o discrepanță prea mare, în acest sens, între ceea ce s-a întâmplat în 1996-2000 și în restul perioadei. Am impresia că a fost un gest reflex al politicienilor români de a legitima astfel complexitatea muncii lor... Dar în esență n-a fost niciodată un subiect fierbinte pentru populație.

– **Înainte de 1989 se făceau remanieri?**

– O! da, prin așa-zisele „rotiri de cadre”, care au fost inventate de Tito, spre mijlocul anilor '70 – în fapt, o formă de epurare, pe

care Ceaușescu a pus-o în practică în mod spectaculos un deceniu mai târziu. M-am ocupat îndeaproape de subiectul acesta. Fiecare „accident” de tipul Meditației Transcendentale se solda cu o rotație de cadre. Dar modificările nu afectau posturile, ci oamenii – asta face parte din esența unui sistem comunist. Acum, guvernul Năstase a ajustat guvernul din perspectiva posturilor, oamenii sunt detalii anexe.

– **Dar schimbarea repetată a structurilor executive ale statului, reînființarea unor ministere care fuseseră desființate, precum cel al Economiei, e normală?**

– Evident că nu e normală! Această remaniere la care guvernul Năstase a ajuns oarecum condus, nu este decât ultima acțiune la capătul unui șir de indecizii de care a dat dovadă: alegerile anticipate, un nou mandat pentru președintele Iliescu și altele. La nivel superficial, e clar că s-a simplificat o schemă, în fond asta doream cu toții, teoretic – noi ne legitimăm prin electorat, deși de multe ori acesta are lucruri mai importante decât să numere ministrii. Problema este că, dincolo de această modificare, cred că se va ajunge la o contradicție în termeni, pentru că s-a dorit sporirea eficienței guvernului, dar mi se pare foarte clar că guvernul Năstase, în următoarea perioadă, nu va face o politică de reformă, ci una cu gândul la alegeri: mărirea pensiilor, eşalonarea unor datorii, reducerea TVA. Avem deci o schemă aruncată pe piață în vederea eficienței, dar și o linie politică electorală. Nu văd cum cele două lucruri ar merge mână în mână. Cred, însă, că, mai degrabă decât o remaniere, am avut de-a face cu o redistribuire a rolurilor în interiorul PSD. Au fost sacrificate două ministere, Bartoș și Andronescu...

– **Prima fusese sprijinită de Năstase și chiar încurajată de ambasadorul SUA.**

– Da, și Ecaterina Andronescu la fel, a făcut jocul premierului într-o manieră admirabilă, dar, ca orice mazăre de treabă, a ieșit din scenă cu concursul foarte clar al premierului Năstase, care și-a dat seama că este impopulară printre profesori.

– **Restructurarea ministerelor presupune complicații logistice (antete, ștampile, documente), realocări de buget etc. Credeți că acestea au fost luate în calcul?**

– În mod paradoxal, nu va fi foarte greu. A vorbi despre partidul-stat sună peiorativ, și președintele Stolojan a făcut-o ca o critică foarte clară. În opinia mea PSD face din treburile guvernării o problemă privată. Nu cred că problema cea mai cronofagă sau mai scumpă va fi schimbarea ștampilelor... Totul este o problemă care se reglează la nivel de partid și

se va face fără mari probleme. Dar, în definitiv, nu ne este foarte clar care a fost obiectivul acestei remanieri. Pare să fi fost o reasezare a actorilor politici din PSD. Despre prefectul Gabriel Oprea, de pildă, un personaj foarte la vârf din PSD mi-a spus că ar dori un post ministerial. N-aș merge prea mult pe conflictul dintre oamenii lui Iliescu și cei ai lui Năstase – deși e foarte clar. Dar din perspectiva anului electoral care urmează, mulți și-au făcut alte calcule pentru cariera lor.

– **Cum comentați rocada dintre mondenul Cozmin Gușă și Octavian Cozmăncă, un om fără prea multă carismă?**

– Am avut o discuție cu Cozmin Gușă, câteva zile înainte de schimbări. N-am nici o îndoială asupra bunelor intenții și a energiei unui coleg de generație. Dar Adrian Năstase și-a dat seama că amestecul de mondenitate și de atot-cunoaștere pe care le manifesta domnul Gușă nu este foarte eficient pentru electoratul român. Un bun organizator, chiar fără pic de carismă, le poate fi mult mai util.

– **Se poate anticipa vreo altă remaniere până la alegeri?**

– Nu cred. Poate doar schimbarea unor miniștri, în urma unor accidente personale. Sunt semne că oamenii din PSD aflați în lumina rampei ar avea la partid un fel de dosar de cadre... Dacă este ceva de admirat la Adrian Năstase este faptul că le-a cerut miniștrilor să manifeste o solidaritate aproape ofensivă. Între ei era o armonie perfectă, la prima vedere. Cred că a fost un impact pozitiv, pe care nu-l poate provoca nici un guvern de coaliție. Bineînțeles, asta n-a făcut imposibil ca, după ce i-a laudat pe unii, să renunțe la ei la prima ocazie, din considerente în primul rând electorale.

foto: Ștefan Tudor, Tudor Călin Zorojanu
foto: Octavian Tibăr

Celine Dion - "One heart"

Am putea spune că Celine Dion nu mai are nevoie de prezentare: albumurile ei fiind predestinate unui nou disc de platina.

Deși este diferită de direcțiile albumelor anterioare „One heart” nu dezamăgește. Micile compromisuri făcute de artistă pentru a rămâne în pas cu evoluția muzicii pop nu uimesc particularitățile vocale inegalabile care-i permit să fie mereu în centrul atenției. Albumurile impresionează chiar și pe cei care nu sunt fani, în special prin noutatea și prospețimea sunetului. „One heart” este un album bine structurat și bine executat. Melodia care dă titlul albumului este o piesă

irresistibilă care îți încălzește inima! Noutatea albumului constă în faptul că are mai multe influențe rock decât orice altă înregistrare anterioară. Una țări se vor simți puțin trădați nerecunoscând stilul consacrat dar după câteva audii vor aprecia cu siguranță noile direcții ale muzicii lui Celine Dion.

Albumul mai cuprinde piesele: „I drove all night”, „Love is all we need”, „Faith in his touch”, „Stand by your side”, „Naked”, „Sorry for love”, „Have you ever been in love”, „Reveal”, „Coulda woulda shoulda”, „Forget me not”, „I know what love is”, „Je t'aime”.

Russell Crowe - Biografii celebre

„Russell Crowe” este cel de-al doilea titlu al colecției „Biografii celebre” editată de Lucinta Publishing. Cu acest nouă ediție inaugurează prezentarea în România a biografiilor celor mai incitante vedete ale Hollywood-ului.

Scrisă cu mult profesionalism și talent de către Stafford Hildred și Tim Ewbank, doi jurnaliști de mare calibrul, cartea ne oferă multe detalii din culisele transformării lui Russell Crowe dintr-un cântăreț de rock anonim în starul de astăzi.

Drumul lui Russell către Hollywood n-a fost deloc simplu, actorul australian trecând prin multe etape dificile. Unicitatea acestei biografii constă în capacitatea autorilor de a introduce cititorul în universul lui Crowe și a-l da posibilitatea să-l urmărească pas cu pas

traiectoria, mentalitatea și obiceiurile. Prin nonconformismul său, Russell Crowe a făcut obiectul multor controverse, oferind autorilor cărții o mulțime de subiecte fierbinți: a cântat pe străzi pentru a-și câștiga unora masă de seară, a jucat ca paznic la un local, a fost suspectat de homosexualitate pentru simplul motiv că acceptase un rol în care personajul era homosexual, s-a implicat într-o idilă împreună cu Meg Ryan, în urma filmărilor pentru filmul „Proof of life”, ceea ce a stârnit un scandal ce a făcut înconjurul lumii, a fost exploatat de FBI vreme de luni de zile, datorită unei amenințări de răpire și multe, multe altele.

Prin peripeziile de excese și nonconformism, cartea ne oferă în același timp o

vedere clară despre profesionalismul desăvârșit al lui Russell pe platourile de filmare, despre felul în care acesta a știut să facă ogerie potrivite, la momentul potrivit, ceea ce-l făcea atât de iubit de fanii săi și atât de apreciat.

Crowe este un paradox cel mai stralucitor star de pe firmamentul hollywoodian să întâmplă să fie omul care se simte mai feroc acasă, în îndepărtata sa fermă din New South Wales sau când reprezentativ cu formația sa rock 30 Odd Foot 67 Grunt. Completată de mai mult de 30 de imagini ale actorului din copilărie sa până la devenirea unui star internațional, această complexă biografie detaliată, din apărute măști enigmatice și talentatului actor de film din zilele noastre, pe adevăratul Russell Crowe.

- 1 P. Coelho, Alchimistul, Editura Humanitas
- 2 M. Yourcenar, Obolul visului, Editura Humanitas
- 3 H. Boll, Onoarea pierdută a Katkerinei Blum, Editura Humanitas
- 4 V. Hugo, Omul care râde, Editura Humanitas
- 5 P. Coelho, Veronica se hotărăște să moară, Editura Humanitas
- 6 P. Coelho, La raul Piedra, Editura Humanitas
- 7 J.R. Tolkien, Stăpânul inelelor, trilogie, Editura Rao
- 8 P. Coelho, Diavolul și domnișoara Prym, Editura Humanitas
- 9 J.D. Salinger, De veghe în lanul de secară, Editura Polirom
- 10 P. Coelho, Al cincilea munte, Editura Humanitas

1 HOLOGRAF	PUR ȘI SIMPLU
2 CLONA	MUZICĂ ORIGINALĂ SERIAL CLONA
3 POPS	BUM, BUM
4 STEFAN BANICA JR.	ÎN CONCERT
5 LINKIN PARK	METEDRA
6 ANIMAL X	REVOLUTION
7 ADA MILEA	ABSURDISTAN
8 LA FAMILIA	PUNCT ȘI DE LA CAPĂT
9 CELINE DION	ONE HEART
10 O-ZONE	NUMBER 1

Căștigătorul concursului organizat de DIVERTA din Rădăre nr. 6/2003 este:
ELENA CEZARA LAZĂR, Brăila

Premiu
Cartea
recordurilor
2003
689.000 LEI
EDITURA

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1, cod 71341, sectorul 1
Căștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră este
24 iulie 2003, data postei

Cabina telefonică

"Phone Booth" – SUA, 2002 – 83 minute

Distribuit de: INTERCOMFILM ROMANIA

Greu de definit, nu neapărat un astfel de film – **absolut excepțional!** – cât destinul acestuia: a ratat, din pricina unor complicații financiare **nu greu de hănuit**, premiul **OSCAR!**...

„Cum adică să susținem – s-or fi gândit peșemne aceștia, indivizi cărora li se sparg buzunarele de bani un film care se petrece, **integral**, într-o cabină din sticlă...?! Sărmani (dar la fel de periculoși!) nărozi...!

În anul 1956, regizorul francez **Robert Bresson** făcea senzație pe la festivalurile internaționale ale lumii cu al său *Un condamnat la moarte a evadat*.

Motivul: **TOTUL** se petrecea **într-o celulă**, având **un singur interpret principal**; își mai amintește însă cineva, astăzi, de actorul Jacques Leterrier... sau de celebrul DEVIGNY, membru al Rezistenței Franceze, a căru

Horia Pătrașcu

evadare a stat la baza filmului...?!

S-au mai făcut, apoi, filme, bazate pe aceeași modalitate, adică: **unitatea de Timp, Spațiu și Acțiune!** Este greu, este foarte greu să respecti această lege de acum „clasică”.

Iată însă că s-a ivit un scenarist, **Larry Cohen** (*Cei 7 magnifici* etc. etc.), care a redus „spațiul cinematografic” la **un singur om, într-o singură cabină a unui telefon public!** („De 20 de ani mă gândesc la un astfel de film!” – mărturisește Cohen).

Ei, bine, marele regizor **JOEL SCHUMACHER** a marșat pe această provocare realizând un film de **suspance** teribil, care te ține înlemnit în scaun și în care un singur actor, **COLIN FARRELL**, este imobilizat într-adevăr într-o cabină telefonică publică, terorizat fiind de vocea unui NECUNOSCUIT care a intervenit în circuitul electric („vocea” îi aparține lui KIEFER SUTHERLAND!).

Timp de **83 de minute**, atât scenaristul (ădmirabil!), cât și regizorul împreună cu actorul, fac un tur de forță impresionant – semănând TEROAREA în mai fiecare cadru al filmului – transmitându-ți, spectator umil, o întâmplare care – culmea! – nu poate fi redată nici în proză, nici în teatru... nici unde vreți: **ci numai într-un FILM!**

Adică film, cu „F” mare... (și nu „ecranizare dupe...!”).

Ucide-mă cu tandrețe

"Killing Me Softly" –

SUA, Anglia, 2001 – 100 minute

Distribuit de: GLOB COM MEDIA

Un veritabil „thriller” anglo-american – **SUPER-EROTIC!** – regizat de un chinez, **CHEN KAIGE** („Unul dintre motivele pentru care am acceptat să fac acest film este elementul

erotic... Nu mi s-ar fi permis niciodată să filmez așa ceva în China, unde cenzura este foarte puternică!...), având în rolurile principale doi fermecători actori (**HEATHER GRAHAM** și **JOSEPH FIENNES**), scris de **Kara Lindstrom** după best-sellerul lui **NICCI FRENCH**... o experiență de dragoste fierbinte – deși consumată în zăpezile munților – și pe care CNA-ul nostru cel de toate zilele, în mod normal, ar trebui să-i acorde mențiunea roșu-circulară: „INTERZIS sub vârsta MAIMUTELOR!”.

Este unul dintre puținele filme de acest gen, în care spectatorul, trimis pe nenumărate piste false – dar logice – va fi totalmente surprins de soluția finală („Care mă-sa e, totuși, criminalul...?!), printr-un deznodământ **impecabil!**

Broker falit caut parteneră cu stare

"Good Advice", SUA, 2001 - 93 minute

Distribuit de: NEW FILMS

Fiind vorba despre o „COMEDIE UȘOARĂ”, îmi permit să vă expediez subiectul în câteva cuvinte (nu încalc astfel nici o „regulă de fier”

a cronicarului cinematografic, dimpotrivă: **vă ajut** să pricepeți primele 10 minute din film – altfel, destul de greu de înțeles! – încât să savurați acum, în liniște și pe deplin în temă, FARMACUL acestei pelicule!); **așadar**: un broker „afemeiat” – deci, reciproc, „ghinionist”! – ajuns la faliment, preia corespondența idioată dată în prealabil de către toanta și fru-

moasa sa soție – (în lipsa acesteia!) – și devine celebru prin răspunsurile oferite, sub pseudonim, unor cititori ai unui mărunț ziar local... **Cam asta e totul.**

În rolul principal, un actor cu un palmares impresionant (peste 50 de filme la activ în roluri de o extremă diversitate): **CHARLIE SHEEN!** (De data asta își va compune o „mască” de idiot incurabil, privind de cele mai multe ori direct în obiectiv cu o expresie tembelă – parcă spre a le oferi o șansă de afirmare în plus **superbelor** sale colege de distribuție...!)

Scenă de sex la discreție, firește... dar și replici de un umor irezistibil (și **nu puține!**), de genul: „Mai dus în Egipt, și nu mi-ai arătat... SPINXTERUL!”.

În general: o **bună dispoziție**, foarte greu de cumpărat în zilele noastre!

Matrix reîncărcat

"Matrix Reloaded", SUA, 2003 - 138 minute

Distribuit de: INTERCOMFILM ROMANIA

...poți să te pui și-n fund și-n cap, dihania a făcut **încasări de miliarde!** (și va mai face); dacă o înjuri, riști să-ți pierzi viața la colț de stradă datorită împătimitilor admiratori –

dacă o lauzi, la fel, te belese aceiași „cum că n-ai lăudat-o destul?”...

„**FENOMENUL**” MATRIX (căci este un fenomen acesta – ajuns la nu mai știu al câte-

lea episod? – și căruia însăși presa noastră cea de toate zilele l-a acordat un spațiu imens, comparându-l, vâloric, cu Apocalipsa ce va să vină...!), scoate din minti atât „kinderii” a căror judecată abia începe a se forma sub claviatura calculatorului – dar și pe cei mai vârstnici, a căror judecată coboară invers și mai ales masiv!, spre cea a

„inteligentei” programat-juvenile.

Ce este, la urma urmei, acest „MATRIX” (că film, **nu e!**): o mare afacere „vizuală”, în care scenarist-regizorii-producătorii Andy și Larry WACHOWSKI au investit un pumn de dolari, pentru a recupera apoi o imensă vază; folosindu-se în acest scop de numele unui bun actor de altfel, l-am numit pe **KEANU REEVES!** Dacă ar fi să o luăm pe bune, atunci veritabilul AUTOR al acestei super-comerciale pelicule ar fi – neîndoindu-l! – **JOHN GAETA** (realizatorul unor efecte vizuale ce-ți taie, realmente, respirația...!). Ei, bine – și?!... Ce-are asta cu CINEMATOGRAFUL, oameni buni...?! **Atăți cât mai sunteți...!?**

Reperul Rebengiuc

O discuție cu Victor Rebengiuc, proaspătul laureat al *Marelui Premiu Flacăra*, este un deliciu. Plin de vervă și de umor, dotat cu o ironie mușcătoare, spunând tranșant ceea ce gândește, marele actor mărturisește, dezarmant, că nu a ajuns încă să joace așa cum și-ar dori. Destăinuirile despre spaimile care îl domină probează că nu este vorba de o falsă modestie. Rebengiuc este un artist, și, ca orice artist adevărat, ajunge să strige: „Unde voi găsi cuvântul ce exprimă adevărul!”

„N-am ajuns încă să joc

▼ Anul acesta a fost unul special pentru dv. Ați fost celebrat în mai multe rânduri, pentru o vârstă rotundă și nu numai. Ați avut răgazul să priviți în urmă?

– Răgaz a fost, dar nu am vrut să mă gândesc, pentru că lucrurile nu s-au oprit! Anul ăsta am avut o premieră la Cluj, urmează a doua, o să fie niște premiere cu filmele pe care le-am făcut anul trecut, inclusiv cel al lui Lucian Pintilie, care a fost și la Cannes, în *Quinzaine des Réalisateurs*. În varianta românească filmul se cheamă *Niki Ardelean, colonel în rezervă*. Am avut o premieră la televiziune, în regia lui Dan Necșulea, *Tandretea lăcustelor*, și în toamnă o să am o premieră cu un serial făcut tot anul trecut, cu Tudor Mărăscu, după o carte a lui I.D. Sârbu, *Adio, Europa*. Acum filmez ceva foarte amuzant și inedit pentru mine, sunt singurul actor într-un film de desene animate! Deci n-am vrut să fac un bilanț, pentru că lucrurile sunt în desfășurare. Sper să-mi dea Dumnezeu sănătate să ajung să fac și bilanțul cândva.

– Aveți o viață cam agitată. Cum faceți față?

– E obositor, dar sunt rezistent încă, Dumnezeu m-a blagoslovit cu un procent favorabil de sănătate.

– Ați făcut vreodată sport?

– Nu de performanță. Așa, accidental, în școală fotbal, puțin volei, am înotat la mare...

– Dar acum, cum e moda la artiști, nu mergeți la fitness, la sală?

– Cred că moda asta a venit prea târziu pentru mine... Mă-duc aminte că n-aveam curaj să mă arunc în apă de pe trambulină și, când prietenii au insistat, am făcut-o cu ochii închiși. Mi s-a părut drumul atât de lung încât am avut impresia că am luat-o în sus!

– În profesie vi s-a părut vreodată drumul prea lung?

– O dată!? De multe ori... și niciodată n-am ajuns la capătul lui... Când spun că țelul meu e acela de a ajunge un mare actor, oamenii zic: „Hai, măi, ce te... Ești!” Domn’e, nu sunt! Pentru că n-am ajuns încă să joc așa cum mi-aș dori eu, să n-am ce-mi reproș! În toate rolurile pe care le-am jucat au existat părți pentru care n-am avut rezolvare, care m-au chinat la fiecare spectacol: „Cum fac acolo?”

– Se spune că unii actori „merg” la fiecare rol, în vreme ce alții aduc rolurile la ei. Din care categorie faceți parte?

– Din prima.

– Asta v-a ferit de manierism.

– Da, cred că da. Da, sigur. De la *Caliban la Richard al II-lea* este oarecare distanță... Am jucat roluri total diferite și mă bucur că am putut s-o fac, că nu mă cantonez într-un gen, că nu mă manierizez, cum bine spuneai, și că de fiecare dată sunt obligat să nu mă

lenevesc, ci să caut modalități de a învinge adversarul meu cumplit care este rolul.

– V-ați temut vreodată că un rol n-o să vă iasă deloc?

– Întotdeauna! Am avut și roluri care nu mi-au ieșit! În prima versiune a lui Ciulei la *Azilul de noapte*, unde îl jucam pe Alioșa, la un moment dat am intrat într-un blocaj îngrozitor, nu mai „găseam” personajul și eram atât de disperat înainte de premieră încât dacă venea cineva cu un pistol la mine și mă întreba: „Ce preferi, te împuști sau joci?”, mă împușcam pe loc!

– În astfel de situații, când știți că ați depășit punctul critic? După prima reacție a publicului?

– Nu, nu, nu! Simți când îți iese rolul, când te merge condus de tine. Publicul poate avea reacții care te surprind. De asta nu-mi place să vorbesc despre ceea ce fac. „Ce-ați vrut să spuneți cu rolul ăsta?” Domn’e, nu vreau să spun nimic! De multe ori mi s-a spus: „Ce formidabilă a fost chestia aia care sugera că...” – lucru care mie nici nu-mi trecuse prin cap! Dar mă bucur că pot să transmit mesaje chiar fără să vreau!

– Cu prestigiul la care ați ajuns, cum suportați indicațiile regizorilor, mai ales ale celor tineri?

– N-am asemenea orgolii! Și nu fac diferență între regizori tineri și bătrâni. Buni să fie. Există regizori la care fac alergie. Acum nu

prea mi se mai întâmplă, pentru că nu mai riscă ei să mă distribuie! Și mai fac și eu o selecție...

– La ora la care stăm de vorbă, mai aveți câteva zile până la un eveniment major: căsătoria fiului dv., Tudor. V-ați implicat în organizare?

– Nu, pentru că implicarea mea sau a neveste-mii, Mariana, ar genera discuții, e o problemă de generații. De ce să venim noi cu ideile noastre? E nunta lor, lasă să și-o facă așa cum vor! Se-nsoară el, nu mă-nsoare eu! Nu eu trebuie să mă simt bine! Ei se cunosc, ei s-au întâlnit, ei s-au iubit și s-au decis să se căsătorească...

– Sunt de mult împreună?

– Sunt de vreo doi ani. Viorica este tot arhitectă și e o fată admirabilă, sunt fericiți oă se însoară cu ea și sunt liniștiți.

– Așa ați fost întotdeauna față de Tudor, l-ați lăsat să decidă singur?

– Am fost un tată care a vrut să fie prieten cu băiatul lui. Eu am suferit pentru că tatăl meu a dispărut din viața noastră când aveam trei ani, iar fratele meu doi ani. Toată copilăria și adolescența mea au fost marcate de lipsa tatălui. De asta, am încercat să nu fiu pentru băiatul meu un pisălog care să-l controleze mereu. Îndrumările mele au fost doar de bun simț, cum să se

așa cum mi-aș dori eu"

poarte civilizat. Poate că l-am răsfățat în sensul că nu l-am lăsat să-și dorească prea mult un lucru pe care-mi permiteam să i-l ofer. Dar eu am dorit multe lucruri în copilărie și nu le-am avut! Am făcut parte dintr-o familie foarte modestă. O minge de fotbal mi-am dorit zece ani de zile – n-am avut parte de ea. Acum, bătrân fiind, mi-am cumpărat un aparat de ras electric și mi s-a dat bonus o minge! Ce să fac acum cu ea? l-am dat-o unui coleg din teatru care mai joacă din când în când.

- Cu doi părinți actori, cum de-a ales arhitectura?

– Cred că și-a dat seama de riscurile profesiei de actor! Noi l-am luat cu noi la spectacole când n-aveam cu cine să-l lăsăm, a petrecut mult timp în teatru, cabinierii îl știu de mic copil, a probat toate costumele mele, toate săbiile, căciulile, jobenele și ce mai era prin cabină. Dar este o fire mai timidă, mai introspectivă. M-am trezit că-mi spune: „Eu o să dau la Arhitectură”. „Foarte bine, ai talent? Da, domn'e, dacă tu crezi că e bine!”

- Cuplul Mariana Mihut-Victor Rebengiuc e unul aparte în lumea actorilor, atât prin longevitate...

– Da, ieri (24 iunie – n.r.) am împlinit 38 de ani de căsătorie...

- Mulți înainte! Și n-ați provocat nici un scandal monden! Nu vă certați niciodată!?

– Ei, o dată! De multe ori ne-am certat!

- Inclusiv din motive profesionale?

– Mai puțin. Din motive casnice: „De ce-ai pus cana aia acolo?” – lucruri de-astea. Dar niciodată n-a fost un moment de liniță. Nevastă-mea mi-a zis acum câteva zile: „Mi-ai scos păr alb!”, la care eu l-am spus: „Păi, tu mi-ai scos părul cu totul!” Ea a început să râdă și s-a rezolvat totul. În profesie nu ne băgăm unul în munca altuia – rar câte o sugestie, atât. Din păcate, m-am ferit să joc cu ea, din teama stupidă că o să zică cineva ceva. Acum aflu că un actor a refuzat un rol principal pentru că n-a fost distribuită și soția lui... Mariana este o mare actriță, orice regizor ar fi fericit s-o albe în distribuție, dar eu am evitat să jucăm împreună. Am greșit. Nu era cazul. Aduceam un mare actor pe scenă!

- Puteți să recuperați.

– Să ne dea Dumnezeu sănătate!

- Aș vrea să vorbim puțin și despre politică...

– Sigur! Atât ne-a mai rămas!

- În decembrie 1989 ați făcut un gest celebru, sugerând onora că ar fi cazul să se șteargă la gură înainte de a continua să vorbească. S-au șters?

– Nu vedeți că nu? Dimpotrivă,ăștia despre care credeam că se vor băga adânc sub pământ ne dau lecții! Ei ne fac legile! Nu s-a schimbat nimic, decât conducerea superioară de partid – asta a fost pentru ei idealul, în 1989! Și s-a mai schimbat și numele partidului. Atât.

- Cu aceste opinii și cu energia dv., de ce n-ați intrat în politică?

– Pentru că nu am talent pentru politică. N-am talent și n-am diplomatie, spun lucrurilor pe nume.

- Gestul din decembrie v-a adus ecouri?

– Am păstrat multe scrisori de amenințare: că te ard, că te rup, că te scot, că te-ndes... Erau, sigur, din partea Securității, care există și acum, era o activitate remunerată, o sarcină de serviciu!

- Dar n-ați regretat gestul.

– Nu-mi pare rău nici acum. Unii mi-au zis că a fost un gest prea radical. Păi, 50 de ani noi n-am suferit numai gesturi radicale! N-am fost acoperiți de clăbuci spumelor pe care le scoteauăștia pe gură după ce pupau în fund conducerea superioară de partid? O pupau și în timp ce vorbeau! Și noi să ne purtăm cu mânuși? Eu n-am făcut parte nici din PCR...

- Unii zic că n-au avut de ales. Dv. cum de ați făcut carieră deși nu erați membru de partid și n-ați recitat versuri de slavă?

– Am refuzat! Mi-am asumat riscul. Era sarcină de serviciu. Mă chema directorul și mă trimitea pe cutare stadion, la cutare spectacol

festiv. Și eu spuneam: „Nu mă duc! Nu sunt lăutar!” Eu nu-i condamn pe colegii care s-au dus, ci pe cei care au făcut exces de zel, s-au oferit, au avut inițiative, ba chiar s-au apucat să scrie și ei poezii despre Ceaușescu! Dar nici Caramitru n-a fost membru de partid, nici Mariana mea, nici Gina Patrichi. Oamenii care au făcut carieră totuși! Sigur, dacă vroiai să ajungi director, trebuia să te înregimentezi și să-ncepi să cânti în corul ăstora!

- Și totuși, recent v-ați legat numele de un partid.

– Da, când am aflat că s-a înființat *Uniunea pentru Reconstrucția României*, din care fac parte tineri manageri, care conduc afaceri de succes, oameni care se izbesc de birocrație, corupție și incompetență, care știu deci ce trebuie făcut și vor să-și dezvolte afacerile într-o economie normală. Am încredere în acești tineri și mi-am dat adeziunea pentru ei. Am fost întrebat: „Cine e cunoscut în partidul ăsta?” Nu e nimeni cunoscut! Și îmi place că au răbdare, știu că reprezintă o clasă care nu există încă, dar sper să fie în curs de formare, clasa de mijloc. Am văzut o fabrică a lor, undeva lângă Cluj – eu aș vrea ca România, de mâine, să arate ca fabrica asta! Și nu e singura. Deci, există speranță!

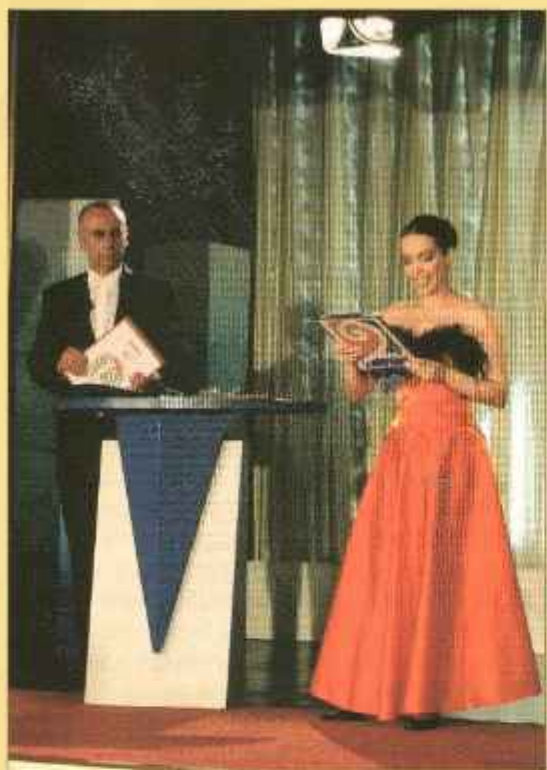
- Care a fost reacția dv. când ați aflat că veți primi Marele Premiu Flacăra?

– M-am întâlnit cu George Arion, care mi-a spus: „Să știți că aveți de primit un premiu!” Eu zic: „Domn'e, l-am primit de mult, în '90”, că știam că nu se dă de două ori, dar nu mă gândeam la Marele Premiu. Evident că m-am bucurat, cu atât mai mult cu cât nu alerg după premii. Un critic de la Iași, Oprea, a scris că iau premiu la fiecare Gala UNITER, ba chiar și între gale! Păi, eu ce să fac? Ar trebui să-l sun și să-l spun că-am mai luat un premiu! Fă ceva, domnu' Oprea, oprește nebunia asta! Premiile mă bucură, n-am ipocrizia să spun: „Iar a căzut măgăreata pe capul meu!” Înțeleg că mi se apreciază munca. Nu mă schimbă un premiu, cum s-a întâmplat cu unii colegi care cred că au ajuns la jumătatea distanței dintre noi și Dumnezeu și acum primesc de la El și ne dau nouă! Eu dau din mine ce pot să dau mai bun. Premiul e ca și când aș câștiga un concurs la sute de metri. Dar asta nu-nseamnă că sunt cel mai bun, concursuri sunt tot timpul! Premiul e o bucurie și un stimulent – să fac lucruri din ce în ce mai bune. Dacă oi putea, cât oi putea!

Interviu de Tudor Călin Zoroianu

foto: Octavian Tîbăr

Premiile Flacăra 2002

Amfitrionii serii de 19 iunie, la Cercul Militar Național, au fost actrița Delia Nartea și George Arion, Președinte-Director General al SC Publicațiile Flacăra SA

Cornel Nistorescu și-a adus aminte, nu fără emoție, de vremurile când lucra chiar la Flacăra

Primele rânduri ale sălă de spectacole au fost o adevărată colecție de personalități, în buna tradiție a Premiilor Flacăra

Elena Petculescu, cea care a creat și conduce o bancă a tuturor

Pentru o seară, Dan Puric s-a aflat pe scenă în varianta în care vorbele au însoțit gesturile

O strângere de mână... istorică: scriitorul Horia-Roman Patapievici a ținut să-l salute pe istoricul Dan Berindei

Pictorul Vasile Chinschi a cerut permisiunea să citească cuvântul său de mulțumire pentru premiul oferit

Alexandru Tomescu s-a declarat stîngerit să se afle pe scenă fără prietena lui, vioara

Aflat în cantonament, Marius Urzică a fost reprezentat de comandantul Clubului Sportiv Dinamo București, chestorul Marcel Popescu

„Premiile Flacăra constituie de ani buni încoace o garanție a alegerii chibzuite și a promovării unor valori autentice, într-o lume în care plouă cu premii fisticții pentru personaje cel puțin dubioase. Și anul acesta, juriul a făcut o selecție remarcabilă. Felicitări tuturor celor premiați!” Cristian Tudor Popescu, Președinte al Clubului Român de Presă

Sponsori:

MEGA press

Cefin

AB

GALCOROM

FUJITSU

PETROM
Esenta mișcării

www.ASA.ro

JIDVEI

Carlsberg Beer

SIVECO

Parteneri: media

delta fi
93.5 fm

Banii Noștri FLACĂRA

FIERUL DE CRISTAL

Ediția a IX-a
2002

Primul trofeu al calității din România

În 1991, când și-au început activitatea, erau patru, ca mușchetarii lui Dumas. Acum sunt câteva sute și se ocupă și de o tipografie care execută lucrări de finețe, și de edituri care au devenit un reper în special în lumea manualelor școlare, dar și în spațiul cultural. După o extindere rapidă și coerentă a urmat, în mod firesc, o perfecționare în domeniul pe care și l-au luat în posesie. Nu știi ce să admiri în primul rând la ei – curajul, inițiativele profitabile, capacitatea de a lua hotărâri corecte, cunoașterea în detaliu a pieței în care s-au plasat, familiarizarea cu exigențele de pe alte meridiane, adaptate cu pricepere la cerințele autohtone. Toate aceste calități – și multe altele – se regăsesc în personalitatea președintelui companiei, domnul Sorin Peneș, care și-a conturat cu siguranță și perseverență profilul unui manager de succes. Așa s-a ajuns de la deviza mușchetarilor „Toți pentru unul, unul pentru toți” la deviza de azi a celor de la MEGApress: „Mereu în slujba informației și a culturii”.

George Arion

Iubitor de copii, dar și de animale, Sorin Peneș, Președinte-Director General al MEGApress Holdings SA, a croșat, alături de mama sa, un univers al cărților și al publicațiilor realizate la înalte standarde de calitate

in direct

F1

**Silverstone
Marele Premiu
al Marii Britanii**

**Calificari - Sambata
19 Iulie ora 15:00
Cursa - Duminica
20 Iulie ora 15:00**

Cea mai puternică

600 de cai putere. Cam atât mai poți spune după o zi în care ai făcut cunoștință cu cea mai puternică mașină din România. Te întâlnești cu prietenii și încerci să le descrii senzația. Rămâi însă fără cuvinte și te întorci la aceeași afirmație de la început: 600 de cai putere.

Porsche Carrera GT 600 Biturbo. Acesta este numele complet al bolidului. Nu este un automobil de serie ci un unicat. Proprietarul susține chiar că este cea mai puternică mașină din lume cu o cutie de viteze automată. Nu avem cum să-l contrazicem.

Cel care-l văd pentru prima oară încearcă să-l identifice în gama Porsche. Nu au nici o șansă pentru că mașina este schimbată radical. Ajunge să spunem doar că, față de automobilul de serie, este mai lată cu 180 de mm. Inițial, acesta a fost un **Porsche 996 Turbo**. Nu știm de ce, dar s-a considerat că mașina nu este suficient de puternică la doar 420 de cai putere. În concluzie s-a făcut un drum în Germania, la Gemballa, cel mai cunoscut tuner Porsche. Acolo mașina a stat un an de zile și a fost transformată radical.

Totul a fost ridicat la cel mai înalt nivel de performanță. Fiecare piesă în parte trebuia să suporte presiunea pe care un motor atât de puternic o creează. Aerodinamica a fost regândită, stabilitatea îmbunătățită, iar aderența se face acum prin roți imense de 19 inch. Anvelopele care învelesc jentile din aliaj

sunt la rândul lor unice și au o lățime impresionantă. Randamentul motorului de doar 3,6 litri a fost și el îmbunătățit, iar la turbina inițială s-a alăturat o a doua. Câștigul de 180 de cai putere este obținut fără a crește capacitatea cilindrică a motorului. Prizele de aer laterale sunt esențiale și au fost mărite. În plus, aerul este înghițit și de imensul eleron, prin două orificii special create. Acestea redirecționează curentul spre radiatorul de ulei. Costul total al modificărilor, aproximativ 200 de mii de euro.

Primul contact

Ca să ajungem la locul unde am făcut testul a trebuit să conducem în spatele Porsche-ului cam 20 de km. La 140 km/h ne întream deja dacă bugetul nostru asigură și amenzi rutiere. La un moment dat, șoseaua s-a eliberat în fața bolidului și acesta s-a îndepărtat într-o clipă. Am căutat să-l urmărim, dar degeaba, mașina noastră nu mai avea nici o treaptă de viteză superioară în care să putem cupla. Ne-am resemnat și am încetinit. Anumite lucruri sunt chiar imposibile...

Senzații tari

Mașina este construită pentru a avea aderența unui kart. Totul transpus bineînțeles la nivelul unor viteze care depășesc 300 km/h și la un demaraj de la 0 la 100 km/h în aproximativ 3,5 s. Forțele-G se fac simțite în mod

similar cu acelea dintr-un bolid de *Formula 1*. Faptul că te afundă în scaun la demaraj și te face să-ți simți greutatea corpului nu este însă neobișnuit, sau mai degrabă de neașteptat (știam în ce ne urcăm). Ce amplifică această senzație este zgomotul. Practic, nu poți vorbi cu cel care se află lângă tine. Un uruit care crește pe măsura turației acoperă tot spațiul și te lovește cu un sunet jos, precum bass-ul pe care-l visezi la sistemul muzical perfect. În regimul normal de viteză pentru această mașină, lumea trece pe lângă tine și rămâne în spate. Tu stai foarte jos, pe scaune comode din piele (*Recaro*), auzi bass-ul și te crezi deasupra tuturor. Orice schimbare de viteză, orice accelerație îți dă un plus de forță și de încredere. Nimeni nu îți poate sta în cale. Este o senzație periculoasă.

Siguranță

La acest capitol, **Porsche 996 Turbo** stă foarte bine încă din versiunea standard. Siguranța activă este asigurată în primul rând de programul de management al stabilității (PSM). Acesta analizează printr-o serie de senzori traiectoria mașinii, aderența și forțele implicate într-un viraj. În cazul unui pericol iminent, computerul hotărăște cel mai eficient răspuns și frânează pe rând câte o roată, pentru a aduce mașina pe trasa ideală. Faptul că tracțiunea este integrală asigură un plus de stabilitate. Sistemul de frânare cuprinde în

mașină

standard ABS, iar cei de la Gemballa l-au îmbunătățit cu frâne construite pentru curse.

Siguranța pasivă include standard airbag-uri și o caroserie din aliaje care absorb energia impactului. Modificările tuner-ului german au vizat întărirea celei de siguranță prin bare de ranforsaj asemenea unei mașini de raliu. Din fericire acestea nu au afectat în nici un fel accesul în mașină.

Tot la siguranță intră și sistemul de prevenire a furtului. Trebuie spus că pe lângă sistemul deja clasic de antidemaraj, mașina de față este urmărită prin satelit 24 de ore din 24. În timpul testului, proprietarul a fost sunat chiar pe telefonul mobil pentru a fi întrebat dacă totul este în regulă cu bijuteria de 320 mii de euro.

Detalii tehnice

Motorul inițial al acestei mașini dezvoltă 420 de cai putere și are o capacitate cilindrică de 3,6 litri. După modificările asupra propulsorului (fără creșterea capacității cilindrice), adăugarea unei a doua turbine, ranforsarea cutiei de viteze și adăugarea unui radiator de ulei, puterea a ajuns la 600 de cai. Suspensiile au fost schimbate, iar discurile de frână, specifice curselor de turisme, au un diametru de 380 mm. Cutia de viteze este de tip tiptronic. Schimbarea vitezelor se poate face atât în regim automat, cât și în regim manual prin cele două butoane plasate pe volan. Pornirea motorului se face prin cheie – contactul este poziționat pe bord, în stânga – sau prin apăsarea butonului Start de pe consola centrală.

Performanțele sunt extreme: prima sută de kilometri se atinge în doar 3,5 secunde, iar viteza maximă este estimată la 340 km/h. Cât consumă? Foarte mult. Consumul poate depăși 30 l/100 km în condițiile în care se rulează cu peste 200 km/h.

Dar cui îi pasă de consum?

text: **Mugurel Mărgărit**

foto: **Robert Hancianec**

50 de ani de istorie

Istoria modernă a companiei Porsche începe în anul 1948, când sunt produse primele modele 356. Până în acel moment compania se distinsese prin Ferdinand Porsche și apoi prin fiul său, Ferdinand Anton Ernst Porsche, ca una foarte pricepută în conceperea de motoare fiabile, dar de mic litraj. În 1948 însă, printr-un parteneriat cu Volkswagen, apare prima mașină care avea inscripționată marca Porsche. 356 era un roadster de mici dimensiuni cu un motor de doar 1.131 cc care dezvoltă 35 de cai putere. Cu timpul, modelul 356 primește noi motoare din ce în ce mai puternice. În 1955 apare 1500 GS, primul Carrera, cu noul motor sport de 1,5 litri și 100 de cai putere. Evoluția motoarelor și modelelor care au ca bază 356 continuă și în 1962 este produs Carrera 2. Acesta avea capacitatea cilindrică de 2,0 l și puterea maximă de 130 CP. Evoluția nu a vizat însă numai motoarele. Cu timpul au fost îmbunătățite suspensiile, direcția și nu în ultimul rând frânele.

Anul 1963 marchează un moment foarte important în istoria companiei prin introducerea modelului 911. Noul motor boxer, în șase cilindri, oferea aceeași putere ca și cel de pe Carrera 2, 130 CP. În aprilie 1965 modelul 356 își încheie cariera.

Anii '70 aduc beția puterii. Mai puternic este mai bun, iar Porsche nu vrea să dezamăgească. Modelele Carrera RS și RSR cu 210 CP și respectiv 300 CP sunt destinate în principal curselor. Pentru prima dată, inovațiile aerodinamice își fac simțită prezența prin imensul eleron spate (renumita coadă de rață) caracteristic acestor modele.

Porsche Turbo, cu numele de cod 930, apare în toamna anului 1974.

În 1976 Porsche produce primul său model cu motorul plasat în față și răcit cu apă. 924 era propulsat de un motor Audi de 2,0 litri și 125 de cai putere.

Mașina care îi uimește pe toți apare în anul 1985. 959 avea capacitatea cilindrică de 2.850 cc și dispunea de 450 CP. Prețul unei astfel de mașini era 420 de mii de mărci.

În 2002 un nou model își face loc în gama Porsche. Cayenne este un automobil de teren, iar mișcarea controversată a lui Porsche pare un nou succes.

Un înger silitor

După o evoluție excelentă la Cerbul de aur, anul acesta *Angel* a lansat primul său album solo. O voce rară cântă balade rock sau latino în „Orașul îngerilor”. O voce din cauza căreia, atunci când au ascultat-o prima oară, soții Fugaru au plâns. Muzicienii știu că „așa ceva se naște o dată la un secol!”

De fapt, așa cum și trebuie, Raluca este *Angel* numai pe scenă (acolo unde știe să îmbine în chip fericit forța vocii cu delicatețea). Aici, în parc, ne plimbăm alături de o fată prietenoasă, dispusă să colinde întreg Cișmigiul alături de mama ei și de președinta fan-clubului *Angel* din Ploiești. Raluca este o vedetă în formare, pe care încă n-au prins-o fițele „de imagine”, cu fotograf, machiaj și

coafor personal. Prospețimea tinereții nici n-ar avea nevoie de ajustări. Atâta doar, și-a îndreptat părul, la indicația producătorului (Dan Popi, Media Services), deși buclele bogate, naturale, erau completarea firească a unui înger veritabil. „Sunt mai matură așa. Întotdeauna mi s-a spus că vocea mea este matură, așa că și înfățișarea trebuie să fie în consecință.” La liceul ei, din Mangalia, Raluca învață foarte bine. Chiar dacă, din cauza turneelor din ultimul timp, mai rămâne în urmă, nu concepe să se prezinte în clasă fără să recupereze ce a pierdut. Nici în București nu s-ar muta cu dragă inimă, dar în toamnă poate se hotărăște să o facă, dacă va locui împreună cu sora ei. Își dorește să studieze limbi străine. O fată care a cântat *dance* („Asta era muzica momentului”), dar care își dorește acum o muzică de profunzime, grea („Vreau să fac muzică de calitate, care să dăinuie!”), este mare pasionată de Dostoievski. „Foarte mult mi-a plăcut *Umiliți și obidiți*. E un traseu psihologic special. Când eram mică, citisem întreg Jules Verne. Era

Copacul care i se potrivește este salcia. De aceea a pozat bucuroasă sub o salcie plângătoare. Păcat că nu există sălcii care râd, pentru că îngerul nostru este vesel.

grădiniță, atunci când o educatoare i-a spus mamei că fița ei are un timbru special, n-au dat prea mare importanță. Nici mai târziu, când chiar mama încerca s-o convingă să se înscrie la cursurile de canto ale Casei de cultură, Raluca nu lua în serios problema. Doar succesele au reușit s-o înduplece. „E un dar de la Dumnezeu, dar tehnic vorbind, am de muncit. Soții Fugaru m-au ajutat foarte mult. Nu știam să respir, să deschid gura... Am mai învățat și de la Celine Dion. Deși nu semănăm ca stil sau ca voce, îmi place cel mai

tare. E sensibilă, e profundă.” Ca și Raluca. E o sensibilitate, probabil, de familie. Tatăl ei, fost salvamar, îi povestea de mică prin câte trecea ca să salveze viața unui om. Acum în casa lor trăiesc trei cățeluși, după ce, prin clasa I, fița mergea pe stradă cu un mielule de care se atașase foarte mult. O grămadă de jucării din ouăle cu surprize o mai tentează încă, pentru câte un spectacol cu roiuri mici. Chiar dacă acum o așteaptă scene mari și turnee serioase. „Viața de artist e obositoare. Dar când intru pe scenă uit de toate, pentru că reacția publicului îmi dă cel mai bun imbold. E o mare fericire să pot exprima emoții prin muzică!” Performanța *Angel* este vizibilă în concertele în care cântă și dansează în același timp. „Mă antrenez pentru aparițiile în mișcare alături de cei doi dansatori, Silviu și Stefan. E greu să și cânt și să dansez, dar nu e imposibil. Dintre artiștii români o apreciez foarte mult pe Paula Seling. E un muzician desăvârșit! La ea, într-adevăr, imaginea se armonizează perfect cu muzica. Mi-aș dori să-i calc pe urme.” Mai ales că am avut norocul să avem același manager, *Fundația Culturală Phoenix*.” Oricât de mult ar povesti, când tace, *Angel* devine iarăși melancolică. Să fie de vină o anume „relație specială cu un băiat”? E mai degrabă un mister artistic care va fi deslușit prin ani grei de studiu și melodii care să o pună în valoare.

Int. **Gia Iova**

Foto **Robert Hanciarac**

Trei dintre cele 25 de avantaje pentru membrii ACR

O premieră absolută în România : SALVAREA AERIANĂ A ACCIDENTAȚILOR PE CĂILE RUTIERE

27 martie 2003, o zi istorică pentru automobilești: lansarea pe șoselele țării a elicopterelor de salvare aeriană. A fost semnat Protocolul de parteneriat între Automobil Clubul Român și Societatea Becker Aviation Trans S.R.L. care asigură logistica necesară, inclusiv elicoptere performante și, în perspectivă, avioane, pentru salvarea aeriană a victimelor accidentelor grave rutiere, când viața lor depinde de urgența transportării la unitățile medicale de profil.

Introducerea salvării aeriene racordează clubul nostru la practica existentă la cele mai puternice cluburi automobilistice din Europa și de pe alte continente.

Flotila de elicoptere pentru salvarea aeriană va fi pusă, de asemenea, la dispoziția organizatorilor de competiții naționale și internaționale de automobilism și karting, atât pentru supravegherea desfășurării acestora, cât și pentru intervenții de urgență.

Totodată, Flotila de elicoptere va putea fi folosită de membri ACR, în cazul transportării lor sau a unor membri ai familiei acestora, la intervenții medicale de urgență, precum și în alte situații de forță majoră.

PERMISUL DE CONDUCERE INTERNAȚIONAL (PIC)

Permisul Internațional de Conducere asigură deplina legitimitate în circulația rutieră internațională. Este eliberat în exclusivitate de către Automobil Clubul Român, prin toate filialele sale. Forma și conținutul său au fost stabilite prin *Convenția Internațională de Circulație Rutieră* de la Viena din 8 noiembrie 1968, fiind identic în toate țările. Automobil Clubul Român eliberează aceste permise cetățenilor români, domiciliați pe teritoriul României, membri ai clubului, posesori de *Permis de Conducere Național*, cu vechime de minim un an, care se deplasează în străinătate cu autovehicule proprietate personală, precum și șoferilor profesioniști. Acesta este recunoscut în peste 150 de țări din Europa și de pe alte continente.

Permisul de Conducere Internațional scutește pe posesorul său de a purta asupra sa, pe teritoriul străin, o traducere legalizată a *Permisului Național de Conducere*, în 5 limbi de circulație internațională (engleză, franceză, germană, spaniolă, rusă) sau de transcriere a acestuia în caracterele limbii naționale ale statului respectiv.

Pentru eliberarea PIC se vor prezenta: cererea tip, carnetul de membru ACR, *Permisul de Conducere Național* în original și o copie xerox a acestuia, 2 fotografii de tip pașaport.

O mențiune suplimentară deosebită: amatorii de falsuri nu-și mai pot face jocurile; noul PIC, recent tipărit, expediat la toate cluburile partenere, exclude falsul.

SCRISOAREA DE CREDIT (SC)

Este un document de club emis în exclusivitate de ACR și recunoscut de toate cluburile partenere din AIT & FIA, venind în întâmpinarea membrilor ACR care se deplasează peste hotare cu automobilul. *Scrisoarea de Credit* are două categorii valorice: de 600 euro și, respectiv, de 1100 euro, dimensionate în cupoane aferente. Cupoanele *Scrisorii de Credit* pot fi preschimbate total sau parțial și în numerar în cazuri excepționale, după confirmarea Centralei ACR. Membrul ACR beneficiază peste hotare de ajutorul prompt al cluburilor partenere străine.

Un alt avantaj este că membrul ACR, beneficiar al SC, nu riscă să rămână fără bani într-o țară străină ca urmare a unor plăți neașteptate. Prin acest document este creditat cu o sumă pe care o poate cheltui în limita SC, sumă pe care o va înapoia clubului la întoarcerea sa în țară. Pe baza cupoanelor din *Scrisoarea de Credit* se pot achita costuri ocazionale de reparații și remorcare neprevăzute ale automobilului, asistență medicală (ca urmare a unui accident sau unei îmbolnăviri grave subite), asistență juridică în conexiune cu accidente, taxe pentru expertize tehnice, amenzi contravenționale, precum și alte cheltuieli.

Pentru a beneficia de o *Scrisoare de Credit* se impun anumite condiții: autoturismul propriu să nu fie mai vechi de 8 ani, să aibă Inspectia Tehnică Periodică efectuată la zi și o verificare tehnică generală a autoturismului cu maximum 14 zile înainte de solicitarea *Scrisorii de Credit*.

Membrii ACR beneficiază, de asemenea, de un alt avantaj deosebit. La primirea *Scrisorii de Credit*, acesta va achita doar 24 euro, pentru SC în valoare de 600 euro, și, respectiv, 33 euro pentru SC în valoare de 1100 euro, plătit în lei la cursul zilei.

Scrisoarea de Credit nu este valabilă pe teritoriul României.

TNT

În vacanță

Le-am întâlnit pe Aiana, Andrea și Laura în ultima zi de școală și mi-au spus că au așteptat mult de tot vacanța de vară. Nici nu știu când a trecut anul acesta școlar, au fost foarte ocupate și nu au apucat să-și dea seama. Vesele și pline de energie, cele trei fete explozive au venit la întâlnire însoțite de PR-ul lor, ca niște adevărate vedete. Sunt cochete și nebunatică, dar nu figurante, cum spun în cântecul lor, și nu par niște fetițe cu codițe și fundițe. Aiana sau Tisha, cum i se mai spune, a aranjat să facem ședința foto la liceul George Coșbuc unde învață ea. Ajunse în clasă, fetele au început să cânte, și-au amintit de când nu au mai ieșit la tablă și de felul în care copiază la lucrări. Andrea sau Dea, cea mai energică dintre toate, a fost cea care a desenat pe tablă cu stânga, căci ea nu a fost niciodată dreaptă.

Mihai Ghiduc, care se ocupă de imaginea lor, m-a spus că are o sarcină destul de dificilă, fiindcă sunt trei fete, dar că i s-a părut o provocare să creeze imaginea unei astfel de trupe. În timp ce au fost făcute fotografiile, Laura a fost cea mai ascultătoare și a urmat îndeaproape indicațiile fotografului nostru. Apoi, au vrut să mergem la o terasă pentru interviu, fiindcă era foarte cald. Pe drum, un admirator a început să fredoneze hit-ul lor *Asta e!*, ceea ce le-a făcut să râdă. La terasă, Tisha, auzind muzică grecească, a cântat și ea puțin și ne-a povestit de vacanța petrecută în Grecia.

De când au început să lucreze pentru albumul lor în toamna trecută, nu au prea avut timp liber, nici chiar în week-end-uri. În vara asta își doresc cel mai mult să meargă la mare. În vacanță vor continua cu muzica, dar își propun să se și odihnească. Totul a început prin noiembrie când Aiana și Andrea, care se cunosc de la grădiniță, s-au întâlnit cu Marius Moga în Club A. După ce au stat de vorbă,

Numele lor vine de la Trinitrotoluen. Au făcut să explodeze piața muzicală românească la lansarea primului lor album, *Exploziv*. Prima melodie, o preluare după *Ani de liceu*, a fost criticată de mulți, dar important a fost că a plăcut publicului. Sunt o trupă de trei fete frumoase, cu atitudine, nebune declarate și înfipte pe al căror succes Marius Moga a pariat din prima.

Marius le-a propus să facă o trupă de trei fete. Curând, li s-a alăturat și Laura pe care o știau de la o petrecere. Au dat probe de voce și apoi s-au apucat de lucru. O lună au durat înregistrările la primul lor album, *Exploziv*, compus de Marius Moga, Eduard Alexandru, doi băieți de la *Unu* și Florin de la *HI-Q*. Pentru ele a fost greu mai ales la filmările primului videoclip, fiindcă nu erau obișnuite cu

camera și a trebuit să tragă multe duble. În plus a fost foarte frig, mai ales când au filmat secvențele de pe terenul de fotbal. La al doilea videoclip a fost deja mult mai ușor. În două zile a fost gata. Numai Andrea s-a simțit rău și producătorii au vrut chiar să o ducă la spital. Fetele nu s-au implicat în crearea pieselor de pe acest album, dar își propun să o facă pe viitor. Unii le-au spus că au stricat melodia *Ani de liceu*, dar au trecut ușor peste asta, lor chiar le-a plăcut acest remix. De la început au fost susținute de părinți în toată această aventură. Și profesorii le-au înțeles și le-au sprijinit chiar și când au chiulit de la școală pentru a merge la înregistrări sau la concerte. Nu moștenesc talentul muzical din familie și nici nu știu să cânte la vreun instrument. Dar Aiana ar vrea să știe să cânte la pian, Andrea la tobe iar Laura la chitară. Ascultă orice gen de muzică, dar mai ales rock și house. În afară de Laura căreia îi place vocea

Cristinei Aguilera, fetele nu au un model muzical pe care să-l urmeze.

Când au auzit pentru prima dată o melodie de-a lor la radio au fost șocate. Tisha povestește că era la școală când s-a difuzat primul lor videoclip. O prietenă i-a înregistrat totul și a sunat-o să vină să vadă. Au avut mari emoții la primul lor concert. În culise li se părea că nu vor reuși. Dar, odată intrate pe scenă le-a dispărut tracul, mai ales că publicul știa deja versurile cântecului lor. Mai au și acum emoții, dar încep să se obișnuiască. Fac repetiții la studio, Laura este singura care mai exersează și acasă.

Cred că nu s-au schimbat deloc de când au devenit cunoscute. Cel din jur le privește însă cu mai multă atenție acum, dar nu au avut probleme cu colegii sau cu fanii. Chiar dacă au o carieră muzicală, pentru ele pe primul loc rămâne în continuare școala. La anul vor fi în clasa a douăsprezecea și au ambiția să dea la facultate. Le-am întrebat dacă ar face sacrificiul de a abandona școala un timp pentru muzică. Au răspuns că da, dar numai cu condiția să poată continua ulterior.

În timpul liber merg la ștrand sau la piscină sau se plimbă pe role. Aianeii îi plac mult filmele și, dacă ar fi după ea, s-ar uita toată ziua la televizor. Nu același lucru se întâmplă cu Dea care nu se uită la televizor, dar ascultă multă muzică. Și, cum toate trei sunt leoaice și zilele lor de naștere se apropie, și-ar dori să facă o petrecere mare într-un loc unde să-și poată invita toți prietenii.

text **Raluca Șeinou**
foto **Robert Hanciarec**

CANALUL
CU CEL MAI MARE

IMPACT

MUSIC TELEVISION®

Proiectul Hal kidiki

Gregoriadis Telemachos a vrut să investească și în turismul românesc, respectiv în *Hotelul București*: „Mi-au cerut pe el 84 de milioane de dolari, apoi l-au vândut cu 27 de milioane, dintre care au încasat un milion”, susține directorul de la *Pallini Beach*.

Aflată în nordul Greciei, peninsula Halkidiki are, la rândul ei, trei brațe alungite departe, în mare: *Kassandra*, *Sithonia* și *Athos*. Dacă Sfântul Munte se lasă mai greu vizitat, pentru că înălțimile spirituale ale ortodoxiei au și ele regulile lor, celelalte două peninsule se oferă turiștilor într-o splendoare necondiționată. Stațiuni mici și cochete, hoteluri cu mai multe sau mai puține stele, funcție de buzunar, bungalouri și chiar campinguri, pentru cei care nu dau niciodată marea pe o piscină de lux. Pornind de la aceste amănunte, dublate de faptul că zona în cauză este aproape vecină cu România, agențiile grecești *Captain Nemo* și *Meli Tours*, în colaborare cu tour-operatorii români, au lansat *Proiectul Halkidiki*. Asta înseamnă, printre altele, sejururi de șapte zile, cu prețuri între 120 și 190 de euro, funcție de perioadă. Sunt incluse transportul cu autocarul, cazarea și... „binecuvântarea” dlui Silviu Ionescu, consulul general al României la

Salonic. Costurile aproape sociale ale acestui program nu se bazează nicidecum pe scăderea calității serviciilor, ci pe eficientizarea transportului. Asta presupune, însă, ca agențiile din România să colaboreze între ele, astfel încât să existe o linie de autocar săptămânală între București și Halkidiki: „Ceea ce nu se prea întâmplă acum, pentru că fiecare agenție vrea cu autocarul ei, chit că are doar opt turiști. Dacă se renunță la astfel de orgolii, prețul transportului, respectiv al sejurului, scade considerabil”, susține Akis Spiratos, directorul general al agenției *Captain Nemo* și reprezentantul Ministerului Turismului din România, în Grecia, după ce s-a desființat Biroul românesc de turism de la Atena. Akis, cum îi spune toată lumea, se consideră pe jumătate român, „pentru că la voi m-am făcut om”. A fost student la București și tot aici, din întâmplare, a învățat cu ce se mănâncă turismul, angajându-se ca traducător pentru un grup.

Peste 350 de insule, cea mai mare densitate de antichități pe kilometru pătrat. Soare tot anul, temperaturi fără minus. Munți coborând în limpezimea mării, risipă de verdeață cât să acoperi deșerturile lumii. Cu o asemenea zestre naturală Grecia a devenit vedeta destinațiilor exotice, rezonabile ca preț, în ultimii ani. Chiar și pentru români. Deși este bătătorită de peste 14 milioane de turiști pe sezon, vechea Eladă nu și-a epuizat rezervele de zone sălbatice, unele chiar virgine. O bijuterie turistică, în acest sens, este peninsula Halkidiki.

Întâmplarea asta, însă, s-a transformat în pasiune. Apoi în mod de viață. Se ocupă de turism de 26 de ani, cu un entuziasm special pentru relația România-Grecia: „Noi, adică românii și grecii, semănăm foarte tare. Suntem oameni ai ultimului moment, nu programăm la sânge, nu clădim ceva după toate regulile. Dar, culmea, deși pregătirea este sub zero, totul iese superb. Pentru că facem lucrurile cu sufletul. Avem un suflet mare și-l arătăm în fiecare zi. Impresionați de asta, partenerii noștri din alte țări, mult mai reci și mai riguroși, nici nu observă că țin scaunul să zicem, e rupt.” Dacă vă tentează un sejur în Halkidiki, n-ar fi rău să stabiliți și ce anume vreți de la vacanța cu pricina. În cazul în care „miza” este odihna, nu trebuie decât să ajungeți acolo. O mare cu limpezimi de cristal, plaje aurii, taverne pe fond de sirtaki, palmieri ascunși după măslini, sau invers, o livadă cu portocale date în părg și... lucrurile se rezolvă de la sine. Mai complicat este

dacă doriți să vedeți locuri noi și să vă faceți o imagine completă despre Halkidiki. Pentru că ofertele sunt atât de îmbietoare încât, pur și simplu, nu știți ce să alegeți. Poate o croazieră la Athos, cu pelerinaj la mănăstiri, în cazul bărbaților, în timp ce femeile stau la plajă sau, și mai rău, fac cumpărături în orașul Ouranopolis, localitatea de graniță dintre Grecia și Sfântul Munte. Poate o drumeție la Peștera Petralonia, unde a fost descoperit scheletul primului european, sau o vizită cu degustare la Tsantali, cea mai mare „uzină” din Grecia la capitolul vin, ouzo, tzipuro. Salonicul nu este departe, dar nu sunt de neglijat nici orașele-bijuterii ale peninsulei: Gerakina, Kalithea, Hanoti, Marmaras, Pyrgadikia ș.a.m.d. Cu siguranță, însă, peste tot o să vă simțiți ca acasă. Ba, poate chiar mai bine. După ce că grecii sunt ospitalieri și sufletiști, numai buni de pus la rană, în Halkidiki întâlnești și foarte mulți români. Unii lucrează ca sezonieri,

în turism, alții s-au pripăsit pe acolo cu mici afaceri. Bomboana de pe tort, însă, este un adevărat magnat al industriei hoteliere. Grecii îl numesc *Zorba românul*. Gregoriadis Telemachos, român, de felul lui, și-a părăsit țara în 1961. După visul american, consumat fără senzația de împlinire, s-a stabilit în Halkidiki și a ridicat un adevărat imperiu turistic. Motivul acestei alegeri este de un romantism strigător la cer, dacă ținem cont de faptul că vorbim, totuși, de afaceri de sute de milioane de dolari: „În urmă cu 15 ani, în timp ce înotam în larg, mi-am pierdut un inel la care ținam foarte mult. Deși apa era destul de adâncă, o doamnă a văzut inelul strălucind pe fundul mării. Am fost fericit să-l iau înapoi. Dar și mai fericit când am înțeles că curată și limpede este natura aici. Atunci am știut că mi-am găsit locul. Așa s-a născut *Pallini Beach*.”

Text: **Liliana Petruș**

Foto: **Gheorghe Maican și arhivă**

Lafazanis Argirios, prefectul județului Halkidiki, tocmai s-a întors din România, unde „a pus la punct” o înfrățire între această regiune a Greciei și Sectorul 1 din București.

Meteora Tours '96

Str. Italiană nr. 1 Sector 2 București

tel: 01.3.153.208/ 3.153.211 fax: 01.3.133.406

Pelerinaj Grecia 2003

O călătorie pe urmele apostolilor ortodocșiei. Se vizitează mănăstirile Ioan Rusu, Mega Spileo, Complexul monastic Meteora și bisericile Sf. Gheorghe, Sf. Dimitrie, Sf. Nectarie (I. Egina) și Sf. Andrei (Patras). Croaziera în jurul Muntelui Athos, turul Atenei și turul Salonicului, cu ghid grec vorbitor de limbă română, înțeleg programul de pelerinaj în Grecia. Se asigură transport cu autocar de trei stele, șapte nopți cazare în hoteluri de două și trei stele, șapte zile mic dejun și însoțitor de grup. **Preț 275 euro**

Pelerinaj Grecia-Italia, 20 august

Se vizitează Salonicul, Complexul Monastic Meteora și Biserica Sf. Spiridon, din Insula Corfu. În a treia seară a programului se pleacă din Grecia, spre Italia, cu feribotul. Turul italian începe cu biserica Sf. Nicolae, din Bari, continuă cu obiectivele importante din Roma și Florența și se încheie cu Veneția. Se asigură transport cu autocarul, șapte nopți cazare în hoteluri de două și trei stele, șapte zile mic dejun, o noapte cazare pe feribot, însoțitor de grup și ghizi locali în Roma, Florența și Veneția. **Preț: 495 euro + 2.000.000 lei**

Turcia - Bisericile Apocalipsei, 10 septembrie

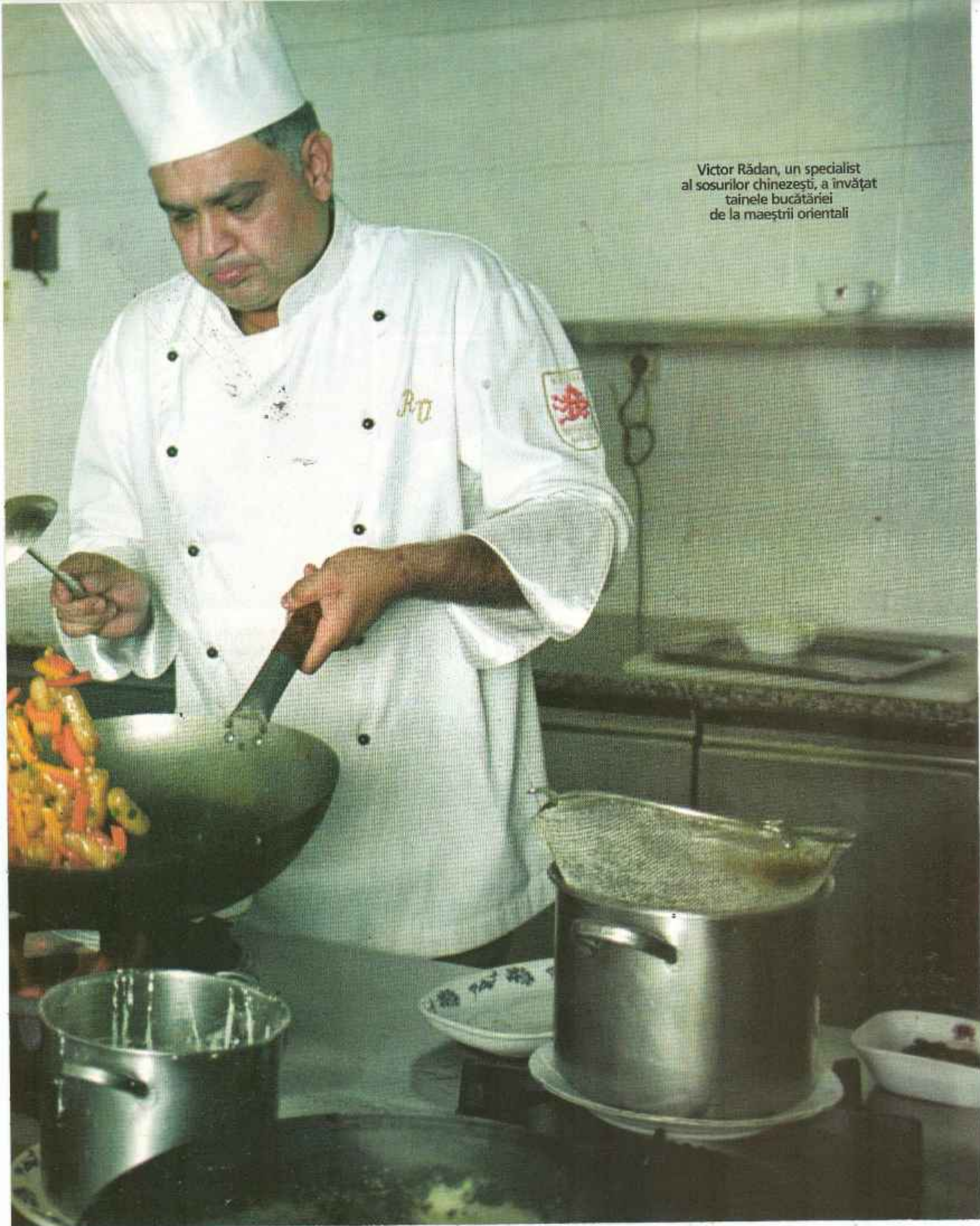
Programul începe cu vizitarea obiectivelor turistice și religioase din Constantinopol și Capadocia (șase zile) și se încheie cu un pelerinaj la cele șapte biserici ale Apocalipsei: Sardes, Efes, Filadelfia, Tiatira, Smirna, Pergam, Laodiceea. Se asigură transport cu autocar, zece nopți cazare în hoteluri de trei stele, zece zile mic dejun, șase zile cină, însoțitor de grup și ghizi locali la Istanbul, Nevşehir și Kusadasi. **Preț: 325 euro**

O artă reportaj gustoasă

Există o artă de ale cărei roade ne bucurăm intens, dar foarte puțin timp. Și cum artă fără artist nu se poate, nici bucate gustoase fără bucătar nu există. Am încercat să cunoaștem câțiva dintre reprezentanții acestei profesii în atelierul lor, bucătăria.

Victor Rădan, un specialist
al sosurilor chinezești, a învățat
tainele bucătăriei
de la maștrii orientali

„Nouă nu ne place la frig!”

Sâmbătă seara. Bucătăria unui dintre cele mai cunoscute și mai vechi restaurante din Capitală, *Casa Capșa*. Forfotă mare, personalul aleargă încoace și încolo. Sub supravegherea maestrului bucătar Marian Florea se pregătește masa pentru 50 de invitați, plus clienții ocazionali ai localului. Nimeni nu se enervează, fiecare știe foarte bine ce are de făcut. Politețea este regula de bază aici. Mai sunt și alte reguli: ținută ireproșabilă, curățenie exemplară. Ne convingem repede, doar uitându-ne la tigăile curate de pe aragaz sau în frigider, unde orice produs este acoperit cu folie de celofan.

O apetisantă costiță de porc sfârâie în tigaie, în timp ce într-o altă se prepară un îmbietor sos cu ciuperci. E cald, dar nimeni nu se plânge. „Căldura e o a doua natură aici. Nouă nu ne place la frig!”, ne spune maestrul bucătar râzând. Format sub îndrumarea unor legende vii ale bucătăriei românești, precum Gheorghe Vătafu sau Ion Samoilă, Marian Florea este foarte apreciat de către colegii de breaslă. A pregătit mese pentru Ion Iliescu, Adrian Năstase, Emma Nickolson, Mircea Geoană și mulți alții.

Nu e puțin lucru să ajungi maestru bucătar într-un restaurant a cărui faimă a crescut mereu de la inaugurarea lui, în 1852. Mai întâi, instituția la care lucrează bucătarul propune Asociației Bucătarilor din România conferirea acestui rang. Urmează un triplu examen, în fața comisiei ABR: un test de cunoștințe teoretice, o probă practică pe o temă impusă și o altă probă la restaurantul care a propus candidatul.

De la pâine la dulceturi, de la supe cremă la fripturi complicate, de la gustări reci la delicioase deserturi, la *Capșa* totul se pregătește în bucătărie, natural, din produse românești. Chiar și ornamentele pentru platouri se realizează manual. Artizana lor este bucătăreasa Ileana Dobrin. Ea îmi arată cum poate transforma o ridiche într-un trandafir care se deschide în apă rece și care, împreună cu două fire de praz și o salată, dau valoare artistică platoului cu fructe de mare.

S-au dus zilele de glorie

Ne despărțim cu greu de *Casa Capșa*, urmând să-l întâlnim pe Gheorghe Vătafu, coordonator șef al bucătarilor de la *Intercontinental*. Urcăm la restaurantul *Balada*, la etajul 21. Discutăm în restaurant, un local care era altă dată considerat ultramodern. Acum, însă, are nevoie de o renovare urgentă. Salonul e gol la ora discuției noastre. Gheorghe Vătafu, reprezentantul primei promoții de maestri bucătari-patiseri de după război, deapănă amintiri: „Din aceeași promoție au făcut parte Dumitru Burta, Ion Negrea, Andrei Dumitrescu. Am lucrat cu somități precum Rudolf Zaluca, Anton Herlea, Ghită Stoica. Când am terminat armata în '62 am fost trimis să lucrez mai întâi la *Ambasador*. Fiindcă, într-o vară, bucătarul lui Gh. Gheorghiu-Dej s-a îmbolnăvit, am fost chemat să-l înlocuiesc la Eforie Nord. Atunci am câștigat bani de motocicletă”. Solicitat apoi să lucreze la *Intercontinental*, chiar de la inaugurarea hotelului în 1971, maestrul a trăit zilele de glorie ale acestei instituții: „Am pregătit mese pentru Richard Nixon, Gerald Ford, Jacques Chirac, Charles de Gaulle, Valéry Giscard d'Estaing și mulți alții. *Intercontinentalul* era o adevărată insulă capitalistă, în care disciplina și organizarea erau reguli de bază, ceea ce făcea din noi un fel de elită. Acum ne confruntăm cu aceleași pro-

bleme ca întreaga societate românească. Restructurările au redus personalul la doar 30 de bucătari, în perioada de glorie erau 105! Deși fostii bucătari pe care-i avusesse Dej nu erau agreați de Ceaușescu, Gheorghe Vătafu a fost acceptat pentru călătoriile în străinătate ale dictatorului. „Așa am luat legătura cu lumea bună din Occident. Am deschis chiar un restaurant românesc la New York. Nu știu cum am fost lăsat să merg acolo. Și acum mi se pare ciudat”. Profesor de maestri bucătari, Gheorghe Vătafu a instruit generații întregi de tineri din anii '80 încoace. „Ne străduim să creăm o școală de bucătari competitivă, la standarde occidentale, dar mulți dintre specialiștii noștri nu sunt motivați financiar să meargă la Școala de pe Viilor să pregătească noi bucătari. Mai există și un Centru de Perfecționare a Cadrelor din Turism, dar nici acolo nu se înghesuie profesorii. Din păcate și tinerii au o viziune mai libertină despre această meserie foarte frumoasă, dar care oferă satisfacții doar odată cu trecerea timpului. Aici trebuie muncă, devotament, strădanie. Tineretul vrea să câștige totul repede, fără meticulozitate”, spune cu adânc regret maestrul.

Vântul suflă furios prin nișele de la etajul 21 și, cum salonul e gol, senzația nu-i deloc plăcută. Gheorghe Vătafu și cei câțiva ospătari aflați în restaurant spun că s-au obișnuit cu asta, mai trist este că s-au dus zilele când mesele și sindrofiile se țineau lanț aici, la *Balada*.

Nova generație

Nu ne încheiem călătoria prin bucătăriile restaurantelor bucureștene fără a cere părerea câtorva maestri bucătari despre cei care le vor lua locul peste câțiva ani. Maestrul bucătar Ion Mănciu lucrează la restaurantul *Complex Herăstrău*. A făcut parte din cea mai tânără generație care a reușit să obțină gradul de maestru bucătar, alături de Ion Șerban, Iulian Stanciu și Grigore Todea (președinții ASB). A lucrat la Paris, Lucerna, Tel Aviv și la Moscova. „As fi vrut să rămân în străinătate prin '83, dar am renunțat. Soția m-a convins să revin în țară din cauza copiilor și a părinților, pe care nu am fi mai avut voie să-i vedem. Acum sunt prea bătrân să mă tenteze”. Regretul lui Ion Mănciu rămâne faptul că sunt din ce în ce mai puțini tineri care vor să învețe cu adevărat meserie. „Toti vor bani fără să muncească. Vor să plece pe vapor. Și perioada lor de pregătire este foarte scurtă. Ce să învețe în șase luni?”

Tudor Stroe este bucătar-șef la restaurantul hotelului *Ambasador*. A trecut prin majoritatea marilor restaurante bucureștene și a lucrat în străinătate la Hanovra și Essen, în Germania, respectiv la Larnaka, în Cipru. Are fosti elevi în

toată țara, chiar și la momentul discuției noastre tinerii roiau în jurul său. „Școlarizarea durează acum prea puțin și nu toți sunt interesați, unii vin la noi doar ca să mai aibă o diplomă în plus, dar cine iubește această meserie învață”. O nemulțumire mai are maestrul Stroe: „după revoluție, multe restaurante românești au achiziționat frigider străine care doar păstrează produsele, nu le mențin proaspete. Frigul usucă marfa, nu o păstrează. În plus, de multe ori bucătăriile românești nu sunt dotate corespunzător.”

„Nu poți spune niciodată că ai învățat totul în materie de bucătărie. Doar dacă nu vrei să înveți. Mereu există preparate noi. Omul sfintește locul. Am învățat să prepar rețete chinezești de la maestrul Tan, Huan, Xie și Jo, în '85, când restaurantul s-a specializat în produse chinezești”, povestește Victor Rădan, bucătar-șef la restaurantul *Nan-fing* din cadrul hotelului *Minerul*. „În bucătăria chinezească lucrăm cu sosuri specifice, care nu dau voie la înlocuitori. Nu poți înlocui oțetul negru, uleiul de susan, sosul de soia sau anasonul cu altceva fiindcă nu îți mai iese nimic bun. Este o

bucătărie în care trebuie să urmezi întocmai rețetarul tradițional”. Când vine vorba despre tinerii bucătari, Victor Rădan oftează cu mare regret: „Am o părere foarte proastă despre evoluția multora dintre ei. Timpul de școlarizare e foarte scurt, dar nici nu sunt foarte interesați. Noi făceam școală doi ani, nu plecam acasă până nu treceam pe caietele de practică produsele realizate de noi în fiecare zi”.

Un bucătar englez la București

Bucharest Marriott Grand Hotel. Pe luxuoasele culoare e un du-te-vino continuu. Dina Litizica, PR Manager, ne-a înlesnit întâlnirea cu Nick Hawkes, Executive Chef (mai pe românește, bucătar-șef) în cadrul hotelului. Într-o uniformă elegantă și impecabil de albă, Nick Hawkes își face apariția. Distins, dar în egală măsură prietenos, cu Nick Hawkes îți vine să povestești o zi întreagă fără să te plictisești. Păcat că timpul nu ne permite. Originar din Anglia, Nick Hawkes a studiat la Westminster trei ani, după care a intrat în lumea hotelieră lucrând pentru câteva mari lanțuri internaționale, la Paris și la Viena. Mentori i-au fost tatăl, bucătar-șef cu mulți ani în urmă la prestigioase restaurante englezești, și Brian Clark, cel de la care a învățat să prepare produse de patiserie. În decursul anilor a pregătit mese pentru regina Elizabeta și familia regală engleză, pentru Claudia Schiffer, Sean Connery, Jackie Stuart, John Major, Margaret Thatcher și multe alte celebrități. „România a reprezentat pentru

mine o provocare fantastică. Am dorit să iau parte la deschiderea unui hotel de cinci stele în această parte a Europei răsăritene. Sunt mândru că lucrez aici. Sunt mândru de realizările echipei cu care colaborez. Cred că a fi bucătar-șef într-un mare hotel depinde, ca peste tot în lume, de abilitatea cu care comunici cu oamenii. Sunt foarte norocos că majoritatea colegilor mei vorbesc engleza. Am luat la rândul meu câteva lecții de limba română”, declară Nick Hawkes, surzând englezește. 80 de bucătari alcătuiesc echipa care pregătește fastuoasele mese de la *Marriott*. Marea majoritate sunt români.

Comunicativ și glumet, Nick îmi povestește cum se fac farse viitorilor bucătari, în Anglia. „Uneori li se dă tinerilor să spele un vas plin cu sare, alteori le sunt date câteva kilograme de flori spre a fi tăiate mărunț. Toată lumea știe că homarii sunt ușor vineții, iar când sunt puși la fierț se înroșesc. Este un proces natural. Obişnuim să le dăm tinerilor învățăcei homari să-i fiarbă și ie atragem atenția să nu-i lase să se înroșească. Când ei observă că homarii se înroșesc, se sperie și se grăbesc să-i scoată repede din apă!” Când vine vorba despre preferințele sale culinare, Nick susține cu fermitate: „Nu pot spune că am rețete culinare preferate. Când mă apuc să gătesc mă gândesc, de pildă, că la noi sunt foarte multe rețete extraordinare cu arome deosebite, dar foarte repede mă îndrept și către salatele de vară, produsele din pește, deserturile cu ciocolată. Este un meniu foarte englezesc. Este imposibil să spun care sunt rețetele pe care le prefer! Nu-mi cereți așa ceva!”

text Alice-Claudia Gherman

foto Robert Hanciarac

Caracteristica lunii iulie

Prezența planetei Marte în zodia Peștilor va accentua suferințele cronice. Punerea în practică a proiectelor secrete se va realiza cu mai multă ușurință.

Cristina Vanea

Berbec (21.03. - 20.04)

Drumurile scurte vă vor favoriza, indiferent că este vorba de divertisment sau de rezolvarea unor chestiuni profesionale. Ați putea face o investiție – pe la jumătatea lunii. Pe cât posibil nu vă implicați în activități care să vă suprasolicite, căci nu veți reuși mare lucru.

Taur (21.04 - 20.05)

Capacitatea dv. de a vă mobiliza este mare, așa că ați putea să demarați activități dintre cele mai diverse. Din punct de vedere intelectual situația încă nu vă favorizează, așa că nu este cazul să luați decizii. Este posibil ca în anturajul dv. apropiat să apară unele neînțelegeri, care se vor accentua pe parcursul lunii.

Gemeni (21.05 - 21.06)

Din punct de vedere mental veți fi cât se poate de eficient în această lună, așa că puteți lua decizii în probleme dintre cele mai dificile, fără teama că ați putea greși. La serviciu ați putea să vă implicați în activități noi. Pe la mijlocul lunii ați putea semna niște acte sau ați putea primi o aprobare la o cerere mai veche.

Rac (22.06 - 22.07)

Din punct de vedere fizic funcționați excelent, ceea ce vă permite să vă implicați în activități dintre cele mai diverse. Popularitatea dv. este în continuă creștere, așa că veți avea ocazia să vă îmbunătățiți relația cu prietenii. Ceea ce veți demara în această perioadă se va finaliza greu sau cu mare întârziere.

Leu (23.07 - 23.08)

Din punct de vedere sentimental lucrurile vor evolua chiar așa cum vă doriți. Nu vor lipsi ocaziile de a petrece clipe excelente în compania prietenilor și a ființei iubite. Este posibil să obțineți o aprobare la o cerere mai veche. Cheltuielile vor fi peste nivelul așteptărilor pe tot parcursul lunii.

Fecioară (24.08 - 22.09)

Veți dispune de o mare cantitate de energie, dar nu prea veți reuși să v-o canalizați în mod eficient. Acest lucru v-ar putea crea o stare de iritare sau de neliniște. Este posibil să aveți discuții aprinse cu partenerul de viață sau cu partenerii de afaceri. Pe cât posibil, evitați să vă implicați în colaborări.

Balanță (23.09 - 23.10)

Este o bună perioadă pentru a lua legătura cu prietenii de pe alte meleaguri. De altfel, relația cu străinătatea vă favorizează indiferent că este vorba de afaceri sau divertisment. Acordați ceva mai multă atenție sănătății căci o suferință mai veche v-ar putea da de furcă. Nici la serviciu nu vă va fi prea bine.

Scorpion (24.10 - 22.11)

În această perioadă veți fi energic și veți reuși să rezolvați o mare parte din chestiunile care vă stăteau pe cap. Oricum, traversați o perioadă bună de care ar trebui să profitați din plin. Pentru timpul liber veți primi oferte care vă vor face mare plăcere și care vă vor da ocazia să vă relaxați. Relația cu persoanele de sex opus se va îmbunătăți.

Săgetător (23.11 - 21.12)

Nemulțumirile pe care le aveți în familie mai persistă, accentuându-se spre sfârșitul lunii. Încercați să vă manifestați cu mai multă răbdare pentru a evita eventualele evenimente neplăcute. Aveți toate șansele de a obține un succes într-o activitate intelectuală.

Capricorn (22.12 - 20.01)

Veți avea unele neînțelegeri cu cei din familie și va fi nevoie de toate abilitățile dv. pentru a evita un conflict. Nu ar fi bine să încercați să vă impuneți punctele de vedere, căci până la urmă toate vor ieși așa cum vă doriți. În plan profesional sunt create toate condițiile pentru o reușită.

Vărsător (21.01 - 18.02)

Se vor înregistra tot felul de probleme în ceea ce privește situația dv. financiară. Evitați să dați sau să luați bani cu împrumut până nu vă sunt clare toate condițiile. Veți face o bună impresie unor persoane cu funcție, care vă vor oferi un ajutor substanțial. Chestiunile sentimentale vă vor interesa în mod special.

Pești (19.02. - 20.03)

Chestiunile financiare vă vor crea neplăceri serioase. Mai ales în a doua jumătate a lunii ar fi de dorit să nu faceți investiții sau cheltuieli de mai mari dimensiuni. În plan profesional este posibil să aveți o reușită, care va încununa cu succes un efort îndelungat. Totul este să fiți perseverent.

CONCURS

SANKT PETERSBURG
INCĂLZEȘTE INIMA

Nume: _____
 Prenume: _____
 Vârstă: _____
 Profesie: _____
 Stare civilă: _____
 Adresă: _____
 Telefon: _____

4

PREMIU „SANKT PETERSBURG” PE ADRESA DIN NEAVOASTRĂ!

Citiți cu atenție articolele din acest număr al revistei și veți reuși, într-un mod plăcut, să vă încălziți inima. Răspundeți corect la întrebarea de mai jos și puteți câștiga unul dintre cele 4 premii:

4

premiu a câte 1 litru de vodcă „SANKT PETERSBURG” de 0.7 l.

Completați talonul și expediți-l, până pe data de 24 Iulie 2003, împreună cu răspunsul pe adresă: Publicațiile Flacăra, București, sectorul 1, Piața Presei nr. 1, cod 71341.

ÎNTREBARE:

Cine a luat **Marele Premiu Flacăra** pe anul 2002?

RĂSPUNS:

.....

Câștigătorii concursului organizat de:

Sankt Petersburg,
din Facultăți 2003, sunt:

Liliana Ardeleanu
Mamăi

Daniel Robert Chiruj
București

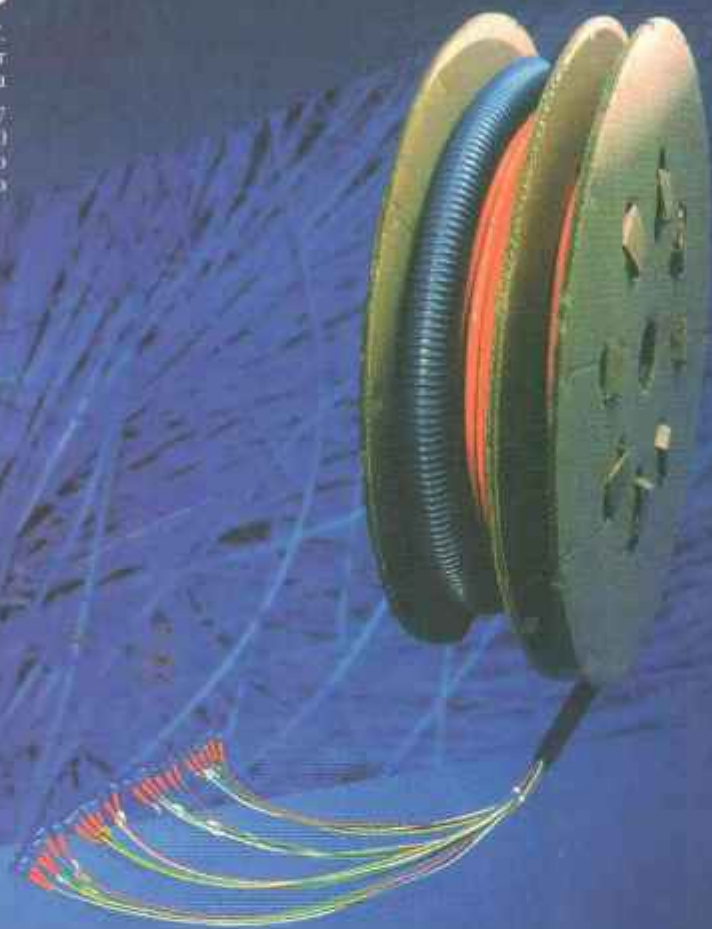
Cristian Popovici
București

Constantin Sandu
București

NK CABLES

2, Expoziției Blvd., WTC,
Entrance F, 1st Floor
783341 Bucharest, Romania

Telephone: +4021 202 3057
Telefax: +4021 202 3100
e-mail: vladimir@nkcables.ro
Website: www.nkcables.ro

Clienți NK CABLES

ROMANIA – Romtelecom, Transelectrica, Astral, RCS
MOLDOVA – Moldtelecom, Telemedia
SERBIA – Srbija Telecom

ascultă ce mică e lumea!

"Altfel Spus"

știri de ultimă oră la prima oră

08:20

07:45 și 08:45

07:50 și 09:45

06:50 și 09:20

07:23 și 08:50

06:43 și 09:15

reportajul zilei,
revista presei europene,
invitatul dimineții,
sport,
rubrica economică,
cronica internațională

"Altfel Spus" îți aduce lumea mai aproape!
În fiecare dimineață, între **6:30 și 10:00**,
Constantin Drăgan duce vorba de la București la
Paris ca să ai informații românești și internaționale.
Ești în direct cu Mircea Iorgulescu, Matei Vișniec,
Dinu Flămând, Sorin Pamfil și două redacții Radio
France Internationale.

deltarfi 93.5 fm

www.deltarfi.ro

Cozi de tip nou

Benzina nu există în natură.

Pentru asta există PETROM.

PETROM
Esența mișcării

Nimic mai ușor!

Șos. Ștefan cel Mare 50 București, Tel.: 021 210 68 28, e-mail: plotare@blueridge.ro

SERVICII

| plotare afișe policromie 1200 dpi, lățime maximă 1.5 M, diferite tipuri de media | plotare ACAD laser alb/negru, 300 dpi, lățime max 0.88 M | plotare ACAD ink-jet linii color, 600 dpi, lățime max 1.5 M | printare laser color și alb/negru, 600 dpi, format maxim A3 | copiere alb/negru, format maxim A0 | copiere color, format maxim A3 | laminare/incapsulare orice format, latime maxima 1.5 M | servicii de finisare: binduire, capsare, pliere, tăiere, etc. | machetare și design | cărți de vizită alb/negru și policromie | etc.